

Huisvesting theater De Fransche School

Vorbereiding en besluitvorming gemeentebestuur

Rekenkamercommissie Culemborg, augustus 2011

Inhoudsopgave rapport

1. Voorwoord van de Rekenkamercommissie Culemborg d.d. 29 augustus 2011
2. Aanbiedingsbrief Rekenkamercommissie Culemborg d.d. 5 juli 2011
Rapport onderzoek "Huisvesting Theater De Fransche School"
3. Rapport "Huisvesting theater De Fransche School" van juni 2011

BIJLAGEN:

1. Chronologisch overzicht van gebeurtenissen rondom theater De Fransche School
2. Brief van Burgemeester en Wethouders van Culemborg d.d. 28 juli 2011, kenmerk 20549 met als onderwerp Onderzoeksrapport Theater de Fransche School
3. Brief van Burgemeester en Wethouders van Culemborg d.d. 24 augustus 2011, kenmerk 25529 / 20549 met als onderwerp Onderzoeksrapport Theater de Fransche School
4. Brief Rekenkamercommissie Culemborg d.d. 29 augustus 2011 met als onderwerp NAWOORD Rapport "Huisvesting theater De Fransche School"

* * * * *

VOORWOORD

In de afgelopen periode heeft de rekenkamercommissie gewerkt aan het rapport “Huisvesting theater De Fransche School”. Dit rapport gaat over de voorbereiding en besluitvorming van het gemeentebestuur van Culemborg.

Het onderzoek is in opdracht van de rekenkamercommissie Culemborg uitgevoerd samen met het bureau Ruimte voor Communicatie van Carla Hoffschulte.

De rekenkamercommissie benadrukt dat met het onderzoek is beoogd een vorm van feitelijk, maar op grond daarvan ook bestuurlijk-beschouwend onderzoek te verrichten. Niet met de intentie daaruit bevindingen in de vorm van ‘goed of fout’ te laten voortkomen, maar uitsluitend om leerpunten te genereren voor volgende complexe besluitvormingsprocessen – en/of voor de afronding van het nog steeds lopende ‘dossier’.

AANBEVELINGEN

- *Wacht* met het voorbereiden van concrete besluitvorming totdat de beleidsmatige context van het dossier en de daaruit voortkomende ambities *werkelijk* helder zijn.
- *Vraag* om heldere en volledige informatie om die ambities en om die kaders, in het belang van zowel de raad als het college, als er onduidelijkheden zijn en/of als het informatiebeeld voelbaar niet volledig is.
- *Stel* debat, laat staan besluitvorming per definitie *uit*, als de informatiepositie niet optimaal is.

Om als raad uw rol beter te kunnen vervullen is het nodig dat het college stappen gaat zetten:

- Schep een beleidskader (cultuurnota);
- zet pro actief alternatieven op een rij;
- schep draagvlak en
- verzakelijk de relatie met het bestuur van de Fransche School.

De commissie legt deze leerpunten aan het gemeentebestuur voor met de intentie dat deze door de gemeenteraad worden besproken en aanknopingspunten bieden tot het evalueren en doorlopend verbeteren van het functioneren van Burgemeester en Wethouders, het ambtelijk apparaat en de gemeenteraad.

Rekenkamercommissie Culemborg

Aan de Raad van de gemeente Culemborg

Betreft: Aanbiedingsbrief Rekenkamercommissie Culemborg
Rapport onderzoek "Huisvesting Theater De Fransche School"

Datum: 5 juli 2011

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de afgelopen maanden heeft de Rekenkamercommissie een onderzoek uitgevoerd naar de besluitvorming inzake de toekomstige huisvesting van het Theater De Fransche School. Het uit dat onderzoek voortgekomen rapport, onder aansturing van de commissie opgesteld door de externe onderzoekers Carla Hoffschulte en Pascale van der Wekken, treft u bijgaand aan.

Met welke doelstelling is het onderzoek gestart?

De Rekenkamercommissie heeft zich, voorafgaand aan de start van het onderzoek, drie centrale acties ten doel gesteld:

- Een compact, chronologisch-inhoudelijk overzicht opstellen voor wat betreft de bemoeienissen, die de raad in de voorbije circa tien jaar met het dossier Theater heeft gehad.

Welke feitelijke informatie is voorgelegd, op grond waarvan zijn welke besluiten genomen? Zijn de voorgelegde alternatieven steeds 'breed' genoeg geweest, inclusief opties die het denken op specifieke momenten mogelijk nader hadden kunnen verruimen (voorbeelden: theater huisvesten in een sporthal, samenwerken in regionaal verband, volledig stoppen met een lokaal theater, enzovoorts)?

- De dynamiek analyseren, die – kennelijk – met een dergelijke procesgang gepaard gaat. De commissie wilde inzicht geven in het verloop de planvorming.

Welke centrale succes- en faalfactoren zijn in de bedoelde procesgang herkenbaar, ook waar het gaat om de rollen van de betrokken colleges, de ambtelijke organisatie en het bestuur en de directie van de Stichting Theater De Fransche School?

- Daaruit leerpunten destilleren:

Welke valkuilen zouden bij een dergelijk complex traject van besluitvorming (veel factoren, veel belanghebbenden, bij cultuur bijna per definitie veel verschillende visies en meningen) in de toekomst op welke wijze kunnen worden vermeden?

De Rekenkamercommissie beoogde aldus een vorm van feitelijk, maar op grond daarvan ook bestuurlijk-beschouwend onderzoek te verrichten. Niet met de intentie daaruit bevindingen in de vorm van 'goed of fout' te laten voortkomen, maar uitsluitend om leerpunten te genereren voor volgende complexe besluitvormingsprocessen – en/of voor de afronding van het nog steeds lopende 'dossier' Theater De Fransche School.

Tot welke conclusies heeft het onderzoek geleid?

De uit het onderzoek voortgekomen conclusies, zoals de Rekenkamercommissie die trekt, staan verwoord in paragraaf 7 van het rapport. Het gevaar bestaat dat de conclusies overkomen als kritiekpunten. Dat is niet onze bedoeling. Voorop staat dat de terugblik inzichten verruimt en verdiept en dat bijdragen worden geleverd voor leereffecten gericht op de toekomst.

De conclusies kunnen als volgt worden samengevat.

Er was – en in zekere zin is – sprake van een groot gebrek aan kaderstelling (ambtelijk voorbereid, uitgedragen door het college).

Principiële en richtinggevende vragen naar de voor- en nadelen van werkelijke alternatieven, beoordeeld en gewogen vanuit feitelijke inhoudelijke overwegingen en geplaatst binnen gerichte, meerjarige budgettaire kaders inzake de huisvesting en met betrekking tot de structurele exploitatie, hebben vanaf de start van het proces ontbroken. Het feit dat het proces van besluitvorming, zoals dat tot op heden is verlopen - door veel direct en indirect betrokkenen alsook door veel burgers in Culemborg als onbegrijpelijk en niet te volgen wordt gezien - is naar het inzicht van de Rekenkamercommissie grotendeels op dit punt terug te voeren.

De raad is niet steeds goed geïnformeerd in gesprek geweest.

Uit het uitgevoerde feitenonderzoek komt het beeld naar voren dat de informatievoorziening vanuit het college te wensen heeft overgelaten. Maar omgekeerd heeft de raad in het proces nooit principieel van het college verlangd dat besprekingen en overwegingen in een noodzakelijk breder perspectief werden geplaatst. Daardoor bleef alle besluitvorming – of de beoogde voorbereiding daarvan – onvoldoende uitgewerkt.

Het proces is een voor veel betrokkenen onnodig lang, wispelturig en frustrerend geheel geworden.

De raad zelf, het bestuur van het Theater, andere cultuur-betrokkenen uit Culemborg, omwonenden, sponsors, nog vele anderen: de meesten zijn 'murw' van het dossier. Zeker nu de besluitvorming de facto terug bij af is, het nog beschikbare bouwbudget mede wordt benut voor het vullen van gaten in de exploitatie en de onzekerheden eerder groter dan kleiner zijn geworden.

Stevige conclusies – maar wat kan de raad hiervan leren?

Want daarvoor is dit onderzoek bedoeld – vanuit een positieve insteek. Welnu, de Rekenkamercommissie denkt dat de leerpunten, in zekere zin als spiegelbeelden van het bovenstaande, helder zullen zijn:

- *Wacht*, bij ieder dossier dat complex is of op grond van een voorafgaande risico-inschatting complex kan worden, met het voorbereiden van concrete besluitvorming totdat de beleidsmatige context van het dossier en de daaruit voortkomende ambities *werkelijk* helder zijn. Tegelijk moeten die ambities eenduidig en in meerjarig perspectief binnen *concrete* financiële kaders kunnen worden afgewogen.
- *Vraag* om die context, om die ambities en om die kaders, in het belang van zowel de raad als het college, als er onduidelijkheden zijn en/of als het informatiebeeld voelbaar niet volledig is. Draag ook zelf bij aan het formuleren van ambities en kaders, primair door te praten met betrokkenen in en zonodig van buiten de gemeente.
- *Stel* debat, laat staan besluitvorming per definitie *uit*, als de informatiepositie niet optimaal is. Beter *later* maar gedegen, dan vroeg, warrig, tijdverslindend en in het geval van het Theater ook nadrukkelijk geldverslindend en voor vele betrokkenen frustrerend.

Samengevat:

Schep een beleidskader (cultuurnota); zet pro actief alternatieven op een rij; schep draagvlak en verzakelijk de relatie met het bestuur van de Fransche School.

En nu?

De commissie legt deze leerpunten aan het gemeentebestuur voor met de intentie dat deze door de gemeenteraad worden besproken en aanknopingspunten bieden tot het evalueren en doorlopend verbeteren van het functioneren van Burgemeester en Wethouders, het ambtelijk apparaat en de gemeenteraad.

Hoogachtend,

Rekenkamercommissie Culemborg

- drs. P.H. de Jong, voorzitter

- ir. drs. F. Hordijk RA

- drs. F.V. Roijackers

- W. van Beem, ambtelijk secretaris

Huisvesting theater De Fransche School

Vorbereiding en besluitvorming gemeentebestuur

Eindrapport

juni 2011

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Besluitvorming gemeenteraad in vogelvlucht	7
3. Onderzoeksvraag 1: overwegingen	10
3.1 Inhoudelijke overwegingen	
3.2 Financiële overwegingen	
3.3 Conclusie	
4. Onderzoeksvraag 2: alternatieven	12
4.1 Het oude stadhuis	
4.2 De Kapel	
4.3 Nieuwstad	
4.4 Garage Ulrich/Lange Meent	
4.5 Verbouwing en uitbreiding Havendijk 1	
4.6 Conclusie	
5. Onderzoeksvraag 3: draagvlak	15
5.1 Weerstand vanuit de bevolking	
5.2 Concurrerende initiatieven	
5.3 Conclusie	
6. Onderzoeksvraag 4: exploitatie	18
6.1 Ontwikkeling van de uitgaven	
6.2 Conclusie	
7. Conclusies	21
7.1 Duidelijke kaders	
7.2 Niet na, maar naast elkaar	
7.3 Aandacht voor draagvlak	
7.4 Transparante subsidiestromen	
8. Essay: de kleine stad en het gesubsidieerde theater	23
Lijst van geïnterviewde personen	25

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Al sinds eind jaren negentig houdt de huisvesting van het gesubsidieerde lokale theater De Fransche School de Culemborgse gemoederen bezig. Het pand aan de Havendijk nummer 1 voldoet al tijden niet aan bepaalde Arbo-eisen en het theater is te klein om op langere termijn een gezonde exploitatie te kunnen waarborgen. Dat is althans het argument dat steeds is aangevoerd voor de noodzaak van een forse verbouwing annex uitbreiding, dan wel een verhuizing naar een andere locatie.

Aan ambities heeft het de verschillende betrokken partijen in dit proces niet ontbroken. Jaren van verkennende onderzoeken, berekeningen, projecties, studies van alternatieven, verzoeken om medefinanciering door de provincie, overleggen, intensieve sponsoracties en herzieningen zijn gepasseerd. Maar alle inspanningen en investeringen ten spijt, lijkt de gemeente medio 2011 terug bij af. Voorlopig zijn de in de raad geaccordeerde ver- en nieuwbouwplannen op de lange baan geschoven, alleen al omdat de toekomstige exploitatie door de reducties op de subsidie niet langer kon worden gegarandeerd.

1.2 Doel

Met het onderzoek 'procesgang besluitvorming theater De Fransche School' wil de rekenkamercommissie :

- een compact, chronologisch-inhoudelijk overzicht opstellen van de bemoeienissen die de raad de afgelopen tien jaar heeft gehad met het dossier 'De Fransche School';
- de dynamiek analyseren die - kennelijk - met een dergelijke procesgang gepaard gaat. Welke centrale succes- en faalfactoren zijn in bedoelde procesgang te herkennen? Dit wil de Rekenkamercommissie doen vanuit een positieve attitude;
- leerpunten achterhalen om valkuilen bij een dergelijk complex traject van besluitvorming (veel factoren, veel belanghebbenden, bij cultuur bijna per definitie veel verschillende visies en meningen) in de toekomst te vermijden.

Voor de uitvoering van het onderzoek heeft de Rekenkamercommissie Bureau Ruimte voor Communicatie ingeschakeld. Carla Hoffschulte (Ruimte voor Communicatie) en Pascale van der Wekken (Voor Beleid) zijn verantwoordelijk voor het dossieronderzoek, de gesprekken met betrokkenen en de rapportage over de bevindingen.

1.3 Probleemstelling en onderzoeksvragen

Aan dit onderzoek ligt de volgende *probleemstelling* ten grondslag:

Wat waren in de periode 2001-2010 de belangrijke momenten in de besluitvorming over de huisvesting van theater De Fransche School? Wat was de rol van de Culemborgse gemeenteraad bij deze sleutelmomenten in het besluitvormingsproces?

De probleemstelling is uitgewerkt in de volgende vier *onderzoeksvragen*:

1. Wie nam het initiatief voor de plannen voor her- en nieuwbouw van theater De Fransche School en welke overwegingen speelden daarbij voor verschillende partijen een rol? Hoe is hierover met de gemeenteraad gecommuniceerd en hoe stond de gemeenteraad tegenover deze overwegingen?
2. Welke alternatieven voor huisvesting van theater De Fransche School zijn in de onderhavige periode naar voren gebracht en besproken? Zijn deze alternatieven aan de gemeenteraad voorgelegd en hoe zijn ze door de gemeenteraad beoordeeld?
3. Op welke momenten en op welke punten manifesteerde zich tegenstand tegen de plannen (overlast omwonenden, concurrerende initiatieven)? In hoeverre was de gemeenteraad op de hoogte van mogelijke tegenstand en hoe is de gemeenteraad met deze tegenstand omgegaan (anticiperend of achteraf)?
4. Op welke punten en op welke momenten had de gemeenteraad twijfels over de kostendekkendheid van de exploitatie en daarmee over de doelmatigheid van de subsidies aan

stichting De Fransche School? Welke conclusies heeft de gemeenteraad aan de twijfels over de exploitatie verbonden?

1.4 Onderzoeksaanpak

Om antwoord te kunnen geven op de vier onderzoeksvragen, zijn gemeentelijke documenten en berichten over theater De Fransche School in de Culemborgse Courant geraadpleegd. Dit heeft geresulteerd in een gedetailleerd beeld van de feitelijke gang van zaken en een identificatie van sleutelmomenten in de besluitvorming.

Vervolgens zijn gesprekken gevoerd met stakeholders in het besluitvormingsproces (zie lijst achterin). De gesprekken zijn toegespitst op de sleutelmomenten.

1.5 Leeswijzer

In deze rapportage wordt verslag gedaan van de onderzoeksresultaten. De rapportage begint met een overzicht van de besluitvorming in vogelvlucht. Vervolgens wordt op basis van de documentenanalyse en interviews ingegaan op de vier onderzoeksvragen. Hierop volgt een paragraaf met conclusies.

Tot slot bevat de rapportage een essay 'De kleine stad en het gesubsidieerde theater'. Dit essay berust op een feitelijke gang van zaken rond de verbouwing van een theater elders in Nederland. Deels zijn de problemen vergelijkbaar met die van theater De Fransche School, deels ook niet (helemaal). Maar voor de procesgang van een ingewikkeld besluitvormingsproces over de huisvesting van een culturele voorziening bevat het essay een aantal zinvolle lessen.

Achterin is een lijst met geïnterviewde personen opgenomen.

2. Besluitvorming gemeenteraad in vogelvlucht

Probleemstelling

Wat waren in de periode 2001-2010 de belangrijke momenten in de besluitvorming over de huisvesting van theater De Fransche School? Wat was de rol van de Culemborgse gemeenteraad bij deze sleutelmomenten in het besluitvormingsproces?

In dit hoofdstuk schetsen we op hoofdlijnen de besluitvorming over de huisvesting van theater De Fransche School in de gemeenteraad in de afgelopen tien jaar. Dit chronologisch overzicht vormt de opmaat naar de beantwoording van de vier onderzoeksvragen in de volgende hoofdstukken.

De Fransche School aan de Havendijk 1

Theater De Fransche School is sinds 1981 gehuisvest in het gelijknamige gebouw aan de Havendijk. Aanvankelijk is De Fransche School een gemeentelijke stichting met als doel om het theater aan de Havendijk te exploiteren. In de jaren negentig vindt verzelfstandiging plaats.

In 1998 maakt een rapportage van de Arbodienst duidelijk dat deze accommodatie geen adequate werkomgeving is voor personeel en artiesten. Daarnaast zou het gebouw aan de Havendijk te klein zijn om op de langere termijn een sluitende exploitatie te kunnen realiseren. De Fransche School balanceert eind jaren negentig op het randje van faillissement. Een extra financiële bijdrage van de gemeente en een verhoging van de budgetsubsidie helpen de stichting er (voorlopig) weer bovenop. Sinds het einde van de jaren negentig wordt gezocht naar alternatieve huisvesting voor het theater.

Alternatieve locaties

Allereerst wordt gekeken naar mogelijkheden om het oude stadhuis om te bouwen tot een Huis van de Stad met ruimte voor theater De Fransche School. Deze plannen lopen vanwege te hoge kosten en weerstand bij bewoners op niets uit. Van 2001 tot en met 2003 studeert Stichting De Fransche School samen met het college op huisvesting in de Kapel, in combinatie met een bestuurlijk centrum. Wanneer renovatie van de Kapel financieel niet haalbaar blijkt, wordt er ingezet op sloop en nieuwbouw. Ondanks felle protesten van bewoners stemt de gemeenteraad hier medio 2003 mee in, maar in november wordt het besluit alweer ingetrokken. Van de 9 miljoen euro die het project had mogen kosten blijft 5,5 miljoen beschikbaar voor een nieuwe theatervoorziening: de zogenaamde 'Kapelreserve'.

In dezelfde periode wordt de Cultuurnota 'Ontmoeting en Profilering' opgesteld. Hierin worden de contouren geschetst van het cultuurbeleid voor de gemeente Culemborg. Medio 2003, ruim twee jaar nadat het dualisme in de lokale politiek is geïntroduceerd, stelt de raad de Cultuurnota vast. In de Cultuurnota staat onder meer dat de gemeente de ambitie heeft om een stadstheater te realiseren voor zowel professionele als amateurproducties. Theater De Fransche School is op dat moment de enige gesubsidieerde voorziening voor podiumkunsten.

Na het intrekken van het Kapelbesluit zet het college vanaf eind 2003 in op realisatie van een cultuurcluster in het stedelijk vernieuwingsproject Nieuwstad. Daar zou ruimte moeten komen voor zowel een bibliotheek als een theater. Ook dit plan komt uiteindelijk niet van de grond: forse overschrijdingen van het beschikbare budget leiden tot een bestuurscrisis en uiteindelijk, najaar 2004, tot de val van het college van CDA, PvdA en SP.

In de begroting voor 2005 wordt het voor een nieuw theater beschikbare bedrag teruggebracht naar 2,5 miljoen euro. In een brief aan de gemeenteraad (oktober 2004) uit de voorzitter van het stichtingsbestuur zijn ongenoegen over het zonder voorafgaand overleg met de stichting stopzetten van de planvorming, alsmede over het feit dat het voor een nieuw theater beschikbare bedrag sterk is verminderd. De budgetsubsidie voor het theater mag van het college de komende jaren niet verder toenemen. Eind 2004 treedt een nieuw college aan van GroenLinks, PvdA, D66 en VVD.

Theater De Fransche School heeft in de periode van de gemeentelijke bestuurscrisis een half jaar lang geen directeur. In oktober 2004 treedt een nieuwe directeur in dienst.

In reactie op het afblazen van de twee eerdere voorstellen (Kapel en Nieuwstad), dient stichting De Fransche School zelf plannen in voor de locatie garage Ulrich/ parkeerplaatsen aan de Lange Meent. Het college laat in mei 2005 weten deze plannen niet in behandeling te zullen nemen, omdat de kosten het beschikbare budget ruimschoots overschrijden. Vanaf dat moment zet het college in op verbouwing van het huidige pand aan de Havendijk. De stichting gaat hiermee akkoord, maar is aanvankelijk niet erg enthousiast.

Verbouwing en uitbreiding bestaande huisvesting

Nadat een aantal scenario's voor verbouwing en uitbreiding van het pand aan de Havendijk 1 is uitgewerkt, verstrekt de raad op 2 maart 2006 een voorbereidingskrediet van 70.000 euro voor de uitvoering van variant C. Die variant houdt in dat het theater aan de achterzijde wordt uitgebreid met onder meer een filmzaal. De gemeenteraad reserveert een bedrag van in totaal 2,65 miljoen euro voor de uitbreidingsplannen. In diezelfde maand zijn er gemeenteraadsverkiezingen, waarna een college van CDA, PvdA, D66 en VVD aantreedt.

In oktober 2006 informeert het college de raad over de uitvoering van het raadsbesluit van 2 maart. In de notitie staat dat er een voorlopig ontwerp is gemaakt, gebaseerd op het uitgangspunt dat 'het theater binnen het beschikbare budget (2,65 miljoen euro) wordt aangepast aan de arbo-eisen en toegerust om in de toekomst een gunstige exploitatie te realiseren'. De omwonenden zijn op 3 oktober 2006 geïnformeerd over het voorlopige ontwerp. Ook meldt het college dat getracht zal worden externe financiering (van de provincie Gelderland) te vinden voor het realiseren van het volledige programma van eisen. De provincie stemt in maart 2007 in met het subsidieverzoek en stelt 700.000 euro beschikbaar.

In februari 2007 besluit de raad een krediet beschikbaar te stellen voor het plaatsen van een nieuwe tribune (105.000 euro). Het college stelt voor dit krediet te dekken uit de Kapelreserve.

In februari 2008 stelt de raad het definitieve ontwerp vast dat 4,1 miljoen euro zal gaan kosten. De raad stelt twee voorwaarden:

- dat stichting De Fransche School vóór 1 december 2008 een bedrag van 443.679 euro aan sponsorgeld en fondsen bijeenbrengt en
- dat de provincie Gelderland €150.000 extra subsidie verleent.

Aan beide voorwaarden wordt uiteindelijk niet (tijdig) voldaan. De provincie laat al snel weten geen extra subsidie te zullen verstrekken, maar het college ziet andere mogelijkheden om dit deel van het tekort te dekken. Stichting De Fransche School slaagt er niet in voor vóór de deadline van 1 december 2008 het benodigde sponsorbedrag bijeen te brengen, maar meldt daags voor de beslissende raadsvergadering in januari 2009 dat dit alsnog is gelukt. Vervolgens stemt een meerderheid van de raad toch in met de verbouwing en uitbreiding van het pand aan de Havendijk. In dezelfde vergadering wordt het college via een motie opgedragen om uit te zien naar alternatieve locaties, voor het geval de plannen voor de Havendijk toch niet haalbaar blijken of teveel vertraging oplopen door bezwaren van omwonenden.

Stichting De Fransche School heeft inmiddels een structureel exploitatietekort. De trage besluitvorming over de huisvesting zou een van de oorzaken voor dit tekort zijn. Daardoor bestond bij de directie van het theater voortdurend onzekerheid over mogelijke programmering en te verwachten bezoekersaantallen. Sinds 2007 wordt het tekort gedekt uit het verbouwingskrediet.

Nieuwe inzichten

Medio 2008 verschijnt er een nieuwe speler op het toneel van de podiumkunsten: stichting Muziektheater de Lek. Deze organisatie pleit voor een toegankelijker, breder gedragen theateraanbod dan stichting De Fransche School in hun ogen biedt en claimt bovendien binnen het beschikbare budget van 2,5 miljoen euro een nieuwe theateraccommodatie te kunnen bouwen.

De raad stelt in 2009 de 'actualisering van de cultuurnota' vast, die een aanvulling is op de bestaande cultuurnota uit 2003. Per amendement voegt de raad het volgende aan het besluit toe: 'Bij deze actualisering dient opgenomen te worden dat gesubsidieerde cultuur aanbieders nadrukkelijk samenwerken met bestaande en nieuwe niet-gesubsidieerde partijen op de cultuurmarkt, zodat cultureel ondernemerschap wordt bevorderd'. Voor de huisvesting van de podiumkunsten sluit de herziene cultuurnota aan bij het eerder genomen raadsbesluit om theater De Fransche School aan de Havendijk te verbouwen en uit te breiden.

Uit de voorstellen voor de begroting voor 2010 wordt duidelijk dat de gemeente fors wil bezuinigen op de budgetsubsidie voor stichting De Fransche School. De raad neemt een amendement aan, waardoor deze bezuiniging fors wordt verlaagd. Niettemin trekt het bestuur van stichting De Fransche School de conclusie dat de verbouwing geen zin meer heeft. Het college besluit tot een 'pas op de plaats' en stimuleert stichting De Fransche School om gesprekken over samenwerking aan te gaan met andere cultuuraanbieders. De diverse gesprekken die vervolgens plaatsvinden, leiden niet tot een oplossing voor de complexe situatie die is ontstaan.

Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2010 treedt een nieuw college aan van VVD, D66 en CDA. Nu, een jaar later, is een visie op de toekomst van de podiumkunsten in de maak, die het college aan de gemeenteraad zal voorleggen.

3. Onderzoeksvraag 1: overwegingen

Onderzoeksvraag 1

Wie nam het initiatief voor de plannen voor her- en nieuwbouw van Theater De Fransche School en welke overwegingen speelden daarbij bij verschillende partijen een rol?

Hoe is hierover met de gemeenteraad gecommuniceerd en hoe stond de gemeenteraad tegenover deze overwegingen?

Het gebouw De Fransche School wordt sinds 1981 geëxploiteerd als theater door de gelijknamige stichting, die aanvankelijk een gemeentelijke stichting was maar in de jaren negentig is verzelfstandigd. Het gebouw is echter eigendom gebleven van de gemeente en wordt momenteel door de stichting gehuurd.

3.1 Inhoudelijke overwegingen

In 1998 verschijnt een rapport van de Arbo-dienst waarin wordt gemeld dat het pand aan de Havendijk in verschillende opzichten niet aan de wettelijke vereisten voldoet; noch voor medewerkers, noch voor bezoekers. Voor zowel de gemeente als de stichting is het rapport aanleiding om na te gaan of het pand aan de Havendijk de meest geschikte plek is voor huisvesting van het theater. Hierbij speelt ook mee dat de stichting het noodzakelijk acht om de capaciteit van het theater te vergroten. Alleen zo zou er op termijn een gezonde exploitatie kunnen worden gerealiseerd. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor het beleidsplan 2002-2005 van stichting De Fransche School, dat door college en raad wordt onderschreven. In het snel gegroeide Culemborg is behoefte aan een goede theatervoorziening; dáár zijn gemeente en theaterstichting het over eens.

In 2003 verschijnt de Cultuurnota 'Ontmoeting en Profilerings', waarin de gemeente een aantal uitgangspunten formuleert voor haar cultuurbeleid. De nota wordt door de raad vastgesteld. Ten aanzien van de podiumkunsten meldt de cultuurnota dat de ambitie is om een stadstheater te realiseren dat ruimte biedt aan zowel professionele als amateurproducties. De nota maakt niet expliciet duidelijk of stichting De Fransche School, op dat moment de enige gesubsidieerde instelling voor podiumkunsten, automatisch de exploitant van het nieuwe theater moet zijn. De voorzitter van de stichting geeft tijdens het interview voor dit onderzoek desgevraagd aan de cultuurnota altijd als een intern stuk van de gemeente te hebben beschouwd.

In 2009 vindt een beperkte herziening van de cultuurnota plaats onder de titel 'Basaal en integraal'. Stichting De Fransche School is de enige aanbieder van podiumkunsten die hier actief bij wordt betrokken. Voor wat betreft de huisvesting van het theater wordt in de herziene cultuurnota vastgehouden aan het inmiddels genomen besluit om het pand aan de Havendijk 1 te verbouwen en uit te breiden. Er wordt niet expliciet aandacht besteed aan het concurrerende initiatief van stichting Muziektheater de Lek. De raad stelt de herziene cultuurnota vast, maar laat per amendement toevoegen: 'Het culturele aanbod wordt niet alleen verzorgd door gesubsidieerde instellingen, maar zeker ook door particuliere aanbieders. De gesubsidieerde instellingen dienen samen te werken met nieuwe en niet-gesubsidieerde partijen op de cultuurmarkt zodat cultureel ondernemerschap wordt bevorderd'. Zowel stichting De Fransche School als stichting Muziektheater de Lek vinden de herziene cultuurnota te operationeel en geven aan behoefte te hebben aan een visie op hoofdlijnen, een handelingskader dat zij zelfstandig kunnen vertalen naar een aansprekende programmering.

3.2 Financiële overwegingen

Het vertrekpunt voor de gemeentelijke bijdrage aan de plannen voor het theater is het budget van 9 miljoen euro voor de renovatie van de Kapel. Na het afblazen van dit plan resteert een 'Kapelreserve' van 5,5 miljoen euro, die later is verlaagd tot een bedrag van 2,5 miljoen euro. Het verschil is waarschijnlijk gebruikt voor dekking van de tekorten op het project Nieuwstad. Uiteindelijk is het budget voor de verbouwing en uitbreiding van het huidige pand door de raad vastgesteld op 2,65 miljoen. Voor dit budget zou het theater niet alleen kunnen worden aangepast aan de Arbo-eisen, maar ook substantieel worden uitgebreid. Als later blijkt dat dit plan toch duurder uitvalt, stelt de gemeenteraad als voorwaarde om door te gaan, dat door middel van externe financiering in het tekort wordt voorzien.

Het is, zo blijkt uit de interviews, voor niemand duidelijk waar de genoemde bedragen op zijn gebaseerd. Evenmin zijn er in het dossier documenten aangetroffen die hier duidelijkheid over verschaffen. De ontwikkeling van het budget is in elk geval geen resultante van een inhoudelijke discussie over hoe het theater er uit moet zien en wat de gemeenteraad hier voor over heeft. Aan dergelijke kaders heeft het steeds ontbroken. Eerder lijkt het omgekeerde het geval: het beschikbare budget is leidraad voor de inhoudelijke discussie. Door aanwending voor dekking van exploitatietekorten en andere incidentele uitgaven wordt het bouwbudget bovendien steeds kleiner. Hoewel de raad hier alleen voor de aanschaf van een nieuwe tribune in 2007 formeel mee heeft ingestemd, is men hiervan op de hoogte en keurt men dit (in meerderheid) goed.

De snelle opvolging van alternatieve locaties heeft in een aantal gevallen te maken met de wens om provinciale subsidies te behouden. Aanvankelijk, bij de Kapelplannen, ging het om een bedrag van ongeveer 900.000 euro. Deze subsidie is na de Nieuwstadplannen toch komen te vervallen. Voor de renovatie van de Havendijk 1 heeft de gemeente opnieuw subsidie gekregen. Dit bedrag (700.000 euro) heeft de provincie gereserveerd, maar is nog niet aan de gemeente ter beschikking gesteld. Bij het verwerven en behouden van subsidies is de raad niet actief betrokken.

3.3 Conclusie

Het overleg over het podiumbeleid van de gemeente en meer specifiek over huisvesting van theater De Fransche School heeft vooral op uitvoerend bestuurlijk niveau plaatsgevonden: het college (geadviseerd door ambtelijk apparaat) aan de ene kant en het bestuur van stichting De Fransche School aan de andere kant. Pas de laatste jaren lijkt de raad vaker een beslissende rol te spelen.

Het initiatief voor aanpassing en uitbreiding van het theater was aanvankelijk afkomstig van het bestuur van stichting De Fransche School, maar is door het college vrijwel direct omarmd. Beide partijen zijn er van overtuigd dat er in Culemborg behoefte is aan een goede podiumvoorziening, maar lijken het in toenemende mate oneens te zijn over de manier waarop hier invulling aan moet worden gegeven. Waar de stichting steeds een sterke voorkeur heeft gehouden voor renovatie en uitbreiding van een ander pand of nieuwbouw op een andere locatie, is het college gaandeweg tot het inzicht gekomen dat verbouwing en uitbreiding aan de Havendijk het meest realistische alternatief was. Met het unaniem aannemen van de motie in januari 2009, heeft de raad deze keuze eigenlijk weer ter discussie gesteld en daarmee wederom ruimte gegeven aan stichting De Fransche School (en andere aanbieders van podiumkunsten) om alternatieven aan te dragen. De wens van de gemeenteraad zoals geformuleerd in de aangepaste cultuurvisie, om een sobere en multifunctionele theatervoorziening te realiseren die ruimte biedt aan meerdere (ook niet gesubsidieerde) gebruikers, lijkt hierbij een belangrijke overweging te zijn geweest. Het huidige college speelt hier op in door in samenspraak met de potentiële gebruikers een gemeenschappelijke visie op een podiumvoorziening te ontwikkelen.

Vanaf het begin heeft het ontbroken aan duidelijke keuzes, zoals:

- wordt theater De Fransche School de enige exploitant van het nieuwe theater of moet worden samengewerkt met andere culturele instellingen?
- Is nieuwbouw en uitbreiding van het theater de enige optie of zou ook kunnen worden volstaan met aanpassingen aan het pand aan de Havendijk?
- Hoeveel geld is beschikbaar voor een nieuw theater en moet de gemeente dat bedrag alleen opbrengen of zijn externe financiers gewenst?

Het college heeft de raad niet altijd even consequent bij de besluitvorming betrokken. De raad heeft op haar beurt verzuimd om de besluitvorming over de huisvesting van theater De Fransche School en de toekomst van podiumkunsten in Culemborg naar zich toe te trekken door duidelijk inhoudelijke en financiële kaders aan te geven. Dit is een belangrijke verklaring voor het grillige verloop van de besluitvorming, en daarmee voor het uitblijven van concrete resultaten. In de volgende hoofdstukken gaan we hier nog uitgebreider op in.

4. Onderzoeksvraag 2: alternatieven

Onderzoeksvraag 2

Welke alternatieven voor huisvesting van Theater De Fransche School zijn in de onderhavige periode naar voren gebracht en besproken?

Zijn deze alternatieven aan de gemeenteraad voorgelegd en hoe zijn ze door de gemeenteraad beoordeeld?

4.1 Het oude stadhuis

Sinds eind jaren negentig zijn vele plannen voor theater De Fransche School de revue gepasseerd. Zo zien directie en bestuur van het theater mogelijkheden om in het oude stadhuis een 'Huis van de Stad' te realiseren, met een hoofdrol voor het theater. De gemeente ziet deze plannen niet zitten vanwege de hoge kosten en de verwachte weerstand bij omwonenden. Zo is het althans vastgelegd in het collectief geheugen van de betrokken organisaties. In de geraadpleegde archiefstukken zijn geen schriftelijke verslagen van deze discussie teruggevonden, zodat niet formeel kan worden vastgesteld waarom dit plan niet is uitgevoerd.

4.2 De Kapel

Vanaf 2001 bereidt het college plannen voor om de Kapel te herontwikkelen tot een raadzaal annex theaterzaal. De raad stemt in februari 2003 in met het plan om de Kapel te renoveren, maar daarna veranderen de plannen: het college besluit in juni om de Kapel te slopen en nieuwbouw te plegen. Ondanks twijfels over de kosten van dit plan en fel verzet van de 'Kapelredders' stemt de gemeenteraad hier in juli 2003 mee in.

De ingezonden brieven in de Culemborgse Courant die daarop volgen. Liegen er niet om. Het besluit zou het resultaat zijn van een 'één-tweetje' tussen het college en de raadsfracties van de coalitiepartners. Het debat zou uitsluitend voor de bühne zijn gevoerd en de protesten van burgers zouden op voorhand kansloos zijn geweest. In dit onderzoek is niet vastgesteld of deze beschuldigingen terecht zijn en of er een oorzakelijk verband is tussen deze gebeurtenissen en het verdere verloop van de besluitvorming. In ieder geval wordt in het najaar van 2003 duidelijk dat het plan ook in de gemeenteraad onvoldoende draagvlak geniet. Nadat één raadsfractie openlijk is gaan twijfelen, volgen er al snel meer. Het resultaat is dat het besluit om de Kapel te slopen in november 2003 wordt ingetrokken. Het formele argument hiervoor is dat de investering van ruim 9 miljoen euro niet verantwoord zou zijn gezien de noodzakelijke bezuinigingen op andere uitgaven. De toekomst van theater De Fransche School lijkt in de discussie over de Kapel niet of nauwelijks een rol te spelen.

In oktober 2003 vraagt de VVD-fractie het college om informatie te verschaffen over de aanpassingen die nodig zijn aan het gebouw De Fransche School en de daarvoor noodzakelijke investering. Het lijkt erop dat de raad op dat moment geen duidelijk beeld heeft van het huisvestingsvraagstuk.

4.3 Nieuwstad

Nog voordat de Kapelplannen definitief van de baan zijn, is er al een nieuwe locatie voor het theater in beeld: het stedelijke vernieuwingsproject Nieuwstad. Het college zet hier op in, mede omdat het mogelijkheden biedt voor rijkssubsidie: 'Als het theater geen onderdeel zou uitmaken van het culturele cluster in de Nieuwstad is dit een gemiste kans op meerdere gebieden: snelle realisatie van het theater, het reduceren en spreiden van de kosten en het binnenhalen van de provinciale en landelijke subsidies', zo schrijft het college.

De plannen leiden vooral tot veel discussie binnen de gemeente en resulteren uiteindelijk in de val van het college, omdat het onderlinge vertrouwen tussen de collegeleden weg is. Het nieuwe college wordt geconfronteerd met een behoorlijk gat in de begroting. Toenmalig wethouder Wichgers van Financiën spreekt van een bedrag van 1,6 miljoen. Ook de eerder toegezegde subsidie van de provincie komt te vervallen.

Hoewel Nieuwstad volgens de voorzitter van stichting De Fransche School maar kort op de agenda heeft gestaan, uit hij in een brief aan de gemeenteraad zijn ongenoegen over de gang van zaken.

Dit ongenoegen betreft in het bijzonder het verlagen van het bedrag dat voor een nieuw theater beschikbaar blijft: van 5,5 naar 2,5 miljoen euro, waarmee de raad bij de vaststelling van de begroting voor 2005 instemt. In dezelfde 'brandbrief' vraagt stichting De Fransche School de raad om haar opdracht te geven zelf met een uitvoerbaar plan te komen en om hiervoor een hoger bouwbudget te reserveren. De raad gaat op deze verzoeken niet in.

4.4 Garage Ulrich/Lange Meent

Stichting De Fransche School besluit desondanks zelf een aantal mogelijkheden te verkennen. Bij toeval komt ze uit op het nabijgelegen pand van garage Ulrich, dat een voormalig theater blijkt te zijn. De uitbreiding van de garage op de parkeerplaatsen van de Lange Meent, die volgens de plannen noodzakelijk is, stuit op stedenbouwkundige problemen. Ook de financiële voorwaarden van de eigenaresse maken dit alternatief onhaalbaar in de ogen van het college, dat de plannen dan ook afkeurt. In een informatienotitie laat het college de raad weten de plannen niet in behandeling te zullen nemen, omdat de kosten het beschikbare budget overschrijden.

In de brief die het college enkele weken later aan het bestuur van stichting De Fransche School stuurt, doet het college daarnaast nog een tweetal richtinggevende uitspraken die voor zover bekend niet met de raad zijn afgestemd. Ten eerste laat het college weten dat het besloten heeft om het huidige pand (aan de Havendijk 1) aan te passen aan de arbo-eisen. Ten tweede stelt het college dat de oplossing van het huisvestingsprobleem het beschikbare budget van 2,5 miljoen euro niet mag overschrijden en dat de budgetsubsidie de komende jaren niet verder mag toenemen. Het college suggereert verder nog dat stichting De Fransche School aansluiting zou kunnen zoeken bij de initiatiefnemers van een congrescentrum in EVA-Lanxmeer. Het stichtingsbestuur besluit niet op deze suggestie in te gaan, omdat men niet weer gekoppeld wil worden aan een initiatief waarvan de haalbaarheid onduidelijk is. Voor zover bekend is de raad hierover niet geïnformeerd.

4.5 Verbouwing en uitbreiding Havendijk 1

Voor de verbouwing en uitbreiding van het pand aan de Havendijk 1 worden door gemeente en stichting De Fransche School vier varianten uitgewerkt. De raad wordt pas bij de planvorming betrokken op het moment dat er, vlak voor de verkiezingen van 2006, een voorbereidingskrediet nodig is. Door dit krediet te verlenen, stemt de raad impliciet in met een verbouwing van De Fransche School volgens variant C: een theater met een filmzaal, inclusief alle noodzakelijke arbo-aanpassingen. Voor de verbouwing wordt een bedrag van 2,65 miljoen gereserveerd.

Eind 2006 wordt de nieuwe raad geïnformeerd over de voortgang. Het college wil het voorlopig ontwerp vaststellen en subsidie aanvragen bij de provincie Gelderland. In het collegebesluit staat dat bij de vaststelling van het definitief ontwerp opnieuw een go/no go besluit aan de orde zal zijn. Het voorlopig ontwerp blijkt al spoedig veel meer te kosten dan het bedrag dat voor verbouw en uitbreiding is gereserveerd. Een voorstel om de uitbouw met zeven meter in te korten is voor stichting De Fransche School niet bespreekbaar, omdat het theater in die omvang niet exploitabel zou zijn.

De twijfels over de financiering van het project komen tot uitdrukking in de voorwaarden die de raad in februari 2008 stelt bij het goedkeuren van het definitieve ontwerp: stichting De Fransche School moet zelf vóór 1 december 2008 een substantieel bedrag (ruim 440.000 euro) aan sponsorgelden bijeenbrengen en de provincie moet een aanvullende subsidie verstrekken van 150.000 euro. Al snel is duidelijk dat aan de tweede voorwaarde in ieder geval niet wordt voldaan. Het college ziet echter mogelijkheden om dit deel van het tekort op een andere manier te financieren. Of de raad in deze periode regelmatig en volledig wordt geïnformeerd, is uit de geraadpleegde stukken niet op te maken. Er zijn geen documenten aangetroffen waaruit dit blijkt. Mogelijk heeft het college de raad wel mondeling geïnformeerd en is dit vastgelegd in verslagen van raads- en commissievergaderingen. Deze verslagen zijn echter niet in dit onderzoek betrokken.

Stichting De Fransche School slaagt er niet in het volledige sponsorbedrag vóór de door de raad gestelde deadline binnen te halen. Een deel van de raad concludeert hieruit, dat er onvoldoende maatschappelijk draagvlak voor het plan bestaat. Eind 2008 meldt het college in een informatienotitie aan de raad dat er drie scenario's mogelijk zijn als de raad het definitief ontwerp afwijst: sluiting van het theater, alleen aan de arbo-eisen voldoen of gefaseerd bouwen. De raad

wordt in deze notitie nadrukkelijk om een richtinggevende uitspraak gevraagd. Een informatienotitie is echter niet de juiste weg om zo'n uitspraak te vragen. Die uitspraak volgt pas in de raadsvergadering van 29 januari 2009.

Daags voor de beslissende raadsvergadering meldt stichting De Fransche School dat de sponsoropdracht alsnog is volbracht. Bij een deel van de raad is de twijfel over de financiële haalbaarheid van het project dan al te groot geworden. Bovendien worden er langdurige bezwaarprocedures van omwonenden voorzien. De twijfels over de haalbaarheid en wenselijkheid van de verbouwing worden verder nog gevoed door een concurrerend initiatief van stichting Muziektheater de Lek, die claimt binnen het eerder vastgestelde budget van 2,65 miljoen euro een nieuw theater te kunnen bouwen. En tot slot lijkt mee te spelen dat de verbouwing onvoldoende tegemoet komt aan de behoefte van de raad aan een multifunctionele accommodatie, waar ook niet-gesubsidieerde aanbieders gebruik van kunnen maken.

De raad verzuimt om een heldere keuze te maken, onder meer tussen verbouwen of verhuizen. Begin 2009 stemt een meerderheid van de raad in met het definitief ontwerp, maar via een unaniem aangenomen motie van de VVD besluit de raad tegelijkertijd dat er gekeken moet worden naar alternatieve locaties. Als in de loop van 2009 ook nog duidelijk wordt dat er fors bezuinigd zal worden op de budgetsubsidie voor De Fransche School, slaat bij het stichtingsbestuur de twijfel weer toe en besluit het college de verbouwing op te schorten.

4.6 Conclusie

De periode 2002-2005 staat in het teken van nieuwe locaties voor het theater. Het college is in deze discussie duidelijk leidend en de raad lijkt er incidenteel bij te worden betrokken. Bij de verschillende plannen die de revue passeren, doemen struikelblokken als te hoge kosten en gebrek aan draagvlak onder de Culemborgse bevolking pas op het laatste moment op, althans voor de raad. Meestal gaat het om betrekkelijk kleine obstakels (bijvoorbeeld een dreigende overschrijding van 5% op het bouwbudget voor de Kapel of de volgens het college ongegronde bezwaren van enkele omwonenden aan de Havendijk), die desondanks aangegrepen worden om het roer rigoureuus om te gooien. In het zicht van de haven gaat het steeds toch nog mis.

De periode 2005-2009 staat in het teken van verbouwing en uitbreiding van het pand aan de Havendijk. De besluitvorming in deze periode is onvoldoende transparant: de raad wordt onregelmatig en in een aantal gevallen mogelijk onvolledig geïnformeerd, wat het haar moeilijk maakt om een sturende rol te vervullen. Dit verklaart mogelijk waarom de raad in deze periode interventies doet die de vaart uit het proces halen en daarmee het voortbestaan van het theater verder onder druk zetten. Voorbeelden zijn de sponsoropdracht uit 2008 en de motie uit 2009, die het college opdraagt onderzoek te doen naar alternatieve locaties.

Het raadsbesluit om De Fransche School te verbouwen en uit te breiden is formeel nog steeds van kracht, maar de uitvoering van dit besluit is opgeschort. Tegelijkertijd bestaat er ook geen zicht op een haalbare alternatieve locatie. Deze situatie is typerend voor de gang van zaken in de afgelopen twaalf jaar. Door mogelijkheden niet naast elkaar maar ná elkaar af te wegen en de raad hier onvoldoende bij te betrekken, zijn gemeente en theaterstichting voortdurend 'terug bij af'. Hierdoor gaat veel tijd verloren.

5. Onderzoeksvraag 3: draagvlak

Onderzoeksvraag 3

Op welke momenten en op welke punten manifesteerde zich tegenstand tegen de plannen (overlast omwonenden, concurrerende initiatieven)?

In hoeverre was de gemeenteraad op de hoogte van mogelijke tegenstand en hoe is de gemeenteraad met deze tegenstand omgegaan (anticiperend of achteraf)?

5.1 Weerstand vanuit de bevolking

In twee gevallen is het heel duidelijk dat tegenstand vanuit de Culemborgse bevolking een grote rol heeft gespeeld bij het sneuvelen van plannen: de sloop van de Kapel en de uitbreiding aan de Havendijk.

De Kapel naast het nieuwe stadhuis was in de ogen van de gemeente een geschikte locatie om zowel een theater (De Fransche School) als een raadzaal te vestigen. In juni 2003 maakt het college een onverwachte draai: niet renovatie maar sloop van de Kapel moet de plannen voor theater en raadzaal mogelijk maken. Ondanks felle protesten van tegenstanders van sloop van de Kapel en van omwonenden die overlast voorzien van de brug die aangelegd zou moeten worden om het theater te bevoorraden, stemt de raad in juli 2003 in met de plannen. De aanwezigheid van zo'n 150 actievoerders in de raadzaal mocht niet baten. In november 2003 trekt de raad haar besluit van enkele maanden daarvoor weer in. Het aanhoudende verzet van Kapelredders heeft hierbij zeker een rol gespeeld.

Tegen de plannen voor uitbreiding van het theater aan de Havendijk zijn van meet af aan bezwaren geweest. Hiervan wordt voor het eerst melding gemaakt in het collegebesluit van 24 januari 2006, waarin het college nadrukkelijk aandacht vraagt voor communicatie met omwonenden. Omwonenden worden geïnformeerd over het ontwerp en in de gelegenheid gesteld om met de architect mee te denken over inpassing van het gebouw in de omgeving. Er wordt een communicatietraject gestart. In het raadsvoorstel van 24 november 2006 geeft het college aan dat er, ondanks de goede sfeer van de gesprekken, rekening wordt gehouden met tegenstand van een kleine groep omwonenden die niet gelukkig zijn met de bebouwing op die plek. Allerlei aanpassingen aan het ontwerp helpen niet, de bezwaren zijn hardnekkig.

Op 2 december 2008 meldt het college aan de raad, dat de bezwaren van omwonenden naar verwachting ongegrond zullen worden verklaard. Bij de unaniem aangenomen motie van 29 januari 2009 is desondanks één van de overwegingen van de raad dat de verbouwing door bezwaarprocedures niet (snel) kan worden gerealiseerd.

Opvallend is dat er bij beide plannen niet goed is geanticipeerd op tegenstand van burgers, terwijl dit - zeker bij bouwen in een historische omgeving - wel noodzakelijk is. Verschillende geïnterviewden plaatsen kanttekeningen bij de voorbereiding van projecten door de ambtelijke organisatie. Doordat de gemeente tijdens het proces steeds nieuwe eisen en inzichten toevoegt, wordt de opgebouwde relatie met de betrokken partijen voortdurend op de proef gesteld. Dit speelde onder meer bij de toevoeging van een overdekte laad- en losplaats aan het ontwerp voor de Havendijk 1.

5.2 Concurrerende initiatieven

Medio 2008 verschijnt een 'concurrent' op het toneel van de podiumkunsten: stichting Muziektheater de Lek. Deze stichting is een verklaard tegenstander van de uitbreidingsplannen aan de Havendijk en heeft twijfels over de financiële informatie die stichting De Fransche School naar buiten brengt. In stichting Muziektheater de Lek zitten mensen die voorheen bij stichting De Fransche School werkzaam waren, maar daar vertrokken waren omdat zij niet achter het beleid stonden. Stichting Muziektheater de Lek pleit voor een toegankelijker, breder gedragen theateraanbod dan stichting De Fransche School naar hun idee in haar plannen biedt. De nieuwe stichting claimt bovendien binnen het beschikbare budget van 2,5 miljoen euro een nieuwe theateraccommodatie te kunnen bouwen. Op een strategisch moment, namelijk vlak voor de besluitvorming over het definitieve ontwerp voor theater De Fransche School, biedt stichting Muziektheater De Lek de raad een offerte aan voor een veel goedkoper theater aan de rand van

de stad. Dit plan sluit volgens de initiatiefnemers aan op de in Culemborg breed gevoelde behoefte aan een goedkopere en multifunctionele theatervoorziening. De stichting heeft hierover veelvuldig contact met de verschillende fracties in de gemeenteraad, spreekt regelmatig in op raadsvergaderingen en zoekt publiciteit.

De behoefte aan een nieuwe theatervoorziening staat op zich niet ter discussie, maar stichting De Fransche School wordt gaandeweg, ook door de gemeente, niet langer gezien als de vanzelfsprekende exploitant. Van verschillende kanten wordt de stichting verweten dat ze 'een te grote broek aantrekt' en een ambitieniveau hanteert dat niet bij Culemborg past. De verwevenheid tussen lokale politiek en stichting is een doorn in het oog van andere, niet gesubsidieerde cultuuraanbieders. Sommigen zijn van mening dat de (vermeende) band van stichting De Fransche School met de PvdA negatief op de stichting afstraalt. Stichting De Fransche School heeft er daarentegen moeite mee, dat ze steeds loyaal heeft meegewerkt aan de plannen van de gemeente, maar hier niet voor wordt beloond met een (ver)nieuw(d) theater.

Zowel stichting De Fransche School als stichting Muziektheater de Lek voelt zich overigens regelmatig door de gemeente tegengewerkt, omdat documenten zoekraken en brieven niet worden beantwoord. Beide geven aan op cruciale momenten uit de krant te moeten vernemen wat er speelt. Bovendien wordt relevante informatie vaak mondeling naar de raad gecommuniceerd en niet altijd goed gedocumenteerd, waardoor de besluitvorming voor buitenstaanders niet altijd goed te volgen is.

Het theater aan de Havendijk functioneert ondanks alle verwickelingen naar behoren. Er is een aantrekkelijke programmering en het theater wordt in die hoedanigheid gewaardeerd door de Culemborgse theaterbezoekers. Ook artiesten oordelen positief over de professionaliteit en intimiteit van het theater. Dit voedt het zelfbewustzijn van stichting De Fransche School, dat zij uitstekend in staat is om vorm te geven aan een podiumvoorziening die bij Culemborg past. Andere betrokkenen zien juist graag een flexibeler opstelling van de stichting. De grootste opponent, stichting Muziektheater de Lek, is net zo overtuigd van zijn gelijk en krijgt hiervoor ook gehoor, maar is er evengoed nog niet in geslaagd om vaste voet aan de grond te krijgen.

Op verzoek van wethouder Geertzen gaan beide stichtingen met elkaar in gesprek om tot een gezamenlijke oplossing te komen, maar de onderlinge verstandhouding staat een goed verloop van deze gesprekken in de weg, zodat deze na verloop van tijd weer worden gestaakt.

5.3 Conclusie

Op twee momenten is de herhuisvesting van theater De Fransche School duidelijk beïnvloed door weerstand van omwonenden: bij de voorgenomen sloop van de Kapel en bij de verbouwing van het huidige pand aan de Havendijk 1. Daarnaast verzet stichting Muziektheater De Lek zich nadrukkelijk tegen de plannenvoor de Havendijk en werpt zich daarbij op als spreekbuis voor andere niet gesubsidieerde initiatiefnemers. Hoewel de stichting nog niets concreets heeft bereikt, vinden haar opvattingen wel weerklank in de lokale politiek.

Tegenstanders van de plannen hebben onder andere via het spreekrecht in raadsvergaderingen en via de lokale media van zich laten horen, waardoor de raad op de hoogte geweest moet zijn van hun standpunten. Waar de raad bij de besluitvorming over de sloop van de Kapel nog door de tegenstand lijkt te zijn overvallen, is hier bij de besluitvorming over de Havendijk beter op geanticipeerd. Er is een informatieavond georganiseerd waarbij ook raadsleden aanwezig waren. De bezwaren van sommige omwonenden tegen dit plan waren één van de aanleidingen voor het indienen van de motie, die het college opdraagt onderzoek te doen naar alternatieve locaties.

Tot slot komt uit dit deel van de analyse duidelijk naar voren dat emoties en negatieve beeldvorming over en weer een constructieve, inhoudelijke discussie over de gewenste podiumvoorziening in de weg staan. Betrokkenen houden elkaar gevangen en misgunnen elkaar het succes. De gemeentelijke politiek is verdeeld, wat zijn weerslag heeft op de besluitvorming in de gemeenteraad. Daar lijken irrationele overwegingen de discussie te beïnvloeden, hoewel het lastig is om hier exact de vinger op te leggen. Deels gaat het om negatieve beeldvorming over stichting De Fransche School, deels wellicht ook om een meer fundamentele politieke

verdeeldheid, op grond waarvan het theater bijvoorbeeld als een 'linkse hobby' wordt aangeduid. Het college kan dit (met behulp van de ambtelijke organisatie) helpen doorbreken door, vanuit verschillende perspectieven, zoveel mogelijk feitelijke argumenten aan te dragen voor en tegen een bepaalde beslissing. Op basis daarvan kan de raad duidelijke handelingskaders ontwikkelen, bijvoorbeeld in de vorm van een visie op de gewenste podiumvoorziening. Op die manier kan het accent in de discussie weer komen te liggen op overeenkomsten in plaats van op verschillen, wat de betrokkenen kan helpen om nader tot elkaar te komen.

6. Onderzoeksvraag 4: exploitatie

Onderzoeksvraag 4:

Op welke punten en op welke momenten had de gemeenteraad twijfels over de kostendekkendheid van de exploitatie en daarmee over de doelmatigheid van de subsidies aan theater DFS?

Welke conclusies heeft de gemeenteraad aan de twijfels over de exploitatie verbonden?

6.1 Ontwikkeling van de uitgaven

Stichting De Fransche School is aanvankelijk een gemeentelijke stichting. In de tweede helft van de jaren negentig wordt de stichting verzelfstandigd. De financiële situatie van het verzelfstandigde theater is niet erg rooskleurig. Bij de verzelfstandiging is geen eigen vermogen 'meegegeven' en bovendien kampt het theater voortdurend met ernstige exploitatietekorten. Als het theater medio 2001 op het randje van faillissement balanceert, stemt de gemeenteraad in met een eenmalige bijdrage om de schulden van de stichting op te heffen en met een verhoging van budgetsubsidie.

Onder leiding van een nieuwe directeur gaat het een aantal jaren beter, maar na verloop van tijd blijkt het theater toch weer niet in staat om de exploitatie rond te krijgen. Behalve oplopende personeelskosten speelt de voortdurende onduidelijkheid over de toekomst van het theater en de daaruit voortvloeiende onzekerheid over de mogelijke programmering een rol. Het overleg over de exploitatie van het theater wordt vooral gevoerd tussen het college en de stichting. De raad lijkt in de discussie over de exploitatiesubsidies nauwelijks een rol te spelen, al moet zij hier in de begrotingscyclus wel over zijn geïnformeerd.

Sinds 2004 is er een structureel verschil tussen het aangevraagde en verleende subsidiebedrag. Hoewel het college in dat jaar aangeeft dat de budgetsubsidie niet verder mag stijgen, neemt deze na een aantal jaren toch weer toe. Daarnaast worden regelmatig incidentele subsidies verstrekt, zoals voor het in dienst nemen van voormalige ID-medewerkers, arbo-maatregelen en de gedwongen verhuizing van het kantoor van het oude stadhuis naar gehuurde kantoorruimte elders.

Onderstaande tabel laat zien dat de reguliere budgetsubsidie voor stichting De Fransche School ten opzichte van 2001 explosief is toegenomen. De gemeente lijkt zich ten doel te hebben gesteld om deze in 2013 (gecorrigeerd voor inflatie) weer min of meer teruggebracht te hebben op het niveau van 2001.

Tabel 6.1: Overzicht van verstrekte subsidies aan stichting De Fransche School (alle bedragen in euro's)

	regulier	schooltheater	incidenteel	totaal
2001	175.643,18		178.155,00	353.798,18
2002	206.519,00	6.807,00	41.747,00	255.073,00
2003	256.567,00			256.567,00
2004	291.955,00	10.000,00		301.955,00
2005	294.145,00	10.075,00	36.628,00	340.848,00
2006	296.427,00	10.100,00		306.527,00
2007	291.109,00	10.226,00	20.000,00	321.335,00
2008	304.894,00	10.354,00	20.000,00	335.248,00
2009	313.279,00	10.639,00	13.200,00	337.118,00
2010	327.218,00		19.200,00	346.418,00
2011	314.668,00			314.668,00
2012	272.918,00			272.918,00
2013	213.418,00			213.418,00

In de tabel ontbreken de bedragen die sinds 2007 aan het bouwbudget zijn onttrokken om exploitatietekorten te dekken. Volgens een overzicht van de gemeente (zie bijlage bij

gespreksverslagen) is in de periode 2006-2011 een bedrag van 155.700 euro voor dekking van exploitatiekosten geboekt onder 'kosten verbouwingsplannen De Fransche School'. Het grootste bedrag is echter besteed aan advieskosten (189.000 euro), uitbestede uren (96.000 euro) en ingehuurde uren (31.000 euro).

In de begroting voor 2010 stelt het college voor om forse te bezuinigen op de budgetsubsidie voor stichting De Fransche School. De raad vindt deze bezuiniging te drastisch en neemt een amendement aan, waardoor de subsidie minder wordt gekort. Hiermee wordt voor een deel tegemoet gekomen aan het verzoek van stichting De Fransche School om de bezuiniging uit te stellen. Ook geeft de raad bij deze gelegenheid aan dat dekking van exploitatietekorten uit het bouwbudget mogelijk moet blijven. De raad wil met haar beslissing ruimte creëren voor een goede overgang naar een op een andere wijze (multifunctioneel) gebruikt en geëxploiteerd theater.

De twijfels van de raad aan het nut van investeringen in (het gebouw en/of de stichting) De Fransche School spitsen zich toe op de volgende punten:

- De ernst van de arbo-problemen. Een deel van de raad denkt dat stichting De Fransche School deze problemen overdrijft om te kunnen groeien;
- Het maatschappelijk draagvlak voor theater De Fransche School. Dit is een belangrijke motivatie voor de sponsoropdracht in 2008, waarmee het theater haar bestaansrecht zou kunnen bewijzen. Sommige Culemborgers betwijfelen of het sponsorbedrag dat stichting De Fransche School bijeen heeft gebracht 'hard' is, hoewel dit door een accountantsonderzoek is bevestigd;
- Het ambitieniveau van stichting De Fransche School. In het verlengde van het vorige punt betwijfelt een deel van de raad of het ambitieniveau van stichting De Fransche School (een professioneel theater met een veelzijdig aanbod) haalbaar is en bij Culemborg past.

6.2 Conclusie

De uitgaven voor de exploitatie van theater De Fransche School zijn de afgelopen jaren telkens hoger uitgevallen dan de gemeente zich had voorgenomen. Het college heeft dit steeds geaccepteerd omdat de koststijgingen grotendeels te wijten waren aan externe oorzaken die stichting De Fransche School niet konden worden aangerekend (vervallen ID-banen, gedwongen verhuizing kantoorruimte, arbo-maatregelen) en aan de onzekerheid over haar toekomst. De raad heeft het college hier steeds in gevolgd. Het omslagpunt kwam in 2009, toen het college vanaf 2010 forse bezuinigen aankondigde op de budgetsubsidie. De raad was het hier slechts gedeeltelijk mee eens en heeft de bezuiniging bijgesteld, echter niet voldoende om het bestuur van stichting De Fransche School het vertrouwen te geven dat het (verbouwde) theater in de toekomst duurzaam kan worden geëxploiteerd. Evenmin lijkt de ingreep van de raad een door haarzelf beoogde soepele overgang naar een multifunctioneel theater dichterbij te hebben gebracht.

Het budget voor de verbouwing of eventueel verhuizing van het theater is door de raad aanvankelijk vastgesteld op 2,65 miljoen euro. Van dit bedrag worden vervolgens niet alleen een nieuwe tribune en geluidsinstallatie betaald, maar ook de exploitatietekorten. Bouwkrediet en exploitatiesubsidies lopen –met medeweten van de raad- vanaf 2007 dus door elkaar en duidelijke keuzes omtrent de bestemming van het bouwbudget blijven uit.

Los daarvan lijkt het bouwbudget van 2,65 miljoen euro vrij willekeurig tot stand te zijn gekomen. In de afgelopen tien jaar zijn diverse onduidelijke financiële besluiten genomen, te beginnen met de Kapelreserve van aanvankelijk 5,5 miljoen euro. Geen van de geïnterviewden kon aangeven waarop dit bedrag destijds was gebaseerd. De financiële kaders (2,5 miljoen) die in 2005 worden gesteld, lijken vooral een uitvloeisel van eerdere beslissingen, in plaats van een weloverwogen antwoord op de vraag wat huisvesting van theater De Fransche School de gemeente mag kosten. Inmiddels is duidelijk geworden dat dit bedrag zowel voor nieuwbouw als voor verbouwing van het huidige pand verre van toereikend is.

De interventies die de raad in de afgelopen twee jaar heeft gedaan in de begrotingsvoorstellen van het college (minder bezuinigen op de budgetsubsidie, mogelijkheid openhouden om het bouwbudget aan te wenden als dekking voor exploitatietekorten) wijzen op een strategie van

'pappen en nathouden': zonder nadere fundamentele keuzes betreffende de toekomst van het theater.

7. Conclusies

Probleemstelling

Wat waren in de periode 2001-2010 de belangrijke momenten in de besluitvorming over de huisvesting van theater De Fransche School? Wat was de rol van de Culemborgse gemeenteraad bij deze sleutelmomenten in het besluitvormingsproces?

De rode draad in het proces van (her)huisvesting van een podiumvoorziening in het algemeen en theater De Fransche School in het bijzonder, is dat de planontwikkeling steeds strandt in het zicht van de haven. In dit slothoofdstuk benoemen we per onderzoeksvraag de factoren die hierbij vermoedelijk een rol spelen en doen we suggesties voor verbetering.

7.1 Duidelijke kaders

Wie nam het initiatief voor de plannen voor her- en nieuwbouw van theater De Fransche School en welke overwegingen speelden daarbij voor verschillende partijen een rol? Hoe is hierover met de gemeenteraad gecommuniceerd en hoe stond de gemeenteraad tegenover deze overwegingen?

Een van de meest opvallende zaken in de besluitvorming over de (her)huisvesting van theater De Fransche School is dat het al zeker twaalf jaar lang ontbreekt aan heldere kaders, zowel inhoudelijk als financieel. De beide cultuurnota's die in deze periode zijn vastgesteld, hebben een erg praktische insteek en richten zich voornamelijk op doelgroepen en programmering. Ze bieden niet of nauwelijks handvatten voor het opstellen van een programma van eisen voor een theateraccommodatie. Daardoor is het ook niet mogelijk om een goede raming te maken van de investering die nodig is om de gewenste podiumvoorziening te realiseren en kan de vraag of de raad dat geld er voor over heeft niet eens worden gesteld, laat staan beantwoord. Gezien de slepende discussie die hierover in Culemborg wordt gevoerd, mag dit als een gemiste kans worden beschouwd.

Het huidige budget van (inmiddels iets minder dan) 2,65 miljoen euro is min of meer door 'toeval' ontstaan, maar wordt wel als leidraad gebruikt voor het maken van inhoudelijke keuzes over de huisvesting van het theater dan wel de bouw van een nieuwe theatervoorziening. De raad heeft haar kaderstellende rol op dit punt niet goed ingevuld en zou de uitdaging moeten oppakken om deze discussie alsnog te voeren, niet alleen intern maar in samenspraak met 'de stad'. Het college zal hiervoor op korte termijn een voorzet doen.

7.2 Niet na, maar naast elkaar

Welke alternatieven voor huisvesting van theater De Fransche School zijn in de onderhavige periode naar voren gebracht en besproken? Zijn deze alternatieven aan de gemeenteraad voorgelegd en hoe zijn ze door de gemeenteraad beoordeeld?

Het ontbreken van kaders verklaart waarschijnlijk ook waarom alternatieven na elkaar in plaats van naast elkaar worden beoordeeld en men steeds weer terug bij af is als er een locatie afvalt. Het besluitvormingsproces kost daardoor niet alleen onnodig veel tijd, maar waarschijnlijk ook onnodig veel geld. De raad lijkt soms de consequenties van haar beslissingen onvoldoende te overzien. Voorbeelden zijn het verlagen van het beschikbare bedrag van 5,5 naar 2,5 miljoen waardoor nieuwbouw in principe onmogelijk wordt, en het beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet voor variant C waarmee impliciet voor uitbreiding aan de Havendijk wordt gekozen. Dit is mogelijk een verklaring voor de neiging van de raad om steeds terug te komen op eerder genomen besluiten. Als de raad eerder en nadrukkelijker bij de totstandkoming van belangrijke besluiten wordt betrokken, zal de raad zich mogelijk ook zekerder voelen over de gemaakte keuzes en minder snel aan het twijfelen gebracht worden door nieuwe informatie. Bovendien draagt dit bij aan consequent handelen van de gemeente naar buiten toe. Bij een complex project als de huisvesting van een theater is een periodieke rapportage aan de raad over de stand van zaken op zijn plaats. Ook interactieve sessies met de raad, buiten de formele vergaderingen om, kunnen een positief effect hebben. Verder is het raadzaam om besluiten duidelijker te documenteren en minder te vertrouwen op mondelinge informatie-uitwisseling en informele contacten.

7.3 Aandacht voor draagvlak

Op welke momenten en op welke punten manifesteerde zich tegenstand tegen de plannen (overlast omwonenden, concurrerende initiatieven)? In hoeverre was de gemeenteraad op de hoogte van mogelijke tegenstand en hoe is de gemeenteraad met deze tegenstand omgegaan (anticiperend of achteraf)?

Bij de gemeente is te weinig aandacht voor het creëren van draagvlak onder de bevolking en andere stakeholders, zoals de cultuuraanbieders. Van 'beginspraak', waarbij belanghebbenden al in een vroeg stadium bij de planvorming worden betrokken, is in Culemborg nog geen sprake. Belanghebbenden worden pas benaderd als er een concreet voorstel ligt (de traditionele inspraak) en worden nog onvoldoende uitgenodigd om van het begin af aan mee te denken (interactieve beleidsontwikkeling). De Stadsgesprekken die in de Cultuurnota van 2003 werden aangekondigd, zijn nooit van de grond gekomen. Het recente plan van de gemeente om een Culturele Raad in te stellen is een stap in de goede richting om de communicatie over cultuur in Culemborg te verbeteren.

Het draagvlak voor de exploitant lijkt, ook bij de gemeente, de laatste jaren flink te zijn afgenomen. Om de unieke kwaliteiten van het kleine theater, gewaardeerd door artiesten en bezoekers, voor de toekomst veilig te stellen, zal stichting De Fransche School zich moeten beraden op de vraag hoe dit draagvlak kan worden hersteld. Bescheidener ambities en een opener houding naar partijen met andere opvattingen lijken daarvoor een belangrijke sleutel.

7.4 Transparante subsidiestromen

Op welke punten en op welke momenten had de gemeenteraad twijfels over de kostendekkendheid van de exploitatie en daarmee over de doelmatigheid van de subsidies aan stichting De Fransche School? Welke conclusies heeft de gemeenteraad aan de twijfels over de exploitatie verbonden?

Voor de toekomst van het theater is een gezonde exploitatie evenzeer van belang als een oplossing voor het huisvestingsprobleem. Overigens staan deze twee zaken niet los van elkaar: het structurele exploitatietekort waar stichting De Fransche School al jaren mee kampt, wordt algemeen gezien als het gevolg van de voortdurende onduidelijkheid over de toekomst van het theater. De raad lijkt de discussie over de budgetsubsidie grotendeels aan het college over te laten en heeft tot nu toe vooral reactief bijgestuurd. Een meer (pro)actieve rol van de raad, in de vorm van duidelijke financiële kaders, is gewenst.

Een specifiek aandachtspunt is de keuze om exploitatietekorten te dekken uit het bouwkrediet, waardoor dit steeds verder afneemt. De raad zou er goed aan doen om subsidies duidelijk te labelen en hieraan vast te houden. Als zij het wenselijk vindt dat het bouwbudget op deze manier wordt aangewend, dan is het (in het kader van transparantie) raadzaam om dit ook in de begroting te verankeren. Het bouwbudget krijgt dan een andere status, en is dan ook niet meer beschikbaar als dekking voor andere theaterplannen. Hiervoor zal dan alternatieve financiering gevonden moeten worden. Als de raad deze praktijk niet wenselijk vindt, dan moet zij zich uitspreken over alternatieve dekking van de exploitatietekorten van stichting De Fransche School.

8. Essay

Om de handelswijze van de gemeente Culemborg in een wat breder kader te plaatsen, presenteren we tot besluit van dit rapport een casus uit een andere gemeente met een enigszins vergelijkbare opgave.

Onderstaand essay betreft een waargebeurde theatergeschiedenis. Natuurlijk zijn er verschillen met de Culemborgse perikelen: het stadje is kleiner, het theater is kleiner, er is geen andere locatie in beeld. Toch zijn er leerpunten in te vinden waar de gemeenteraad van Culemborg haar voordeel mee kan doen. Bijvoorbeeld:

- het aantrekken van externe financiers die de exploitatie ondersteunen;
- de visie van de gemeente op podiumkunsten en de consequente lijn daarin;
- de werkgroep waarin ambtenaren van de gemeente en vertegenwoordigers van het theater samen optrekken;
- duidelijke afspraken over verantwoordelijkheden van gemeente en theater over het onderhoud van het theater;
- het handhaven van het huur- en subsidiehuurpeil om het theater enige bestaanszekerheid te verschaffen.

De kleine stad en het gesubsidieerde theater

In een klein vestingstadje op ongeveer 20 minuten rijden van het centrum van een grote stad, opent in 1950 een middelgroot (film-)theater met een nogal megalomane naam. Het is een van de vele bioscopen die in die tijd worden gebouwd. Het (film)theater staat op een mooie plek aan het water en heeft een bijzondere uitstraling. Maar door de opkomst van de televisie, neemt het aantal bezoekers snel af en binnen vijfentwintig jaar moet het theater haar deuren sluiten. Na jarenlang dienst te doen als opslagplaats, komt het pand eind jaren tachtig leeg te staan en verpaupert zienderogen.

In die tijd krijgt een groep vrijwilligers het idee om een theater te beginnen waar zowel film, toneel als muziek te zien en te beluisteren is. Deze groep vrijwilligers krijgt van de gemeente, die eigenaar is van het pand, toestemming om het gebouw te gebruiken. De gemeente geeft daarbij aan, dat het haar niet teveel geld mag kosten.

Dankzij de inzet van tientallen vrijwilligers en sponsors lukt het om de bioscoopzaal om te bouwen tot een klein theater met een vlakke vloer. De oude foyer wordt verbouwd en in ere hersteld, en in 1991 kan het theater van start.

Vrijwilligers

Het lukt om met een minimale overheidssubsidie jaarlijks tussen de 80 en 120 voorstellingen te geven¹, waarvan 20 à 30 speciaal voor kinderen. Een banenpooler zorgt voor de continuïteit in de theatertechniek en overdag en 's avonds zijn er bijna permanent vrijwilligers bezig met programmeren, klussen, horeca-activiteiten, coördinatie van verhuur en techniek. In 1998 verhoogt de gemeente de subsidie naar 'een draaglijker niveau' en kiest het theater voor een bestuurlijke tweedeling: een beheersstichting die verantwoordelijk is voor het beheer van het gebouw, en een vereniging die toegankelijk is voor alle inwoners van het stadje.

Sponsors

Na een aantal jaren ziet het er toch niet zo florissant uit voor het theater. De stichting onderhandelt met de gemeente, die inmiddels zo'n 20.000 inwoners telt, over een verbouwing die maar niet van de grond wil komen. Ondertussen lopen de exploitatietekorten op. Bij de opening van het theaterseizoen 2007-2008 organiseert het theater publieksacties om aandacht te krijgen voor de netelige situatie waarin het theater verkeert en om de politiek te beïnvloeden. Dankzij nieuwe sponsors en een financiële bijdrage van een woningcorporatie kunnen de voorstellingen voor het seizoen 2008-2009 doorgang vinden.

Werkgroep

¹ Ter vergelijking: in theater De Fransche School werden in 2010 (exclusief projectvoorstellingen) 70 theatervoorstellingen gespeeld, waarvan 15 voorstellingen jeugdtheater. Daarnaast waren er 54 filmvoorstellingen en 66 voorstellingen in het kader van sociaal-culturele en cultureel-educatieve programma's en projectprogrammering. Bron: feitenblad 2010.

In januari 2008 wordt een werkgroep ingesteld, die onderzoekt op welke wijze en onder welke voorwaarden het theater het best geëxploiteerd kan worden. In de werkgroep zitten twee ambtenaren van de gemeente en twee vertegenwoordigers van het theater. De discussie gaat voor een deel over de wens vanuit het theater om te professionaliseren tegenover de ambitie vanuit de gemeente om het culturele leven op een bescheiden, meer amateuristisch niveau te houden. De gemeente is van mening dat het stadje te kleinschalig is om een professioneel theater te exploiteren. De scenario's lopen uiteen van doorgaan in de huidige vorm tot een groter en commerciëler theater. Van de diverse plannen die de revue passeren is er aanvankelijk niet één die voor alle partijen financieel haalbaar en/of acceptabel is. Begin 2009 bereikt de werkgroep dat de subsidie voor het theater omhoog gaat met de algemene prijsstijgingen en dat er een bijdrage komt om twee personeelsleden te behouden. Een half jaar later zet het theater wederom een charmeoffensief in om meer sponsors te trekken.

Voorstel aan de raad

Het voorstel dat de werkgroep medio 2010 aan de raad voorlegt, behelst een verbouwing van de foyer en het aanpassen van alle noodzakelijke voorzieningen, zoals de toiletgroepen en de rolstoeltoegankelijkheid. De voorgevel blijft behouden, waarbij de entree op de begane grond wordt voorzien van een glazen pui. In dit verbouwingsvoorstel kunnen alle partijen zich vinden. De totale kosten komen op 300.000 euro exclusief BTW.

Duidelijke afspraken

De raad besluit in te stemmen met de verbouwing en de daarvoor benodigde extra subsidie te verstrekken. Ook worden over een aantal zaken duidelijke afspraken gemaakt, zodat alle partijen weten waar ze aan toe zijn. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud aan de buitenzijde van het gebouw en voor het onderhoud aan installaties inclusief verplichte keuringen, maar exclusief de door de huurder geïnstalleerde extra's. Het planmatig onderhoud wordt gedekt vanuit de voorziening Gebouwen.

Onderhoud, herstel en vervanging van ruimtes, theater- en niet-theatervoorzieningen blijven voor rekening van de stichting. De dagelijkse onderhoudskosten van circa 5.000 euro per jaar zijn opgenomen in de begroting.

Bestaanszekerheid

Eén van de uitgangspunten van de meerjarenraming van de stichting is het handhaven van het huidige huur- en subsidiepeil. Dit geeft de stichting op middellange termijn bestaanszekerheid in een periode waarin het risico bestaat dat subsidies worden bevroren of verminderd en huren versterkt stijgen. Voor de stabiliteit van de exploitatie is dit uitgangspunt een vereiste. De gemeenteraad stemt hiermee in.

Gemeentelijke ambitie

De gemeente subsidieert het theater op basis van haar culturele ambitie van 50 voorstellingen per jaar en 20 dagen voor groepen. De gemeente erkent de wens van het theater om te professionaliseren, maar ondersteunt dit financieel niet. Dat het theater in dit scenario afhankelijk blijft van vrijwilligers, is een kwetsbare constructie. Naar verwachting daalt het aantal vrijwilligers in de nabije toekomst (leeftijd) en de nieuwe instroom is niet voldoende om deze daling op te vangen. Dit is echter volgens het college een maatschappelijk probleem, waarin het theater niet uniek is.

Na de laatste voorstelling in juni 2011 start de verbouwing, zodat het theater in de herfst weer open kan.

Lijst geïnterviewde personen

De volgende partijen zijn geïdentificeerd als stakeholders in de besluitvorming over de toekomst van theater De Fransche School:

- de gemeenteraad in verschillende samenstellingen
- het College van B&W in verschillende samenstelling (achtereenvolgens CDA, PvdA, SP/ GroenLinks, PvdA, D66, VVD/ CDA, PvdA, D'66, VVD/ CDA, VVD, D'66), ondersteund door het ambtelijk apparaat
- het bestuur van stichting De Fransche School en directie van theater De Fransche School
- tegenstanders van plannen (Kapelredders, omwonenden Havendijk, Bond Heemschut, ..)
- andere culturele organisaties in Culemborg (stichting Muziektheater de Lek, ..)
- de provincie Gelderland
- marktpartijen als projectontwikkelaars, architecten, adviesbureaus

De volgende koppels van stakeholders zijn geïnterviewd:

- de heer H.L. Wichgers (vm.-wethouder) en de heer C.P. Romijn (vm. -raadslid) van de gemeente Culemborg;
- de heer H.J. Velders (Voorzitter Muziektheater de Lek) en de heer M. van Dooren (eigenaar ENvanDooren) als betrokkenen en bekenden in de Culemborgse culturele samenleving;
- mevrouw M. van Huijstee (directeur van het theater) en de heer P. Offermans (bestuurslid van stichting De Fransche School);
- de heer R.C.J. Geertzen (wethouder) en mevrouw M.J. Hoogheid – van Houte (beleidsadviseur Stadsontwikkeling en belast met kunst en cultuur) van de gemeente Culemborg;
- de heer J.H. Eigeman (voormalig wethouder en bestuurslid van stichting De Fransche School).

BIJLAGEN

Chronologisch overzicht van gebeurtenissen rondom theater De Fransche School

datum	gebeurtenis
21 maart 2000	Vaststelling budgetsubsidie 2001 De budgetsubsidie voor stichting de Fransche School wordt voor 2001 vastgesteld op € 175.347,48. 2001 is een overgangsjaar naar een nieuw, vierjarig subsidiecontract waarin het cultuurbeleid van de gemeente Culemborg zal worden herzien.
30 maart 2000	Wijziging subsidiebeschikking 2001 Gewijzigde subsidiebeschikking 2001. Het subsidiebedrag wordt verhoogd naar € 175.643,18.
3 april 2001	Liquiditeitsproblemen De Fransche School Collegebesluit: - het college verwacht van het bestuur van DFS binnen 3 maanden een saneringsplan, waarin structureel baten en lasten in evenwicht worden gebracht. Op basis van een structurele begroting en een heldere analyse moeten de levensvatbare elementen helder worden. - tegen die achtergrond wil het college in meerderheid de subsidie over het derde kwartaal bij wijze van voorschot (...) beschikbaar stellen. Wethouder Schreurs meent dat niet alleen sprake is van een liquiditeitsprobleem, maar ook van een structureel probleem. Hij acht daarom <u>nu</u> maatregelen van het bestuur noodzakelijk. Daarna pas kan de gemeente eventueel de helpende hand bieden. De raadscommissie Maatschappelijke Zaken is begin april geïnformeerd. Stichting De Fransche School is per brief geïnformeerd op 12 april 2001.
mei 2001	Presentatie beleidsplan De Fransche School Theater de Fransche School komt met een beleidsplan voor de periode 2002-2005. Hierin wordt aangegeven dat voor een gezonde bedrijfsvoering nieuwe huisvesting noodzakelijk blijft. <i>Een theater van, voor en door de stad</i>. Het beleidsplan wordt door raad en college omarmd.
31 mei 2001	Aanbieding 'saneringsplan' De Fransche School Het bestuur van stichting De Fransche School biedt het college een 'saneringsplan' aan.
11 juli 2001	Voortgangsbericht schuldsanering Voortgangsbericht van het college aan de raad inzake de schuldsanering van De Fransche School.
11 september 2001	Voorschot saneringskrediet Collegebesluit: verzoek tot voorschot DFS inzake saneringskrediet voor acute liquiditeitsproblemen; portefeuillehouder overlegt met commissie maatschappelijke zaken.

25 september 2001	Collegebesluit saneringskrediet en extra subsidie collegebesluit: de raad (vergadering 1 november 2001) wordt voorgesteld om: - in te stemmen met de schuldsanering a fond perdu ter hoogte van € 178.155 - in te stemmen met een extra incidentele subsidie van € 27.226 voor het begrotingsjaar 2002 - beide instemmingsbesluiten te nemen in afwachting van de vaststelling van een nieuw te ontwikkelen integraal beleidskader op het terrein van cultuur - in te stemmen met het verstrekken van een saneringskrediet ten bedrage van € 123.701 opgebouwd uit het totale bedrag minus het reeds uitbetaalde voorschot van € 120.000. (...) 'Het besluit is mede gebaseerd op 'het bewustzijn dat DFS een wezenlijke plek inneemt binnen het Culemborgse culturele leven, dat DFS haar ambities en organisatie door de jaren heen heeft versterkt en uitgebreid en dat de gemeente als subsidiënt haar ambitiesniveau op het terrein van cultuur de komende jaren opnieuw wil vaststellen'.
27 september 2001	Raadsbesluit voorschot saneringskrediet raadsbesluit: het verstrekken van een voorschot van € 54.453 op het voorgenomen saneringskrediet van € 177.881
1 november 2001	Raadsbesluit saneringskrediet en extra subsidie raadbesluit: ingestemd met: - een saneringskrediet van € 178.155 - een extra structurele subsidie van € 27.226 voor 2002 - een boekhoudkundige wijziging van seizoenen naar boekjaren. Het bestuur van stichting De Fransche School wordt hier op 4 december 2001 in een brief over geïnformeerd.
27 november 2001	Collegebesluit budgetsubsidie 2002 collegebesluit over de subsidie en prestaties 2002, waarbij de subsidie wordt vastgesteld op een bedrag van € 206.519 en er een incidentele extra subsidie wordt verleend van € 14.521. Ook wordt er een incidentele subsidie verstrekt van € 6.807 euro voor het project schooltheater. In het advies wordt vermeld dat voor een minimale variant (met het huidige structurele lastenniveau en een basistheateraanbod) een bedrag van € 221.041 nodig is, maar dat het niet de bedoeling is dat het theater zich een structureel hoger subsidieniveau aanmeet voordat de plek van het theater in de cultuurvisie 2002 is bepaald. Ook wordt vermeld dat er duidelijke knelpunten in de bedrijfsvoering zijn die aanwijsbaar te maken hebben met de exploitabiliteit van het theater. In het algemeen is het niet wenselijk dat DFS in afwachting van de cultuurnota in zijn continuïteit wordt geschaad. Het besluit van het college wordt op 20 december 2001 door de raad bekrachtigd.
7 januari 2002	Subsidiecontract 2002 Het college stuurt het subsidiecontract 2002 naar het bestuur van De Fransche School. Het contract is door de voorzitter en secretaris van het bestuur ondertekend.
23 januari 2002	Artikel in de Culemborgse courant: Cultuur in beweging Omdat de gemeente een nieuwe cultuurnota op gaat stellen, start de Culemborgse courant een discussie over waar Culemborg behoefte aan heeft. Wethouder Judith Ton bijt het spits af. Om in de toekomst zoveel mogelijk wensen te kunnen realiseren, is

	samenwerking volgens Ton erg belangrijk. (...) "Culemborg is qua bewoners erg gegroeid de laatste jaren. En voor wat betreft de voorzieningen zoals de bibliotheek, het museum en het theater: die waren er al, maar zijn niet meegegroeid." De grote vraag is nu: is dat voldoende? (...) Het huidige theater biedt plaats aan 110 bezoekers. Inmiddels is gebleken dat zelfs bij volle zalen verlies wordt geleden. Wanneer het theater verhuist naar de Kapel, zouden er zo'n 250 mensen kunnen plaatsnemen. Als het aan wethouder Ton ligt is de Kapel een goede optie.
13 februari 2002	Artikel in de Culemborgse courant: Raad en theater samen in Kapel De Kapel naast het stadskantoor aan de Ridderstraat wordt een bestuurlijk en cultureel centrum. De kosten worden geraamd op 8,7 miljoen euro. (...) het oude stadhuis op de Markt en de Fransche School krijgen een nieuwe bestemming. (...) Het moet een gebouw worden dat midden in de samenleving staat. Vorig najaar heeft de gemeenteraad aangegeven dat bij het toekomstig gebruik van de Kapel niet alleen rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid voor een bestuurlijk centrum, maar ook met multifunctionele ruimtes en culturele voorzieningen. Een gemeentelijke discussiebijeenkomst over het toekomstig gebruik van de Kapel heeft geresulteerd in twee opties voor verdere ontwikkeling. De eerste optie is een combinatie van een publieke met een commerciële functie en is ingegeven door een maximale inzet op een sluitende exploitatie. De tweede optie combineert een bestuurlijke functie met een culturele functie en zet in op een maximale inzet van de ruimte in de Kapel. B&W hebben zich uitgesproken voor optie 2. Dit betekent dat er in de Kapel in elk geval een raadzaal en een theaterzaal gerealiseerd zal worden. Daarnaast wordt bekeken of er nog een commerciële functie mogelijk is. De gemeenteraad moet zich nog uitspreken over de plannen en de benodigde financiën beschikbaar stellen.
21 februari 2002	Artikel in de Culemborgse courant: 'Kogel door de Kapel' De meerderheid van de commissie Ruimte heeft maandagavond groen licht gegeven voor de uitwerking van het plan om in de Kapel het theater de Fransche School c.q. een cultuurcentrum te vestigen. De nieuwe raad zal uiteindelijk een besluit moeten nemen en het benodigde geld beschikbaar stellen. <i>N.B. de titel van het artikel verwijst naar een uitspraak van een raadslid (variant op de kogel door de kerk) en niet naar het latere sloopbesluit.</i>
7 januari 2003	Collegebesluit subsidie 2003 collegebesluit: de subsidie voor De Fransche School voor 2003 wordt vastgesteld op een bedrag van € 256.567. In het advies wordt vermeld dat er sinds juli 2001 sprake is van een positief exploitatieresultaat en dat er voor wat betreft de prestaties wordt vastgehouden aan de 'minimale variant' in afwachting van de ingebruikname van de Kapel. Geciteerd wordt de volgende passage uit de Cultuurvisie: <i>'In de komende jaren willen wij investeren in de exploitatie van stichting De Fransche School en richtlijnen stellen voor het artistiek beleid, te weten de programmering. Wij verwachten van stichting De Fransche School dat zij uitvoering geeft aan zowel de culturele als de sociaal-culturele functie van een theater. De commerciële functie moet worden benut om de 2 andere functies financieel te ondersteunen. Een theater moet bevolkingsgroepen de gelegenheid geven zich cultureel te uiten. In een ontmoeting tussen uitvoerenden en publiek wordt een bijdrage geleverd aan de culturele (en sociale) cohesie. Evenzo moet een theater de mogelijkheid bieden om professionele uitingen van podiumkunst te kunnen zien, horen, ervaren.</i> <i>Wij ondersteunen de grondslag van het beleidsplan van stichting De Fransche School en verwachten dat de (verdere) uitwerking van het bedrijfsplan garanties biedt voor een sluitende exploitatie. Het verantwoord inschatten van de bedrijfsrisico's en het voeren van een bedrijfsvoering overeenkomstig de subsidiecontracten in de komende jaren is</i>

	<i>hierbij maatgevend.'</i>
17 januari 2003	Subsidiecontract 2003 Het college verzendt de subsidiebeschikking en het subsidiecontract 2003 aan het bestuur van De Fransche School. Het bestuur stuurt het subsidiecontract op 21 maart 2003 ondertekend retour.
5 februari 2003	Artikel in de Culemborgse courant: DHV presenteert toekomstplan voor Kapel Gemeentebestuur en theater de Fransche School kunnen met een geringe uitbouw in de Kapel worden gehuisvest. De kosten worden geraamd op 8,5 miljoen euro. Een tweede optie is dat er voor het bestuurlijk centrum een aanbouw achter de Kapel wordt gerealiseerd. Dan bedragen de totale kosten 9,7 miljoen euro. Door de gemeenteraad is 9,0 miljoen euro beschikbaar gesteld. Onder grote belangstelling van bewoners van de Ridderstraat en omgeving werden donderdag voorafgaand aan de raadsvergadering in het oude stadhuis door ir. J.A. Hendrix van DHV de resultaten van een studie naar de toekomst van de Kapel gepresenteerd. (...) Een commercieel restaurant is volgens Hendrix niet haalbaar. (...) Het restaurant is uitsluitend bedoeld voor het stadskantoor en bezoekers van het theater. B. Vermolen (VVD) vroeg zich af wat de Culemborgse bevolking van de plannen zal vinden. "Hiertoe wordt een communicatieplan opgezet", aldus (<i>wethouder - PW</i>) Marringa. De suggestie van A. Pin (VVD) om de Kapel af te breken en op dezelfde plaats nieuw te bouwen was volgens Van Zutphen (CDA) een gepasseerd station. Het CDA wil de Kapel behouden. "De meerderheid van de raad was niet voor sloop" merkte Van Zutphen nog op. (...) In de raadsvergadering van 20 februari wordt de discussie voortgezet. Het is de bedoeling dat de gemeenteraad in mei tot een definitief besluit komt over de toekomst van de Kapel.
9 april 2003	Artikel in de Culemborgse courant: Exploitatiekosten Kapel vallen tegen De kosten voor de verbouwing van de Kapel blijken bij nader inzien niet 8,5 miljoen te bedragen, maar 9,5 miljoen. Omdat het een oud gebouw is en blijft, worden de jaarlijkse exploitatiekosten geraamd op 300.000 euro. Wethouder J. Marringa vindt dat veel geld. Het totale jaarlijkse tekort is becijferd op 450.000 euro. Als de stap niet door de gemeenteraad wordt gezet, verwacht de wethouder grote problemen voor het voortbestaan van theater De Fransche School. In mei moet de raad een besluit nemen. (...) Omdat de gemeenteraad een budget heeft van 9,0 miljoen euro is de eerste optie (= <i>de geringe uitbouw van de Kapel á 8,5 miljoen euro uit het toekomstplan van DHV - PW</i>) 'doorgerekend' door Ecorys-Kolpron. (...). De totale kosten zijn door dit bureau becijferd op 9,55 miljoen euro. "De exploitatiekosten van het theater blijven gelijk. Er is geen hogere subsidie voor de Fransche School nodig" aldus Marringa. (...) De discussie in de raad vindt plaats in mei, wanneer een eindoordeel wordt gevraagd.
4 juni 2003	Artikel in de Culemborgse Courant: Kapel wordt niet verbouwd tot theater De Kapel wordt niet verbouwd tot theater en bestuurlijk centrum. Verbouwing geeft teveel beperkingen en is te kostbaar. Ook de exploitatiekosten zouden onaanvaardbaar hoog zijn. Na ruggespraak met de fracties van CDA, PvdA en SP –die samen de coalitie vormen- heeft het college van B&W vorige week besloten de Kapel te slopen en op de vrijkomende plaats een theater en een bestuurlijk centrum te bouwen. Wethouder J. Marringa (PvdA) heeft zijn best gedaan om de Kapel te behouden. (...) De VVD heeft jaren geleden al geadviseerd de Kapel te slopen en heeft inmiddels een alternatief plan laten opstellen dat aanzienlijk goedkoper is dan het nieuwbouwplan dat nu door het college wordt gepresenteerd. In het plan van B&W zal geen sprake zijn van een combinatie van raadzaal en theaterzaal. Deze functies gaan niet samen (...) De kosten voor de nieuwbouw zullen binnen het beschikbare budget van negen miljoen euro moeten blijven. Bekeken wordt nog of het restaurant van het stadskantoor kan worden gecombineerd met de foyer van het theater. (...) Het bestaande theater De Fransche School blijft behouden.

18 juni 2003	Artikel uit de Culemborgse courant: Meerderheid raad voor sloop Kapel, alleen D66 en Groen Links zijn tegen Het is de tegenstanders van de op handen zijnde sloop van de Kapel niet gelukt de gemeenteraad op andere gedachten te brengen. Tijdens een vergadering van de commissie Ruimte waren er maar liefst vier sprekers die zich tegen de plannen van het college uitspraken. (...) Allereerst sprak de heer Brons namens de straten grenzend aan de Kapel. De plannen van het college kwamen volgens hem als 'een donderslag bij heldere hemel'. Hij verbaasde zich over het feit dat de Kapel nog steeds geen gemeentelijk monument is en vroeg de raad om handhaving van de Kapel als uitgangspunt te nemen in de nieuwe plannen. Ook de heer De Goederen, voorzitter van de gemeentelijke monumentencommissie en tweede spreker bij de vergadering, sprak zich uit tegen de plannen, die hij overigens uit de krant had moeten vernemen. In de 19^e eeuw (...) stelde hij in zijn betoog, waarin hij vooral beklag deed over het feit dat de gemeente nooit een beroep had gedaan op de monumentencommissie bij het maken van plannen rond de Kapel. Het meest bevolgen waren de heer Borggreve en mevrouw Bongaerts tijdens hun betoog. Borggreve sprak namens het genootschap A.W.K. Voet van Oudheusden en had, naast zijn kritiek op de voorgenomen plannen, ook nog een alternatief plan voor de Kapel (<i>huisvesting gemeentearchief –PW</i>). Bongaerts zag met de Kapel het zoveelste Culemborgse monument verdwijnen. (...) Carel Konings van de stichting Culemborgs Stadsgezicht schaarde zich als slotspreker achter de mening van de heer Brons om het behoud van de Kapel als uitgangspunt te nemen. (...) Nadat alle sprekers hun zegje hadden gedaan, was het aan de commissieleden om met elkaar in debat te gaan. Al snel bleek dat de coalitiepartijen PvdA, CDA en SP vasthielden aan het voorstel van het college. (...) Ook de VVD bleef voor sloop van de Kapel. Wel had de partij een alternatief voor de nieuwbouwplannen van het college. De Fransche School zou het volgens de VVD zonder filmzaal moeten doen en met een uitbreiding tot 150 á 180 stoelen. Hierdoor zouden de kosten van de nieuwbouw uitkomen op 6 miljoen euro in plaats van de 9 miljoen die het college had berekend. Wethouder Jur Marringa zegde toe de plannen van de VVD te bekijken, maar relativeerde de hoge kostenpost voor de huidige plannen. "Het is een werkbudget en hoeft niet op. Provinciale subsidies spelen ook nog een rol, maar die mogelijkheden zijn nog niet hard gemaakt" aldus de wethouder. Harry van Alphen van D66 en Jan Geeven van GroenLinks waren de enigen die zich duidelijk tegen de sloop uitspraken. Van Alphen stelde voor de Kapel te behouden en het gebouw een bestuurlijke functie te geven en theater De Fransche School op een andere locatie te vestigen. Ook Geeven vond dat de Kapel niet gekoppeld moest worden aan de Fransche School, tenzij dat haalbaar was.
2 juli 2003	Artikel in de Culemborgse courant: Sloopplan Kapel houdt de gemoederen bezig Het plan om de Kapel te slopen heeft al veel stof doen opwaaien. Donderdag 3 juli wordt het plan besproken in de gemeenteraad. Enkele passages uit ingezonden brieven: <u>Brandbrief van Anne Martine Reesink-Buijtenhuijs</u> 'de groeperingen met kennis van zaken mochten hun woordje komen doen, maar werden feitelijk niet serieus gehoord; gewoonweg genegeerd.' <u>Doemscenario Kapel van Dick Rutgers</u> 'Uit de gevoerde discussie blijkt dat het behoud van 'ONZE KAPEL' geen prioriteit no. 1 is van het Gemeentebestuur; dat maakt mij zo kwaad! Een beoordeling zuiver en alleen cijfer- en planmatig gericht doet de essentie van deze belangrijke zaak geweld aan. Immers, een goed inzicht in het historisch cultuurgoed waar onze prachtige Kapel zondermeer onder valt, is van een totaal andere orde. Maar de gemeentelijke bestuurders twijfelen niet aan zichzelf, gaan niet te rade bij: St. Culemborgs Stadsgezicht, gen. A.W.K. Voet van Oudheusden, St. Kasteeltuin maar trekken hun eigen plan. Ook een hoorzitting zou een democratisch idee kunnen zijn, waar de ingezetenen van Culemborg hun zegje zouden kunnen doen over hun KAPEL. Ondergetekende daagt het gemeentebestuur uit een referendum te houden over DE KAPEL. (...) Een citaat uit de uitgave: Stadskantoor Culemborg (..): de gemeente

	Culemborg heeft inspraak voor zijn burgers hoog in het vaandel staan' Helaas kennelijk (nog) niet van toepassing op 'ONZE KAPEL' <u>Beste volksvertegenwoordigers van Carel Konings namens St. Culemborgs stadsgezicht, genootschap A.W.K. Voet van Oudheusden, bewonersgroep Ridderstraat/Binnenstad, Stichting de kasteeltuin en vele bezorgde Culemborgers</u> 'Aan u morgenavond de niet eenvoudige taak om een besluit te nemen over veel geld uitgeven aan gemeentelijke huisvesting/theater en daaraan gekoppeld een eventuele sloop van de Kapel. Een extra moeilijke taak gezien de toch al niet rooskleurige financiële positie van de gemeente Culemborg de komende jaren. (...) Zoals u weet, is overigens nu al duidelijk dat het waarschijnlijk ook met nieuwbouw op de locatie van de Kapel niet gaat lukken om het tot 9 miljoen euro beperkt te houden. (...) U weet ook dat er in de financiële onderbouwing nog een 'gaatje' gaapt van 300.000 euro op de exploitatiebegroting van de nieuwe Fransche School. U weet ook dat de kans groot is dat betrokken Culemborgers het uiterste zullen doen om sloop te voorkomen, dus planvertraging en hogere kosten! (...) Kan de huidige Fransche School echt niet meer? Ook niet als we daar fors in investeren? Dat zouden we graag onderzocht willen zien. En mocht duidelijk worden dat het geen haalbare kaart meer is op de huidige locatie dan zijn er nog vele interessante opties te bedenken, bijvoorbeeld aan de achterkant van de Lange Meent. Tenslotte de Kapel. Ook daar zijn volop alternatieve bestemmingen voor ontwikkeld waarbij behoud een reëel uitgangspunt bleek. Wij noemen u er één: de bouw van een aantal appartementen gecombineerd met een publiek functie vb. raadzaal of bibliotheek. Te realiseren zonder investeringen van de gemeente! (...) Wat wij van u vragen is politieke moed! De politieke moed om nu geen besluit tot sloop te nemen. De politieke moed om, samen met belanghebbenden, dus betrokken Culemborgers, 3 maanden de tijd te nemen reële alternatieven, waarvan er hier slechts enkele zijn genoemd, te inventariseren en uit te werken.'
9 juli 2003	Artikel in de Culemborgse courant: Doodsklokken luiden: Kapel ten grave gedragen Het luiden van de klokken op de markt, spreekkoren, posters met 'Stop sloop Kapel' en een grote opkomst tijdens de raadsvergadering waren niet voldoende om een meerderheid van de raad op andere gedachten te brengen. Ondanks een afwachtende houding bij de SP werd na urenlang overleg het besluit genomen om de Kapel te slopen en op de vrijkomende plaats een theater annex raadzaal te bouwen. Ongeveer 150 actievoerders waren aanwezig bij de raadsvergadering om het debat te volgen. Drie verdiepingen van het Oude Stadhuis waren bezet en zo nu en dan kraakten de oude houten vloeren als de actievoerders stampvoetend, klappend of roepend hun waardering of protest lieten horen. Buiten werden alle raadsleden en bezoekers ontvangen door actievoerders met ondermeer posters, spandoeken en een ratel. 'Stop sloop Kapel, gebruik hem wel!' werd hen toegeroepen. Daarnaast waren her en der in de stad raambiljetten te zien met Stop sloop Kapel. Ondanks alle acties veranderde er weinig in de standpunten van de partijen (...) In de eerste discussieronde leek de SP te aarzelen over de sloop. Als leden van een actiepartij toonden de socialisten sympathie voor het protest en lieten ruimte voor inbreng van andere mogelijkheden (...) Deze SP-reactie bood kansen voor de motie van de VVD, D66 en GroenLinks om de beslissing uit te stellen tot in december om in de tussentijd de mogelijkheid van te hebben om eventuele nieuwe plannen door te rekenen. Uiteindelijk haalde deze motie het niet omdat de SP, overigens evenals het CDA en de PvdA, in de betogen van de oppositie geen nieuwe feiten kon ontdekken. Slechts nieuwe mogelijkheden met harde financiële onderbouwing zouden de gevolgde koers kunnen wijzigen. Daaraan kon de oppositie echter niet voldoen, naar eigen zeggen omdat er te weinig tijd was om dit te realiseren. Hierover lopen de meningen echter uiteen. Volgens wethouder J. Marringa was in januari al duidelijk dat het behoud van de Kapel geen haalbare kaart was.

9 juli 2003

Artikel in de Culemborgse courant:

Veel reacties op besluit tot sloop van de Kapel

De redactie van de Culemborgse courant kreeg n.a.v. het besluit om de Kapel te slopen diverse ingezonden brieven.

Coalitie Culemborg in de fout van Jan Geeven, fractievoorzitter GroenLinks

De fractie van GroenLinks heeft zich in de raadsvergadering samen met D66 en de VVD uitgesproken voor uitstel van het besluit. Tevergeefs. De coalitie had vooraf overeenstemming bereikt over het voorstel in een geheim overleg. Via een één-tweetje met de wethouders werd de opdracht tot sloop door de gemeenteraad geleid. De aanwezigheid van ca. 150 verontruste burgers, verscheidene organisaties en een serieus alternatief mochten niet baten. De coalitie bleek niet voor rede vatbaar. De drie partijen maken een aantal cruciale beoordelingsfouten die onze stad nog duur komen te staan. Ik noem er drie. Het werkbudget dat de coalitie zichzelf cadeau doet voor de nieuw te bouwen raadszaal, theater en filmzaal is buiten proporties (...) Vanaf volgend jaar zit deze gemeente in de rode cijfers en moet er stevig bezuinigd worden. (...) En ondertussen investeert deze coalitie doodleuk in een veel te ambitieus project. Het theater loopt een groot risico. De Fransche school is nu een fantastisch theater (...) En dat nieuwe, grotere theater, wordt dat net zo'n succes? (...) De coalitie maakt hiermee wellicht de grootste fout en loopt het risico niet alleen een stuk historie, maar ook een zorgvuldig opgebouwde culturele voorziening van onze stad tot een triest einde te brengen. Als gemeenteraadslid ben ik verwonderd over de gang van zaken en teleurgesteld in de starre houding die de coalitiepartijen hebben ingenomen. De oproep om een reëel alternatief te bekijken dat tegemoet komt aan wat veel Culemborgers dierbaar is, werd zonder pardon van tafel geveegd. Er worden grote risico's genomen. Als dat maar goed afloopt.

Waarom nu pas actie tegen Kapel? van Thanneke van de Wiel

Met stijgende verbazing volg ik de acties die er worden ondernomen tot behoud van de Kapel te Culemborg. (...) Een prachtig oud monument dat tot op het bot vervallen is. Dat verval is de reden van mijn verbazing en het tijdstip waarop er geprotesteerd wordt. (...) Niemand die zich afvraagt: waarom nu pas? (...) De Kapel gaat op een trieste dag voor een symbolisch bedrag naar de gemeente. Feitelijk wil niemand het gebouw hebben. In de daaropvolgende jaren vervalt het steeds meer. (...) Waar is de geheimzinnige geldschieter die nu bereid blijkt om de Kapel te kopen en op te knappen? (...) Reeds vanaf vorig jaar roert het in de gemeente rond deze Kapel. Vanaf begin dit jaar wordt meer en meer duidelijk dat de exploitatiekosten van dit gebouw, na renovatie, onhoudbaar zijn. Maar vanuit de Stichting Beschermd Stadsgezicht komt geen geluid. A.W.K. Voet van Oudheusden geeft geen krimp. Iedereen die het plaatselijk nieuws volgt kan al maanden lezen in deze krant welke kant de gemeente uitgaat. Ook het verzoek van theater De Fransche School het gebouw te renoveren wordt niet gehonoreerd, maar in de stad blijft het stil. (...) Een ieder die zich op een of andere wijze bezighoudt met de monumenten en de geschiedenis van deze stad mag zich de vraag stellen hoe het kán dat een oud en niet geheel onbelangrijk gebouw in zo'n staat kan geraken dat renovatie geen optie meer is.

Beschamende politiek vertoning van Maarten Bongaerts

Donderdag 3 juli werd onder een overweldigende belangstelling in de gemeenteraad een besluit genomen tot sloop van de Kapel. Tijdens de vergadering bleek al snel dat de raad niet van plan was een dialoog met de burgerij aan te gaan: CDA, PvdA en SP hadden eerder met het college afspraken gemaakt over de sloop van de Kapel. (...) Nog nooit is er zo massaal door inwoners van Culemborg geageerd tegen een collegebesluit, nog nooit waren zoveel mensen op de been. Het is treurig en tegelijk een gemiste kans dat het college en de raadsleden een open gedachtewisseling met de burgerij niet aandurven. Tegelijkertijd is het zeer kortzichtig dit protest te negeren. De ingediende moties zouden een stroom van bezwaarschriften en procedures kunnen voorkomen. Wat een geld en tijd zal dat kosten. De raad in haar huidige samenstelling zal nog heel veel moeten leren alvorens zij het dualisme daadwerkelijk in de praktijk kan brengen. Al met al een beschamende vertoning!

	<u>Schijndemocratie in Culemborg door Carel Konings namens de Kapelredders, Stichting Culemborgs Stadsgezicht, genootschap A.W.K. Voet van Oudheusden, Stichting Kasteeltuin, Bestuur en Vrienden van Museum Elizabeth Weeshuis, bewonersgroep Ridderstraat en vele binnenstadsbewoners</u> 'Een walgelijke vertoning' was de algemene reactie na afloop van de raadsvergadering. De raad stemde, met uitzondering van D66 en GroenLinks, voor sloop van de Kapel. De VVD diende nog een motie in met als doel goedkopere mogelijkheden voor nieuwbouw te onderzoeken. Maar ook daar stemden de coalitiepartijen tegen. Helaas hebben de vele cynische Culemborgers, die ons toeriepen dat 'het toch al lang beslist is' gelijk gekregen. De coalitiepartijen CDA, PvdA en SP zijn er met hun machtspolitiek volledig in geslaagd om betrokken Culemborgers van zich te vervreemden. Er wordt over de hoofden van burgers heen bestuurd. Hoe lang moeten we ons dat nog laten welgevallen? Tot maart 2003 heeft het gemeentebestuur steeds volgehouden dat behoud van de Kapel uitgangspunt was bij de bouw van een nieuwe raadzaal en theater voor De Fransche School. In een overleg dat wethouder Marringa in maart had met het bestuur van de Stichting Culemborgs Stadsgezicht, en waarin de Kapel nog nadrukkelijk ter sprake is geweest, is met geen woord over het voornemen tot sloop gerept. In mei hoorden wij via de pers van het B&W voorstel tot sloop. In de Commissie Ruimte in juni beweerde wethouder Marringa (PvdA) dat allang duidelijk was dat behoud van De Kapel onhaalbaar was. Marringa liegt. De betrokkenen, die in de commissie met alternatieve plannen kwamen, hadden maar eerder van zich moeten laten horen. Te gek voor woorden! Hoe hadden wij eerder kunnen reageren nu blijkt dat het voornemen tot sloop zelfs voor betrokken ambtenaren tot het laatste moment bewust geheim is gehouden? Achteraf wordt duidelijk hoe B&W, samen met de coalitie, een spelletje heeft gespeeld! De burgerij overvallen, dat bleek de strategie! B&W en de coalitiepartijen willen ten koste van alles nieuwbouw realiseren op de plaats van De Kapel. Wij zullen ons blijven verzetten tegen de sloop, met alle democratische middelen, en dat zijn er een heleboel.
16 juli 2003	Artikel in de Culemborgse courant Ingezonden brieven over de Kapel (4) <u>Henk Budde, oud-raadslid D66</u> Na de raadsverkiezingen van vorig jaar werd het dualisme in de politiek ingevoerd. (...) De politieke discussie over de Kapel heeft aangetoond dat het dualisme al om zeep is gebracht, voordat het zich ook maar kon ontwikkelen. Ook de achterkamertjes zijn weer veelvuldig gebruikt. (...) Het dualisme zal pas kans krijgen als de oude politici bij de komende raadsverkiezingen niet terugkeren. Overigens ben ik van mening dat de Kapel hersteld moet worden. <u>De geschiedenis herhaalt zich! van Margot de Wit</u> 1829: over de Papenhoek is een groot conflict losgebarsten over het al dan niet handhaven van de begraafplaats die daar al jaren gelegen was. (...) De verhouding tussen protestanten en katholieken is in de loop der tijd, vooral door het achterhouden van belangrijke informatie naar elkaar toe, zo verslechterd, dat men er samen niet meer uitkomt. (...) 2003: over de Papenhoek is een conflict losgebarsten over het al dan niet slopen van het laatste overblijfsel van het religieuze erfgoed in Culemborg: de Kapel (...). Het begint er op te lijken dat deze oude Culemborgse geschiedenis van groeperingen die uiterst vijandig tegenover elkaar staan, zich begint te herhalen. (...) uit de gebeurtenissen van de afgelopen weken kunnen we niets anders dan de conclusie trekken dat de stadsbestuurders zich doelbewust vervreemden van hun burgers om op die manier de eigen zin door te drukken. (...) De goedbedoelende burger kan nu nog maar 1 conclusie trekken, nl. dat me de Kapel de laatste jaren doelbewust heeft laten verpauperen, om snel in de vakantieperiode een besluit te nemen om maar eindelijk van dat blok aan het been verlost te worden. (...) het conflict dat nu ontstaat, neemt grotere vormen aan dan alleen die van de Kapel. Niet alleen de Kapel dreigt gesloopt te worden, maar vooral de goedwillende burger die actief mee wil denken en betrokken wil worden bij bepaalde besluitvormingen die zijn stad aangaan. (...) Dit vind ik nog het meest beschamende en bittere aan de hele vertoning van afgelopen donderdag: niet de

	uiteindelijke beslissing om over te gaan tot sloop. Maar wel het hypocriete bewustzijn van waaruit deze beslissing is voortgekomen. (...) Beste Culemborgse burgers, of u nu voor of tegen de sloop van de Kapel bent: wij dienen hoe dan ook dit politieke wantij te keren door waakzaam te zijn en kritisch te letten op onze huidige bestuurders. Laten wij ons verenigen. De onlangs opgerichte stichting Vrienden van de Kapel, gaat tezamen met andere belangenorganisaties en stichtingen door met als doel: het behoud van de Kapel. Het belooft een lange hete zomer te worden... <u>Minachting voor de burger van Ir. R. Michels ('overbuurman' van de Kapel)</u> (...) Ik heb met stijgende verbazing geluisterd naar de zelfingenomenheid van burgemeesters, wethouders, raadsleden en voornamelijk fractievoorzitters. Wellicht was 3 juli de eerste maal in de historie van Culemborg dat de burgerij het stadsbestuur zo duidelijk wilde laten horen wat zij wil met de stad. De wijze waarop fractievoorzitters (m.n CDA en vooral PvdA) met dit gegeven omgingen vond ik stuitend. De minachting voor de burger droop er vanaf. (...) Over de inhoud van de vergadering ben ik allerminst te spreken. Laat ik duidelijk zijn: wat mij betreft moet de Kapel blijven bestaan. (...) De argumenten van het stadsbestuur zijn niet helder en niet eenduidig. (...) Ik vind het onvoorstelbaar dat een stadsbestuur van een stadje met nog geen 30.000 inwoners, in een land dat voor het eerst sinds 25 jaar een economische recessie kent, 9 miljoen euro gaat pompen in een project dat, getuige de burgerlijke opkomst bij de laatste raadsvergadering, ook nog op zoveel weerstand van de bevolking stuit. Ik vind dit een vorm van megalomanie. (...) Ik ben boos. De politiek heeft m.i. zijn lessen niet geleerd. Althans niet in Culemborg. Als er een politiek gremium is dat dicht bij de burger kan staan dan is dat wel de gemeenteraad. <u>Reactie op ingezonden brief T. van de Wiel door Yvonne Jakobs namens het comité de Kapelredders, Stichting Culemborgs Stadsgezicht, Stichting Kasteeltuin en het genootschap A.W.K. Voet van Oudheusden</u> Zoals mevrouw v.d. Wiel met stijgende verbazing de acties van het Comité (de Kapelredders) volgde, zo verbaasd waren wij over haar reactie. Toen wij er echter over nadachten begrepen wij haar wel een beetje. (...) De belangenorganisaties hebben regelmatig contact met de gemeente. Sinds de oprichting van de gemeentelijke monumentencommissie heeft Voet van Oudheusden daarin een vertegenwoordiger. Hier is al heel wat strijd geleverd. Dit staat echter niet (altijd) in de krant. In 1999 heeft 'Voet' iedereen opgeroepen naar het stadsgespek te komen over de toekomst van het stadhuis. Tevens wordt in deze nieuwsbrief bezorgdheid over de Kapel uitgesproken en de angst voor sloop. (...) Tijdens het stadsgespek doen velen de suggestie om Theater de Fransche School te huisvesten in de Kapel. Hier werd niet op ingegaan. (...) Ze (= <i>het college, PW</i>) wilden zelf plannen ontwikkelen. Eind april 2000 kwamen ze met een plan voor de Fransche School en vervolgens stilte. (...) De opmerking van wethouders Marringa, dat iedereen het had kunnen zien aankomen, klopte niet. Vorig jaar werd een projectgroep in het leven geroepen om een plan te maken voor De Kapel. De opdracht luidde een theater en een raadszaal. Naar onze mening werd de lat te hoog gelegd en zat er een addertje onder het gras (misschien wel een dubbele agenda). Maandelijks is er geïnformeerd bij de betrokken ambtenaren. Het antwoord was steeds: "Wees niet zo somber, het komt allemaal in orde." Voor de betrokken ambtenaren kwam het besluit tot sloop misschien nog wel harder aan dan bij de burgerij. Toen het besluit was gevallen zijn er uiteraard direct brieven geschreven aan het College. Zelfs de voorzitter van de monumentencommissie heeft geschreven, want daar is het woord sloop nooit gevallen. (...) Wij raden dan ook iedereen aan om niet te schromen een bezwaarschrift tegen de sloop van de Kapel te sturen naar het College van B&W. (...) Theater De Fransche School wensen wij een prachtig nieuw te bouwen theater toe op een voor iedereen gunstige plaats.
6 augustus 2003	Artikel in de Culemborgse courant Ingezonden: Kapelredders zoeken steun Betoog van het comité der Kapelredders dat eindigt met een oproep aan Culemborgers om zich aan te sluiten.

13 augustus 2003	Artikel in de Culemborgse courant Ingezonden: concurrentie voor horeca door theater in Kapel Nog enkele ingezonden brieven van 'Kapelredders' met een pleidooi voor een variabel geprijsd theatermenu in de horeca i.p.v. een gesubsidieerd restaurant in de Kapel, een berekening van de kosten van het Kapelplan per belastingbetaler en een pleidooi om het oude stadhuis als vergaderlocatie voor de raad te blijven gebruiken, en tot slot een brief aan de gemeenteraad met een beschrijving van de achtergronden van de mensen doe mee hebben gedaan aan het protest op 3 juli.
1 oktober 2003	Artikel in de Culemborgse courant: Geen stadsgesprek over Kapel Er komt geen stadsgesprek over de toekomst van de Kapel. Een motie van de VVD hiertoe werd donderdag door een meerderheid van de raad verworpen. De VVD-er J. Bakker hield een warm pleidooi voor een stadsgesprek. Temeer omdat er nu al 4.000 handtekeningen verzameld zijn tegen de sloop van de Kapel. De coalitiepartijen geven aan nog steeds achter het besluit van 3 juli te staan, omdat zij geen signalen hebben gekregen over nieuwe feiten en alternatieven. D66 en GroenLinks vinden een stadsgesprek alleen zinvol als dit met open vizier plaatsvindt. (...) Op verzoek van het CDA deed wethouder J. Marringa verslag van het gesprek dat hij met de Kapelredders heeft gevoerd. Dat hij daarbij geen alternatieven had gehoord nam hij later terug. Ík heb me uitsluitend te houden aan het raadsbesluit van 3 juli", verklaarde hij. "ons is niet gevraagd naar alternatieve plannen", vertelde Kapelredder Yvonne Jacobs desgevraagd tijdens een schorsing. "We wachten nog op een programma van eisen en cijfers zodat we met alternatieven kunnen komen", voegde ze er aan toe.
3 oktober 2003	Informatieverzoek VVD fractie De VVD fractie verzoekt het college om informatie te verstrekken over de benodigde aanpassingen aan De Fransche School en de daarmee gemoeide investering. Het college reageert met toezending van de ARBO-rapportage.
5 november 2003	Artikel in de Culemborgse courant Ook CDA haalt bakzeil: raadsbesluit over Kapel ingetrokken Het raadsbesluit om op de locatie van de Kapel een nieuw theater en bestuurlijk centrum te bouwen is met een motie van het CDA definitief van de baan. "Nu de PvdA haar steun heeft ingetrokken voor dit besluit, is er geen raadsmeerderheid meer", aldus de fractievoorzitter van het CDA J. van Zutphen. De discussie over de Kapel nam donderdag tijdens de begrotingsbehandeling een belangrijke plaats in. Vorig jaar is 9 miljoen euro gereserveerd voor een nieuw theater en een bestuurlijk centrum. Dit bedrag, dat pas in 2006 zal worden uitgegeven, staat op de bank en levert volgens SP-wethouder J. Burger jaarlijks 400.000 euro op. De rente wordt gebruikt om de begroting voor 2004 sluitend te maken. Wat GroenLinks betreft kan het bestuurlijk centrum gehuisvest blijven in het stadhuis (...) "het bestuurlijk centrum moet worden losgekoppeld van de Kapel", merkte J. Bakker (VVD) op. Het stadhuis is voor zijn partij een optie voor het bestuurlijk centrum. H. van Alphen (D66) was het daar mee eens. (...) De SP-er Ph. Oosterlaak wil afwachten of er voor het stadhuis een exploitant wordt gevonden. Zo niet dan moet bezien worden of het bestuurlijk centrum in het oude stadhuis gevestigd kan blijven. (...) Zowel D66 als de VVD vroegen de SP om duidelijkheid. "We willen het lopende onderzoek naar de status van de Kapel eerst afwachten" legde Oosterlaak uit. Van Zutphen stelde dat er sinds 3 juli geen nieuwe feiten aan het licht zijn gekomen. De 4000 handtekeningen zeggen hem niets (...). "Wij hebben inmiddels wel een andere opvatting dan op 3 juli" reageerde B. Welle (PvdA). "Een forse investering voor een bestuurlijk centrum is niet verantwoord. We moeten de tering naar de nering zetten. We zijn wel voor een volwaardig theater", aldus Welle. De PvdA sloot daarbij de huidige locatie van de Fransche School niet uit. "Voor nieuwbouw is het budget te krap" merkte C. Romijn (PvdA) nog op. Inzake het theater De Fransche School constateerde Van Zutphen dat er geen raadsmeerderheid meer is vestiging op de locatie Kapel (...) het terugdraaien van het besluit van 3 juli bespaarde GroenLinks een motie. "De Fransche School funtioneeft goed en we hebben daar geld voor over.

	We zijn echter voor een krappere budget: 3 miljoen euro vinden wij voldoende.” aldus Greeven. De VVD vroeg nog naar het arbo-rapport (...) Het intrekken van het raadsbesluit om op de locatie van de Kapel een theater en bestuurlijk centrum te bouwen geeft projectontwikkelaars de mogelijkheid met plannen te komen.
2004	Feitenblad De Fransche School goed jaar met positief financieel resultaat en volledig voldaan aan afspraken uit subsidiecontract met gemeente. Punt van zorg blijft de geringe vooruitgang op het gebied van de huisvesting.
2 februari 2004	Brief bestuur DFS aan college Het bestuur van De Fransche School stuurt een brief aan het college van B&W, waarin het laat weten verrast en teleurgesteld te zijn door het gesprek en de presentatie over de Nieuwstad plannen op respectievelijk 18 december 2003 en 6 januari 2004. Het bestuur stelt dat 'gelet op het verleden (...) het voor de hand zou hebben gelegen dat het gemeentebestuur de noodzaak om op korte termijn nieuwe huisvesting voor DFS te realiseren zou laten prevaleren boven een nieuwe tijdrovende totaaloplossing van de ruimtelijke orde in het gebied Nieuwstad. Na het niet doorgaan van de Kapelplannen meende DFS op grond van uitlatingen van collegeleden ervan uit te mogen gaan dat het gemeentebestuur zou bewilligen in het realiseren van een door DFS aangedragen alternatief voor herhuisvesting. Nog tijdens het overleg van onze directeur met de heer Burger op 26 november 2003 zijn in die richting duidelijke verwachtingen gewekt. (...) ten aanzien van iedere variant van herhuisvesting van DFS zijn twee begrippen leidend: snelheid (...) en uitstraling. (...) Op woensdag 31 maart 2004 zal het bestuur van DFS vier oplossingsvarianten presenteren aan de gemeenteraad (waaronder ook een uitwerking van de optie Nieuwstad). (...) Wij zullen vervolgens de gemeenteraad verzoeken in haar vergadering van 22 april 2004 het besluit te nemen een van deze vier varianten te laten uitwerken door DFS en deze uitwerking op de gemeenteraad van 1 juli 2004 te zetten, waarna nog in deze vergadering finale besluitvorming kan plaatsvinden.'
12 februari 2004	Gespreksverslag overleg over brief DFS 2 februari 2004 Uitkomst van dit gesprek is dat twee van de vier door DFS aangedragen oplossingsvarianten als mogelijk realistisch worden beschouwd: garage Ulrich en Nieuwstad. Er wordt een quick scan naar deze twee locaties uitgevoerd. De door het college gewenste samenwerking met de bibliotheek (in Nieuwstad) wordt door DFS omarmd noch uitgesloten.
18 februari 2004	Aangehouden collegebesluit cultureel hart Nieuwstad aangehouden B&W besluit: in principe besluiten het hart van OSV Nieuwstad een culturele bestemming te geven en de komende maanden te onderzoeken met welke instellingen en op welke wijze het culturele hart kan worden ingevuld.
18 februari 2004	Informatienotitie raad inzake cultureel hart Nieuwstad informatienotitie voor commissie maatschappelijke zaken inzake bovengenoemd B&W voorstel (IS DEZE NOTITIE, GEZIEN HET AANHOUDEN VAN HET VOORSTEL, WEL VERZONDEN/BEHANDELD?) De voorbereiding voor het masterplan van OSV-project Nieuwstad is volop bezig. Door het hart van dit gebied in principe een culturele bestemming te geven, komen een aantal ontwikkelingen bij elkaar. Enerzijds wordt het hart van Nieuwstad ingevuld en anderzijds wordt gewerkt aan de oplossing van de huisvestingsproblemen van een aantal culturele instellingen. De komende maanden zal onderzocht worden welke instellingen zouden willen

	participeren en op welke wijze dat zou kunnen geschieden. Vooruitlopend op de conclusies van de wijkvoorzieningenvisie lijkt ook hier een cluster van culturele voorzieningen wenselijk te zijn. De instellingen die in eerste instantie zullen worden betrokken bij de planvorming zijn de bibliotheek, theater De Fransche School, het Centrum voor de Kunsten en de volksuniversiteit De Nieuwe Doelen. De deadline voor het masterplan OSV Nieuwstad is vastgesteld op december 2004. Om een cultureel hart op te nemen in het plan is nu een principebesluit noodzakelijk. Het kiezen voor een gezamenlijke culturele voorziening brengt tevens met zich mee dat een provinciale subsidie van € 900.000,- aangevraagd kan worden.
9 maart 2004	collegebesluit inzake uitvoering quick scan B&W-besluit: kennisgenomen van het besluit om OSV Nieuwstad en garagebedrijf Ulrich aan de Tollenstraat aan een quickscan te onderwerpen als mogelijke locaties voor DFS.
13 april 2004	collegebesluit inzake bevindingen quick scan voorgesteld besluit: kennisnemen van de quickscan en kiezen voor variant... collegebesluit n.a.v quick scan (niet conform en niet openbaar): - ruimtelijke procedures onwaarschijnlijk optimistisch - eerst vervolgesprek eigenaresse garage Ulrich - voor- en nadelen in raadsbrief in breed bestuurlijk perspectief neerzetten. Dilemma Nieuwstad helder in beeld brengen. <i>N.B. genoemde raadsbrief is in het dossier niet aangetroffen, waardoor onduidelijk is of deze daadwerkelijk is verstuurd.</i>
20 april 2004	Collegebesluit inzake opname theater in ontwikkeling cultureel hart Nieuwstad voorgesteld besluit: het theater deel uit laten maken van de ontwikkeling van het culturele hart van de Nieuwstad en dit opnemen in het masterplan voor dit gebied. Collegebesluit (niet conform): - het college kiest ervoor theater en bibliotheekfunctie in de Nieuwstad te ontwikkelen - volgende week in rondvraag in te winnen informatie bespreken.
18 mei 2004	Collegebesluit inzake subsidiecontract 2004 Er wordt een subsidie verstrekt van € 291.955 plus € 10.000 voor het project schooltheater. Dit is ca.€ 25.000 lager dan gevraagd. Het verschil zit in het niet subsidiëren van accountantskosten en een lager dan gevraagde vergoeding voor het instandhouden van ID banen. De gedachte is dat de inhoud van het subsidiecontract de komende jaren niet veel wijzigt, met het oog op de huidige huisvesting en de geaccepteerde gedachte dat dit contract de minimale (prestatie)variant mogelijk is voor wat betreft de huidige theaterfaciliteit.
19 mei 2004	Artikel in de Culemborgse courant: Jeroen van de Wiel neemt afscheid van Fransche School In 2001 zei Jeroen van de Wiel niet lang na zijn aantreden als theaterdirecteur dat hij vertrouwde op de politiek. Na ruim drie turbulente jaren, waarin Theater De Fransche School uit de rode cijfers werd getrokken en er grote onzekerheid was over nieuwbouw van het theater, is dat vertrouwen niet beschaamd. Hij is blij dat er na de doorlopende weg die een nieuw theater in de Kapel bleek te zijn, nu stappen worden gezet en B&W heeft besloten om een nieuw theater te bouwen in Nieuwstad. Theater De Fransche School stuurt aan op realisatie van een nieuw theater in 2006 en gaat deelnemen aan de ontwikkeling van de nieuwe plannen. (...) Drie jaar geleden verkeerde De Fransche

	School nog zwaar in de rode cijfers, dit jaar waren er weer zwarte cijfers te zien. Dit is mede te danken aan het stijgende bezoekersaantal (20% meer dan vorig jaar, maar ook aan sponsoring en verhuurinkomsten van het theater. Ook met saneringen in het personeelsbestand werden veel kosten gedrukt. Een aantal ID-banen kwam te vervallen en deze taken werden overgenomen door professionals.
9 juli 2004	Collegebesluit inschakelen adviesbureau voorgesteld besluit: besluiten Infocus voor 20 uur in te schakelen voor het uitvoeren van aanvullend onderzoek naar de realisatie van een cultureel cluster in Nieuwstad en hiervoor een krediet van 1.960 euro beschikbaar te stellen. Collegebesluit (niet conform): besloten Infocus voor 20 uur in te schakelen voor het uitvoeren van bovengenoemde opdracht en hiervoor een krediet van 1.960 euro beschikbaar te stellen t.l.v. voorbereidingskrediet OSV Nieuwstad bij wijze van eenmalige uitzondering op het afgesproken financiële OSV-kader en gelet op het geringe bedrag.
oktober 2004	Brief DFS aan raad n.a.v. begroting 2005 In een brief aan de gemeenteraad laat het bestuur van stichting De Fransche School weten onaangenaam verrast te zijn door de voorstellen van het college voor de begroting 2005. 'Het college heeft zonder voorafgaand overleg met de stichting besloten de ontwikkeling van een nieuw theater in de Nieuwstad stop te zetten en voorrang te geven aan een andere invulling en zonder enig overleg vooraf het gereserveerde geld voor een nieuw theater (in alle gesprekken door collegeleden zelf begroot op 5,5 miljoen euro) te verminderen met maar liefst 60%' <i>N.B. onduidelijk is of de raad de begroting van 2005 conform heeft vastgesteld; dit wordt wel aangenomen aangezien er in het dossier geen moties of amendementen zijn aangetroffen en er in het vervolg consequent wordt uitgegaan van een budget van ca. 2,5 miljoen euro.</i> De brief vervolgt met een opsomming van relevante gebeurtenissen: 1998: 17 jaar na de oprichting van het theater wordt voor het eerst gesproken over een mogelijke nieuwe locatie voor het theater omdat het "uit zijn voegen gaat barsten." 1999: De eerste arbo rapportage is een feit. Het theater voldoet op een aantal essentiële punten niet aan de wet en door de rapporterende instantie wordt gewezen op de verscherpte eisen die er in de toekomst aan zitten te komen. 2000: Theater De Fransche School ontwikkelt een plan om in het oude stadhuis een nieuw theater te ontwikkelen. Verder wordt de scheiding kantoor/theater aangebracht omdat er aan de Havendijk geen kantoorruimte te realiseren is; vanaf nu werkt het theater met twee locaties wat vanuit efficiency oogpunt niet optimaal is. 2001: In mei 2001 komt het theater met een beleidsplan voor de periode 2002-2005. Er wordt met hulp van de gemeente financieel schoon schip gemaakt en er is een trendbreuk: na vier jaar explosieve stijgingen in bezoekersaantallen bij een niet sluitende exploitatie, blijven de bezoekersaantallen vanaf 2001 boventrendmatig stijgen maar nu bij een sluitende exploitatie. In het beleidsplan, omarmd door raad en college, wordt aangegeven dat voor een gezonde bedrijfsvoering nieuwe huisvesting noodzakelijk blijft. 2002: Met een aantal sponsors ontwikkelt theater De Fransche School een plan om in de Kapel een theater te realiseren. De totale investering voor een theater zou, wanneer de Kapel voor 1 euro wordt overgedragen, 4 miljoen euro bedragen. Het

	toenmalige college verzoekt het bestuur niet met deze plannen naar buiten te komen, maar gezamenlijk een plan voor de kapel te ontwikkelen, waarin een theater en bestuurlijk centrum gerealiseerd moeten worden. Het college komt naar de raad met een plan wat 9 miljoen euro kost en in februari gaat de raad akkoord: er komt een nieuw theater en bestuurlijk centrum. Vanuit de provincie komt de ambtelijke toezegging 800.000 euro bij te willen dragen vanuit de pot versterking culturele infrastructuur. 2003: na lang wikken en wegen besluit het college in plaats van het theater en het bestuurlijk centrum in de kapel te realiseren, de raad voor te stellen de kapel te slopen en daarna op de vrijkomende plek een bestuurlijk centrum te realiseren, de raad gaat akkoord en de maximale investering wordt bij raadsbesluit van 3 juli 2004 vastgesteld op 9 miljoen euro. Theater de Fransche School ontwikkelt een schetsplan voor nieuwbouw voor 6 miljoen euro, maar uitwerking ligt stil nu de Kapelredders hun intrede doen. In november wordt het kapelbesluit ingetrokken, het theater losgekoppeld en het bestuurlijk centrum en ook de locatie is niet meer zeker. De noodzaak voor een nieuw theater staat niet ter discussie. Theater De Fransche School onderzoekt vier nieuwe opties voor locaties, maar wordt door het college uitgenodigd zich aan te sluiten bij het plan om in de Nieuwstad een theater te ontwikkelen. Eind november ligt er de nieuwe arbo rapportage van de dienst Arbo Podium (in uw bezit), waarin opgenomen een nog langere lijst van onmogelijk te realiseren arbo aanpassingen in het huidige theater. 2004: De gezamenlijke ontwikkeling van een nieuw theater door college en bestuur komt stil te liggen; uit de krant moeten wij vernemen dat het theater uit de nieuwstadplannen is geschrapt en vervangen door de bibliotheek. In geen enkel gesprek dat wij als bestuur met collegeleden mochten hebben wordt (tot zelfs 1 dag voor de presentatie van de collegeplannen) melding gemaakt van de ingrijpende voornemens die het college heeft met betrekking tot het nieuw te bouwen theater. Het bestuur van De Fransche School nodigt de gemeenteraad uit om het theaterbestuur opdracht te geven om binnen 4 maanden met een uit te voeren plan te komen. <i>N.B. Het is onduidelijk hoe de raad op deze uitnodiging heeft gereageerd: het ontbreken van documenten hierover doet vermoeden dat de raad niet op deze uitnodiging is ingegaan.</i> Tot slot verzoekt het bestuur de raad: - bij de begroting 2005 een passend bouwbudget van tenminste 3 miljoen en maximaal 4 miljoen voor nieuwe huisvesting van het theater vast te stellen - zich daarenboven garant te stellen voor de provinciale bijdrage van 800.000 euro - van de mogelijke verkoop van het pand havendijk 700.000 te reserveren voor nieuwbouw theater. <i>N.B. Voor zover bekend is een dergelijk besluit niet genomen.</i>
8 december 2004	Collegebesluit informatienotitie mogelijke oplossingen huisvestingsprobleem collegebesluit: afdeling MZOWS opdracht geven op korte termijn een korte informatienotitie op te stellen met mogelijke oplossingen voor de huisvestingsproblemen van DFS binnen het beschikbare budget. <i>N.B. Deze notitie is in het dossier niet aangetroffen, zodat onduidelijk is of deze daadwerkelijk is opgesteld en verzonden.</i>

14 december 2004	collegebesluit subsidiecontract 2005 De budgetsubsidie voor 2005 wordt vastgesteld op € 294.145. Er wordt een extra subsidie verleend van € 10.075 voor het project schooltheater. Verder wordt een bijdrage verleend van € 37.628 voor te nemen arbomaatregelen. Hiervoor dient een raadsvoorstel voorgelegd te worden. In het advies wordt wederom melding gemaakt van 'minimale' prestaties in afwachting van het besluit over de huisvesting en blijven het beleidsplan DFS 2002-2005 en de cultuurvisie 2002 het handelingskader.
23 december 2004	Brief bestuur DFS aan GS inzake subsidie In deze brief geeft het bestuur van stichting De Fransche School aan onaangenaam verrast te zijn door het mogelijk vervallen van de subsidie voor herhuisvesting van het theater maar desondanks door te gaan met de planvorming.
4 april 2005	Brief bestuur DFS aan college inzake onderbouwing herhuisvestingsplan N.a.v de exploitatiebegroting wordt opgemerkt dat het exploitatietekort vanaf 2007 circa € 150.000 zal bedragen, waarvan € 66.000 het gevolg is van het wegvallen van loonkostensubsidies. In de samenvatting wordt gesteld dat door een geringe ophoging van de jaarlijkse exploitatiesubsidie een beter aanbod mogelijk is. DFS overhandigt de gemeente een haalbaarheidsonderzoek voor nieuwbouw op twee locaties, nl. garage Ullrich en de parkeerplaatsen aan de Lange Meent.
26 april 2005	Collegebesluit n.a.v. haalbaarheidsonderzoek DFS Het college besluit: - stichting DFS schriftelijk inlichten over het negatieve besluit aangaande de ingediende plannen en informeren over de uitgangspunten voor de toekomst. - het college kiest, gelet op de nu ontstane situatie, voor uitvoering ARBO-maatregelen in de huidige accommodatie.
5 mei 2005	Informatienotitie voor de raad inzake haalbaarheidsonderzoek DFS Het college meldt de raad dat het bestuur van DFS plannen heeft ingediend voor een nieuw theater in het pand van garage Ulrich dan wel op de huidige parkeerplaatsen aan de Lange Meent. Beide plannen zijn te duur. <i>N.B. opvallend is dat het college in deze notitie geen melding maakt van zijn keuze voor de uitvoering van ARBO-maatregelen in de huidige locatie, waarmee nieuwbouw of verhuizing naar een ander bestaand pand feitelijk van de baan is.</i>
17 mei 2005	Brief college aan bestuur DFS inzake haalbaarheidsonderzoek - de kosten van nieuwbouw overschrijden in ruime mate het gemeentelijk budget en worden daarom niet verder in behandeling genomen - op 10 mei hebben wij (=college?) gesproken over de huisvestingsproblemen en besloten het huidige pand aan te passen volgens de arbonormen. - de lasten voor het oplossen van het huisvestingsprobleem mogen het beschikbare budget van 2,5 miljoen euro niet overschrijden en daarnaast mag de budgetsubsidie de komende jaren niet verder toenemen.
30 mei 2005	Collegebesluit reservering kapelgelden Het college besluit de reserve vanuit de Kapelgelden voor de huisvesting van DFS als indicatief bedrag te behouden totdat duidelijk is welke aanpassingen nodig zijn aan het huidige pand.

1 juni 2005	
12 juli 2005	Collegebesluit kredietverlening onderzoek huidige locatie DFS Het college stelt € 10.000 beschikbaar voor onderzoek naar de huidige locatie van De Fransche School en dekt de kosten uit het bestaande krediet 'arbo maatregelen Fransche School'
18 juli 2005	Brief bestuur DFS aan college n.a.v. negatief besluit ingediende plannen N.a.v. de brief van het college d.d. 17 mei 2005 en het gesprek dat daarover op 18 mei heeft plaatsgevonden laat het bestuur van De Fransche School het college het volgende weten: - het college heeft DFS eind 2003 verzocht met plannen voor nieuwbouw van een theater te komen. Uitgegaan is van investering van 3 miljoen excl. grond-, sanerings- en inrichtingskosten. Het college heeft op geen enkel moment aangegeven dat deze investering niet in overeenstemming zou zijn met het beschikbare budget. - DFS voelt zich teleurgesteld en geschoffeerd; loyale medewerking aan gemeentelijke plannen wordt niet beloond - Het budget voor het theater is gestaag gekrompen door aanwending voor andere projecten; indien dit voortgaat staat DFS niet meer in voor een hoogwaardige programmering - Het bestuur heeft besloten niet in te gaan op de suggestie van het college voor samenwerking met congrescentrum EVA Lanxmeer (omdat men niet opnieuw afhankelijk wil zijn van derden) en zal geen geld meer investeren in nieuwbouwplannen - DFS gaat zich, onder protest en onder druk van het collegebesluit, nu richten op het aanpassen van het huidige gebouw.
29 juli 2005	Brief college aan bestuur DFS inz. onderzoek aanpassingsmogelijkheden pand In deze brief bevestigt het college eerdergemaakte afspraken over het uitwerken van vier varianten voor aanpassing van het huidige gebouw.
20 december 2005	Collegebesluit vaststelling subsidie 2006 Er wordt een budgetsubsidie verleend van € 296.427 aangevuld met een incidentele subsidie van € 10.100 voor het project schooltheater. De prestaties uit 2004 zijn behaald. Er wordt nog steeds gesproken over een minimaal programma in afwachting van een besluit over de huisvesting.
24 januari 2006	Collegebesluit voorbereidingskrediet verbouwing Het college stelt een voorbereidingskrediet van € 70.000 beschikbaar om te starten met de voorbereidingen voor de verbouwing volgens variant C. De kapitaallasten worden verantwoord op het product Fransche School en gedekt uit het restant van het aandeel reserve Kapel ten behoeve van een Theatervoorziening. Toevoeging college: nadrukkelijk aandacht voor communicatie met omwonenden. In het advies wordt aangegeven dat het een politiek gevoelig onderwerp betreft: 'omdat de besluitvorming over de huisvestingsplannen van het theater al een aantal jaren loopt en nog niet heeft geleid tot een oplossing. Het kan zijn dat het gereserveerde krediet onder druk staat vanwege ombuigingen.' De kosten van de verbouwing volgens variant C worden geschat op 2,65 miljoen euro.

2 maart 2006	Raadsbesluit voorbereidingskrediet verbouwing De raad stelt een voorbereidingskrediet van € 70.000 beschikbaar om te starten met de voorbereidingen van de verbouwing volgens variant C. <i>N.B. de raad stemt hiermee impliciet in met verbouwing van het huidige pand (volgens variant C á 2,65 mln euro). Dit is niet afzonderlijk met de raad besproken (zie ook informatienotitie 5 mei 2005).</i>
6 oktober 2006	Informatienotitie voor de raad inzake voortgang voorbereiding verbouwing Deze notitie bevat informatie over de voortgang bij de uitvoering van het raadsbesluit van 2 maart jl. Vermeld wordt dat er inmiddels een voorlopig ontwerp is gemaakt waarbij alle functies en benodigde ruimtes ingepast zijn. Het uitgangspunt is daarbij steeds geweest dat het theater binnen het beschikbare budget van 2,65 miljoen euro moet worden aangepast aan de Arbo-eisen en toegerust om in de toekomst een gunstige exploitatie te realiseren. De komende maanden zal op allerlei manieren geprobeerd worden externe financiering te vinden voor het realiseren van het volledige programma van eisen. De aandacht zal daarbij vooral uitgaan naar de provincie Gelderland. Op 3 oktober 2006 zijn de omwonenden geïnformeerd over het voorlopig ontwerp. Ze hebben deze avond tevens gelegenheid gekregen om vragen te stellen en suggesties te doen over het ontwerp. De komende weken zal het ontwerp uitgebreid worden doorgerekend om te toetsen of de kosten het budget niet overstijgen. Ook zal berekend worden welk budget exact nodig is om het volledige programma van eisen te realiseren.
24 november 2006	Collegebesluit voorlopig ontwerp Het college besluit: - het bijgevoegde ontwerp als voorlopig ontwerp vast te stellen en de architect opdracht te geven om tot een definitief ontwerp te komen - de provincie Gelderland op korte termijn te verzoeken om een bijdrage in de ver- en nieuwbouw van DFS via bijgaande –gewijzigde- brief voor een bedrag van 700.000 euro - in het eerste kwartaal een overzicht op te stellen van aanvullende (indirecte) subsidiëring aan het theater via kantoorruimten - Het college stelt vast dat bij de presentatie van het definitief ontwerp –voorzien in april 2007- opnieuw een go/no go besluit aan de orde is - Het college geeft de projectleider opdracht ten opzichte van het huidige financiële overzicht via bezuinigingen en/of alternatieve financiering 500.000 euro te dekken. In het advies wordt dit onderwerp aangeduid als niet politiek gevoelig. <i>N.B. dit is opmerkelijk: zie het besluit van 2 maart.</i>
Geen datum	Informatienotitie voor de raad inzake voorlopig ontwerp en subsidieverzoek Naar aanleiding van het voorlopig ontwerp is een begroting opgesteld. Deze overschrijdt het budget van 2,65 miljoen dat de raad beschikbaar heeft gesteld. Om de begroting sluitend te krijgen zal de provincie Gelderland om een substantiële bijdrage worden gevraagd. Daarnaast zal theater De Fransche School zich gaan richten op fondsenwerving en acties onder het bedrijfsleven en de bezoekers. Tenslotte krijgt de projectgroep de opdracht om bij de uitwerking van het definitieve ontwerp kostprijsdrukkende maatregelen te nemen. Het definitieve ontwerp zal rond april 2007 afgerond zijn. Op dat moment zal de gemeenteraad gevraagd worden in te stemmen en het gereserveerde bedrag beschikbaar te stellen. Op korte termijn zal gestart worden met archeologisch onderzoek op het terrein achter het theater.
1 december	Brief college aan GS inzake subsidie verbouwing DFS

2006	In een brief aan Gedeputeerde Staten verzoekt het college om een financiële bijdrage van 700.000 euro voor de verbouwing van het theater.
19 december 2006	Collegebesluit inzake subsidie 2007 Er wordt een budgetsubsidie verleend van €331.109, waarvan €20.000 bedoeld is voor het in reguliere dienst nemen van een ID medewerker. Daarnaast is een bedrag van €10.226 opgenomen voor het project schooltheater. Het theater kampt sinds 2006 met een exploitatietekort van ongeveer €45.000 waarvoor in 2007 een oplossing wordt uitgewerkt voor de periode tot aan de verbouwing. De subsidie is niet toereikend om het tekort te dekken: het college vindt dat DFS het resterende tekort van €11.391 zelf op moet lossen. Het beleidskader blijft de cultuurnota 2002. In 2007 zullen de plannen voor de verbouwing van het theater verder uitgewerkt worden.
19 januari 2007	Collegebesluit inzake nieuwe tribune Het college besluit: - in de zomervakantie van 2007 een nieuwe tribune te plaatsen in theater DFS - de raad voor te stellen een krediet te verstrekken voor het plaatsen van een nieuwe tribune (105.000 euro) - de raad voor te stellen het krediet te dekken uit de bestemmingsreserve Kapel - de wethouder te mandateren om het raadsvoorstel aan te passen.
7 februari 2007	Artikel in de Culemborgse courant: Theatertribune 'afgeschreven' Als de tribune in de Fransche School niet snel wordt vervangen, kan de theaterzaal niet meer worden verhuurd en loopt het theater inkomsten uit verhuur mis. De gemeenteraad wordt donderdag gevraagd met voorrang geld beschikbaar te stellen voor een nieuwe tribune. Hoeveel deze moet kosten is niet openbaar. (...) De begroting voor de verbouwing is nog niet rond. Dit is ondermeer afhankelijk van het besluit van de provincie Gelderland. Mochten de plannen voor de verbouwing ingrijpend wijzigen omdat er onvoldoende geld is, komt de minimale variant in beeld die alleen Arbo-aanpassingen betreft. Een nieuwe tribune is in alle gevallen noodzakelijk. (...) Woensdag 28 februari komt het voorstel aan de orde in de statenvergadering. (...) Culemborg heeft zelf 2,5 miljoen euro voor verbouwing van De Fransche School beschikbaar gesteld. Zoals de plannen er nu liggen, met onder meer de realisatie van een filmzaal aan de achterzijde van het gebouw, is de 2,5 miljoen te weinig.
8 februari 2007	Raadsbesluit inzake nieuwe tribune De raad besluit in de zomer van 2007 een nieuwe tribune te plaatsen en hiervoor een krediet te verstrekken van 105.000 euro.
28 februari 2007	Besluit GS subsidie verbouwing Gedeputeerde Staten van Gelderland besluiten voor de verbouwing van theater De Fransche School een subsidie van 700.000 euro beschikbaar te stellen.
20 maart 2007	Brief GS inzake subsidie verbouwing Gedeputeerde Staten sturen een brief aan het college waarin zij aangeven 700.000 euro subsidie te reserveren voor de verbouwing van de Fransche School. Voor de subsidie daadwerkelijk kan worden verstrekt moet de gemeente een viertal stukken overleggen, namelijk: - het definitieve bouwontwerp - een gespecificeerde, definitieve raming van investeringskosten met een financieringsplan, waarin de subsidie en andere alternatieve financieringsbronnen verwerkt zijn

	- een exploitatieoverzicht met een dekkingsplan - een besluit van de gemeenteraad, waarin deze instemt met zijn aandeel in het financieringsplan. De brief vermeldt geen uiterste datum waarop e.e.a. dient te zijn gerealiseerd. <i>N.B.het dossier bevat geen documenten waaruit blijkt dat de raad over deze beslissing van GS is geïnformeerd.</i>
26 juni 2007	Artikel in de Culemborgse courant: Raad moet pas op de plaats maken De voorbespreking van de kadernota 2008-2012 heeft duidelijk gemaakt dat de gemeenteraad van Culemborg een pas op de plaats moet maken voor wat betreft het maken van nieuwe plannen. Het college wil de nadruk ook in 2008 leggen op de concrete uitvoering van de vele plannen die in eerdere jaren zijn ontwikkeld. (...) de verbouwing van theater De Fransche School kan binnenkort van start. (...) Binnen deze bestaande plannen heeft het college prioriteiten aangebracht. In structurele zin is er dit en de aankomende jaren geen financiële ruimte voor nieuwe dingen. (...) In het debat van 5 juli a.s zullen de raadsfracties van goeden huize moeten komen om hun plannen nog door het College in de begroting te laten komen. <i>N.B. de rest van het artikel bevat geen aanwijzingen dat er raadsfracties zouden willen pleiten voor een hoger bouwbudget voor De Fransche School-PW).</i>
Geen datum	Programmabegroting 2008 De programmabegroting 2008 meldt: de voorbereiding voor de verbouwing van het theater en het ontwikkelen van een visie op de huisvesting van de bibliotheek staan in 2008 op de agenda. Beide spelen een belangrijke rol in het culturele klimaat van Culemborg. De oplevering van de nieuwbouw/verbouw van het theater wordt voorzien voor het eerste kwartaal van 2009.
13 december 2007	Collegebesluit inzake subsidie 2008 De budgetsubsidie voor 2008 wordt vastgesteld op € 335.248 waarvan € 10.354 is bestemd voor schooltheater en € 20.000 voor het in dienst houden van een voormalige ID-medewerker. Dit is € 40.461 lager dan gevraagd. Door verder uitstel van de verbouwing is er wederom een exploitatietekort; het college vindt dat DFS dit zelf moet dekken ook al betekent dit kwaliteitsverlies. Voor de kosten van (gedwongen) verhuizing van de kantoorruimte in het oude stadhuis zal bij de voorjaarsnota 2008 subsidie worden verleend. Advies bevat geen verwijzing naar beleidskader.
6 november 2007	Artikel in de Culemborgse courant: Verbouwing Fransche School uitgesteld De verbouwing en nieuwbouw van theater De Fransche school wordt uitgesteld tot september 2009. Wethouder Willem Jan Stegeman deelde dat donderdagavond mee in de raadsvergadering. De reden van het uitstel is dat door mogelijke knelpunten in de vergunningverlening het theater lange tijd leeg komt te staan omdat planning van voorstellingen lange tijd van tevoren plaats dient te vinden. (...) Stegeman wees er nadrukkelijk op dat het uitstel niet door financiële problemen is ontstaan, hoewel in het uitgewerkte plan door stijging van de bouwkosten, technische en milieueisen 700.000 euro extra nodig is bovenop de 3,2 miljoen die al beschikbaar was. 'We gaan bekijken of deze kostenoverschrijding kan worden teruggedrongen (...) De omwonenden zijn op de hoogte gebracht van het plan, aldus Stegeman.
20 november 2007	Ingezonden brief in de Culemborgse courant:'Uitbreiding Fransche School' Ingezonden brief van Ans van den Berg met een pleidooi om, in het kader van de nadruk die de raad in de begroting legt op duurzaamheid en klimaat, alsnog te overwegen om voor de uitbreiding van De Fransche School gebruik te maken van een bestaand pand. Als concrete opties worden genoemd: de Kapel (waar sprake zou zijn

	van realisatie van een prestigieus hotel, maar nog niets gebeurt) en het pand van gymnastiekvereniging Kunst en Kracht tegenover het huidige pand aan de Havendijk.
21 december 2007	Persbericht inzake financiering verbouwing Voor inhoud: zie artikel Culemborgse courant van 1 januari 2008.
31 december 2007	Artikel in de Culemborgse courant: Verbouwing Fransche School onder druk Het in juni 2007 goedgekeurde Definitief Ontwerp van de verbouwing van theater De Fransche School staat ter discussie. Het College van B&W heeft laten weten dat dit ontwerp te duur geworden is. Daarom heeft de gemeente een variant uitgewerkt, waarbij het Definitief Ontwerp met 7 meter wordt ingekort. De gemeente en het theater zoeken nog naar mogelijkheden om het gat in de begroting te dichten. Lukt dit voor april 2008, dan zal alsnog het Definitief Ontwerp worden uitgevoerd. (...) Van Huijstee: "we vrezen dat het college zich vooral laat leiden door de financiën. De vraag of er op deze manier een werkbaar gebouw overblijft, moet echter ook gesteld worden. Het is een korte termijngedachte om er vanuit te gaan dat we met het ingekorte gebouw langer voortkunnen. Binnen enkele jaren staan we weer voor dezelfde problemen. Bovendien is een gezonde exploitatie in het ingekorte gebouw niet mogelijk." (...) Voor de verbouwing is bijna 4 miljoen euro nodig, terwijl de gemeente hiervoor 2,5 miljoen beschikbaar heeft gesteld. De verhoging van het benodigde budget is onder meer te wijten aan een gemiddelde stijging van de bouwkosten van 8% per jaar. Ook de eis van de gemeente Culemborg om een overdekte laad- en losplaats (om geluidsoverlast voor omwonenden weg te nemen) heeft geleid tot het tekort. Met het inkorten van het gebouw is de eerste stap gezet om de kosten te drukken. Daarnaast stelt het college voor 200.000 euro beschikbaar te stellen en heeft de gemeente de provincie om een extra bijdrage gevraagd. Als er echter nog 300.000 euro extra wordt gevonden, komt het definitieve Ontwerp weer in zicht. (...) De raad moet nog over het voorstel van het college beslissen.
1 januari 2008	Artikel in de Culemborgse courant: Uitbreiding Fransche School kleiner De financiering voor de grondige verbouwing van theater De Fransche School, waartoe het college van B&W begin 2006 heeft besloten, is bijna rond. Inmiddels is duidelijk dat de variant waarbij het theater zeven meter wordt ingekort ten opzichte van de eerdere plannen de enige haalbare is. Voor die verbouwing is bijna 4 miljoen euro nodig. Door onvoorziene omstandigheden was er een gat van 650.000 euro ontstaan in de verbouwingsbegroting. Door het theater met 7 meter in te korten is het tekort teruggebracht tot 350.000 euro. Verder stelt het college voor 200.000 euro extra beschikbaar te stellen en wordt de provincie om een extra bijdrage van 150.000 euro gevraagd. Verdere bezuinigingen zijn niet realistisch zonder de functies van het gebouw geweld aan te doen. Samen met de Fransche School wordt nog gekeken om 300.000 euro extra aan te trekken, zodat alsnog de oorspronkelijke variant gerealiseerd kan worden. (...) Het voorstel wordt in januari 2008 voor instemming aan de gemeenteraad voorgelegd.
2 februari 2008	Raadsbesluit definitief ontwerp De raad stemt onder voorwaarden in met het definitief ontwerp voor verbouwing en uitbreiding van De Fransche School. De voorwaarden zijn: - het theater draagt zelf vóór 1 december 2008 €433.679 bij uit sponsorgelden - de provincie verstrekt een aanvullende subsidie van € 150.000.
7 februari 2008	Artikel in de Culemborgse courant: Laatste nieuws: college wijzigt voorstel voor theater De verkorte versie van het verbouwingsplan van theater De Fransche School is van de baan. Het college van B&W presenteert de gemeenteraad donderdagavond een

	gewijzigd voorstel, waarin wordt uitgegaan van het oorspronkelijke ontwerp dat ruim 4,1 miljoen euro gaat kosten. Het bestuur van het theater heeft van het college opdracht gekregen om voor 1 juli het tekort op de begroting van 258.679 euro te financieren via sponsoring, fondswerving en overige acties. De gemeenteraad wordt gevraagd 200.000 extra beschikbaar te stellen voor de verbouwingsplannen en bij de provincie wordt een aanvullende subsidie gevraagd van 150.000 euro boven de al toegezegde 700.000 euro. Het college heeft na de voorbespreking in de raad het voorstel aangepast. (...) Als het tekort op 1 december niet is gedekt zal het college de gemeenteraad alsnog adviseren om akkoord te gaan met de verkorte versie. (...) Donderdagavond 7 februari wordt de gemeenteraad gevraagd 2.462.000 plus 200.000 euro beschikbaar te stellen voor de verbouwing. Voorafgaand vindt er eerst een debat plaats met gelegenheid tot inspraak.
8 februari 2008	Artikel in de Culemborgse courant: Raad gaat voor theater én filmzaal á 4,1 miljoen Op 1 december moet meer duidelijk zijn of de verbouwing van het theater en nieuwbouw van kantoren en filmzaal volgens het oorspronkelijke plan gerealiseerd kan worden. (...) Bewoners van de Visstraat zijn het er niet mee eens en gaan zonder meer bezwaar maken omdat ze hun uitzicht kwijt raken. Donderdagavond kwam het voorstel voor de Fransche School, dat de dagen daarvoor nog drie keer was aangepast, aan de orde bij de gemeenteraad. Het college stelde voor 4,1 miljoen euro beschikbaar te stellen en te gaan voor het definitieve ontwerp. Voorwaarde daarbij is wel dat De Fransche School voor 1 december 260.000 euro aan sponsoring of fondsen werft, de provincie boven de al toegezegde 700.000 euro nog een 150.000 euro bijdraagt en de raad zelf 200.000 euro uit de meerjarenbegroting voor cultuur zou bijleggen. De gemeenteraad ging hiermee unaniem akkoord, maar was het er niet mee eens dat als de Fransche School er niet in slaagt de 260.000 euro bij elkaar te krijgen dat dan toch de verkorte variant wordt gekozen. De raad wil op dat moment een nieuwe afweging maken over de plannen voor het theater. Evenals bij de voorbespreking was ook nu de belangstelling groot. Mevrouw Van de Berg die namens de Visstraat het woord voerde, wees op alternatieve locaties voor het theater als het stadhuis op de Markt, de Kapel en het gebouw van Kunst en Kracht op de Havendijk. "We krijgen een flat van 4 verdiepingen op 14 meter vanaf ons raam, hebben dan geen vrij uitzicht meer en wordt licht weggenomen in onze toch al donkere huiskamer, die onder het straatniveau ligt." Harry Velders maakte ook gebruik van het spreekrecht en zei als privé persoon te spreken en als één van de 29.000 medefinanciers van 'ons' theater. Hij (...) pleitte toch vooral voor behoud van het theater. Aan een filmzaal zei hij geen behoefte te hebben. (...) Velders becijferde dat er bij een filmzaal dik geld bij moet. Hij vreest voor het voortbestaan van het theater als wel voor een filmzaal wordt gekozen.
5 april 2008	Artikel in de Culemborgse courant: De Fransche School actief met sponsorwerving voor nieuwbouw Theater De Fransche School heeft onlangs van de gemeente officieel de opdracht gekregen om een extra bedrag van € 260.000 aan sponsorgelden voor de aanstaande verbouwing te realiseren. Eerder was met theater De Fransche School al de afspraak gemaakt dat zij € 175.000 aan fondsen, subsidies en sponsoring voor de nieuwbouw zou realiseren. In totaal komt het te werven bedrag voor de Fransche School nu dus uit op ruim € 400.000. Inmiddels is circa € 125.000 ingezameld. (...) Momenteel is alle actie bij Theater De Fransche School erop gericht de overige gelden bijeen te brengen.
24 april 2008	Afwijzing verzoek extra subsidie Gedeputeerde Staten wijzen het verzoek van de gemeente af om € 150.000 extra subsidie te verstrekken bovenop de eerder toegezegde € 700.000.

29 april 2008	Artikel in de Culemborgse courant: Geen extra subsidie voor theater Wethouder W.J. Stegeman heeft donderdagavond in de raadsvergadering meegedeeld dat Gedeputeerde Staten geen extra subsidie geven voor de verbouwing van theater De Fransche School. (...) 'Gelukkig zijn er wel opties om die tegenvaller te compenseren. Youp van 't Hek en Herman van Veen hebben zitting genomen in het comité van aanbeveling."
3 juni 2008	Brief bestuur DFS aan college inzake exploitatietekort In een brief aan het college wijst het bestuur van DFS op de 'hachelijke financiële situatie' bij het theater als gevolg van de voortdurende onzekerheid over de huisvesting. In deze brief wordt ook gerefereerd aan de te verschijnen cultuurnota.
23 juli 2008	Collegebesluit inzake dekking exploitatietekort Het college: - verstrekt voor het exploitatietekort van boekjaar 2007 eenmalig een incidentele subsidie van 45.000 euro en dekt deze uit het krediet voor de verbouwing van het theater - verleent het bestuur van theater DFS eenmalig vrijstelling voor de verplichting om de jaarrekening 2007 voor 1 juli 2008 in te dienen - neemt een bedrag van 75.000 euro op in de begroting van de verbouwing als dekking voor de verwachte negatieve resultaten op de jaarcijfers van boekjaar 2009 (€ 45.000) en boekjaar 2010 (€ 30.000). <i>N.B. Vanaf dit moment worden exploitatietekorten dus ten laste gebracht van het verbouwingkrediet. Het dossier bevat geen documenten waaruit blijkt dat de raad hierover is geïnformeerd.</i>
28 oktober 2008	Artikel in de Culemborgse courant: Muziek & theater in Muziektheater De Lek Een tweede culturele speler heeft zich aangediend op de Culemborgse cultuurmarkt: Muziektheater De Lek (stichting i.o.). Doelstelling van dit nieuwe muziektheater is het programmeren van muziek&theater samen met alle aanverwante theateruitingen en dit tonen aan een zo breed mogelijk publiek. (...) De drempel moet omlaag. Geen programmering voor een select publiek maar een theater dat voorstellingen biedt aan iedereen. (...) Muziektheater De Lek is: Harry Velders, Marjan Heydemann, Ralf Duinmeijer, John van Empel en Thanneke van de Wiel.
25 november 2008	Collegebesluit inzake subsidie 2009 De budgetsubsidie voor De Fransche School voor 2009 wordt vastgesteld op € 337.118, waarvan € 13.200 bestemd is voor extra kosten i.v.m. tijdelijke huisvesting van het kantoor en € 10.639 voor schooltheater. Uitgegaan wordt van sluiting van het theater in september 2009 i.v.m. de verbouwing. Financiële middelen voor gewenste verhoging subsidie ivm aansluiting bij theater CAO ontbreken. In januari 2009 besluitvorming over verbouwing. Er is niet voorzien in dekking voor een exploitatietekort 2009 a.g.v uitgestelde besluitvorming.
1 december 2008	Brief directeur DFS aan wethouder Stegeman inzake sponsoring In deze brief doet de directeur verslag van de voortgang bij het werven van sponsorgelden voor de verbouwing.
2 december 2008	Persbericht inzake sponsoring Het bestuur van de Fransche School heeft het college laten weten dat 95% van de

	benodigde sponsorgelden binnen is. DFS kreeg begin 2008 van de gemeenteraad de opdracht zelf ruim 10% van de totale geschatte kosten van 4,1 miljoen euro op te brengen (ruim 433.000 euro).
3 december 2008	Informatienotitie voor de raad inzake sponsoring Begin 2008 heeft de raad onder voorwaarden ingestemd met het definitief ontwerp voor de verbouwing. 'U heeft toen aangegeven dat het inmiddels beschikbaar gestelde bedrag echt het maximum is en dat het bestuur van De Fransche School zelf voor de nog benodigde middelen zorg moet dragen. U gaf het bestuur daarvoor gelegenheid tot 1 december 2008. Het bestuur van Theater De Fransche School heeft zich gecommitteerd aan (...) 433.000 euro.(...) Op dit moment heeft het Theaterbestuur harde toezeggingen voor € 235.000,- Daarnaast zijn er verregaande gesprekken met sponsoren waarvan sommige hun sponsoring koppelen aan de verbouw zelf. Van het totale benodigde "bouwbudget" is, inclusief de post onvoorzien, nu ruim 95% beschikbaar. (...) Een groot deel van de sponsoren en ook de provincie hebben aangegeven hun toezegging te laten vervallen als er rond de jaarwisseling geen definitief besluit tot verbouw wordt genomen. Dat zou betekenen dat (opnieuw) een bouwplan voor het theater, dit keer met de finish in zicht en na besteding van een ruim voorbereidingskrediet, geen doorgang vindt. (,,,) Wij zien uw richtinggevende uitspraak over de vervolgstap tegemoet. (...) Als u met het college van mening bent dat verhogen van de gemeentelijke bijdrage aan het budget geen optie is, dan zijn er globaal drie varianten denkbaar: - overgaan tot sluiten; subsidie provincie en sponsoren weg, geen podium in de stad, monument komt voorlopig leeg te staan; - gebouw alleen aanpassen aan Arbo-eisen: kosten geschat op ruim 2,1 miljoen. exploitatie blijft onder druk staan. Subsidies en sponsorgelden vervallen; - gefaseerd bouwen: het budget dat beschikbaar is gesteld door de gemeente wordt niet verhoogd. Ook de subsidies en sponsorgelden kunnen behouden blijven. Het theater kan de restant sponsorgelden nog tijdig verwerven en een tweede fase kan gestart worden als de benodigde middelen ook binnen zijn.'
6 december 2008	Artikel in de Culemborgse courant: Besluit over theater maand uitgesteld (...) Het was de bedoeling dat de gemeenteraad nog dit jaar een besluit zou nemen over de verbouw- en nieuwbouwplannen, maar het debat en de besluitvorming is in overleg met het presidium uitgesteld tot januari. (...) Op dit moment heeft het theaterbestuur harde toezeggingen voor 235.000 euro. Daarnaast zijn er verregaande gesprekken met sponsoren, waarvan sommigen hun sponsoring koppelen aan de verbouwing zelf. (...) Aangezien de gemeenteraad de opdracht heeft gegeven, laat het college het nu aan de gemeenteraad om een keuze te maken. Daarbij geeft het college de gemeenteraad enkele overwegingen mee die van belang zijn voor een vervolgactie: - een beperktere verbouwing brengt risico's met zich mee voor de toekomstige exploitatie - het is gebruikelijk bij dit soort projecten dat fondsen pas tijdens de verbouwing beschikbaar komen - een groot deel van de sponsoren en ook de provincie hebben aangegeven hun toezegging te laten vervallen als er rond de jaarwisseling geen definitief besluit tot verbouw wordt genomen. Dat zou betekenen dat (opnieuw) een bouwplan voor het theater, dit keer met de finish in zicht en na besteding van een ruim voorbereidingskrediet, geen doorgang vindt. Mocht de gemeenteraad tijdens het debat op 15 januari en besluitvorming twee weken later van mening zijn dat het verhogen van de gemeentelijke bijdrage aan het budget geen oplossing is, dan zijn er globaal drie varianten denkbaar: - overgaan tot sluiten - gebouw alleen aanpassen aan de arbo-eisen: kosten geschat op ruim 2,1 miljoen gefaseerd bouwen; de bijdrage van de gemeente wordt niet verhoogd maar sponsorgelden blijven behouden en er is tijd voor extra fondswerving.

	De provincie Gelderland is op de hoogte gesteld van het besluit. De toegezegde subsidie loopt geen gevaar. (N.B. eerder in het artikel wordt gezegd dat de subsidie vervalt als er rond de jaarwisseling geen besluit wordt genomen)
17 december 2008	Collegebesluit inzake financiële dekking verbouwing en uitbreiding DFS - voorstel aan de raad om te besluiten tot het verbouwen en uitbreiden van theater De Fransche School - college stelt gewijzigd raadsvoorstel vast en mandateert de portefeuillehouder om wijzigingen aan te brengen.
16 januari 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Doek voor theaterplan lijkt te vallen Het theaterbestuur heeft niet op tijd de 433.000 euro sponsorgelden binnengehaald. Een meerderheid van de gemeenteraad concludeert hieruit dat er onvoldoende maatschappelijk draagvlak is voor een groot theater met filmzaal. Op 29 januari valt het definitieve besluit. Vorig jaar februari heeft de raad ingestemd met het plan voor verbouwing van het theater en uitbreiding met een filmzaal en kantooruimte. De raad ging akkoord met een investering van ruim 4 miljoen euro, mits het theaterbestuur zelf voor 1 december 433.000 euro aan sponsoring zou inbrengen. De sponsoractie heeft tot nu toe 270.000 euro opgeleverd. Het college van B&W streek de hand over het hart en stelde voor dat mocht het benodigde sponsorgeld na 30 september van dit jaar nog niet binnen zijn. Het tekort uit de gemeentepot' kon worden gehaald. Met uitzondering van Groen Links en de PvdA wilden de overige fracties daar niets van weten. Als argumenten voor dit afwijzende besluit worden genoemd: voorkeur voor een multifunctioneel gebouw voor meerdere stichtingen en verenigingen, zorgen over de exploitatie, te weinig draagvlak in de lokale samenleving, ontbreken van een cultuurnota/geen echt beleid.
20 januari 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Fransche school vreest sluiting theater Bestuur en directie van DFS vrezen sluiting van het theater als de verbouwplannen niet doorgaan en zijn teleurgesteld over de houding van de raad. Het sponsorgeld komt er heus wel als de gemeente groen licht geeft voor de verbouwing. De gemeenteraad wil het theater in principe behouden en realiseert zich dat er nieuwe plannen moeten komen als het huidige plan niet doorgaat. Uit de 31 reacties van lezers valt af te leiden dat niet het draagvlak voor een theater an sich ter discussie staat maar wel het draagvlak voor stichting DFS als exploitant. DFS wordt opgeroepen zich ten minste open te stellen voor samenwerking met Muziektheater de Lek. Bestuurslid Karin van Londen van DFS stelt dat nieuwbouw geen optie meer is omdat er, door het wegvallen van provinciale subsidie en sponsorgelden en reeds gemaakte kosten, slechts een budget van 2,6 mln overblijft. Het plan van stichting Muziektheater de Lek vindt zij om die reden ongeloofwaardig.
20 januari 2009	Artikel in de Culemborgse courant: De Lek biedt offerte aan voor muziektheater Muziektheater De Lek heeft aan wethouder Stegeman een offerte overhandigd voor een nieuw te bouwen multifunctioneel theater aan de rand van de stad. De Lek is van meet af aan fel tegenstander geweest van de verbouwing van de Fransche School. De stichting raamt de kosten van het nieuwe theater op 2,2 miljoen euro en stelt dat de gemeente hiermee een aanzienlijke besparing realiseert. Indien de gemeente met dit plan verder gaat, verwacht de stichting in het najaar van 2009 te kunnen gaan bouwen.
20 januari 2009	Van net niet naar beter... Artikel waarin Harry van Alphen uitlegt waarom D66 tegen de verbouwing heeft gestemd. Onder de reacties bevinden zich er enkele van tegenstanders van de uitbouw:

	<u>Paul Heemskerk, omwonende</u> De bewoners komen in de berichtgeving inderdaad nauwelijks voor, maar ik kan u verzekeren dat velen tegen zijn. Wij zijn niet tegen het theater, maar tegen de verbouw/uitbouw op die plek en in die afgrijselijke vorm (...). Komen de bewoners in de berichtgeving niet voor, dan wil dat niet zeggen dat wij ons niet geweerd hebben. Wij hebben: - onze mening kenbaar gemaakt op inspraakavonden - gebruik gemaakt van het spreekrecht op gemeente raadsvergaderingen - spandoeken en posters opgehangen - brieven en e-mails gestuurd aan het college van B&W en de gemeenteraadsleden - onze mening kenbaar gemaakt op de website van de Culemborgse courant - ingezonden brieven geplaatst in de Culemborgse Courant - fracties uitgenodigd voor huisbezoek; alleen Groen Links heeft hieraan gevolg gegeven - brieven geschreven aan het genootschap Voet van Oudheusden, de Stichting Culemborgs Stadsgezicht en "Heemschut" (...) <u>Ans van den Berg (omwonende)</u> In het lijstje van acties van omwonenden kan ook nog genoemd worden ons bezwaar tegen het kappen van bomen aan de Lange Meent. In november 2006 wilde de gemeente de bomen hier al kappen in verband met het archeologisch onderzoek dat plaats zou moeten vinden vanwege de bouwplannen. Ons bezwaar is toegekend: het onderzoek bleek ook gedaan te kunnen worden zónder de bomenkap en daarom staan ze er nog mooi te wezen! <u>J.H. Reijnen, Bond Heemschut</u> Brief aan de gemeenteraad met als strekking: de Bond Heemschut, voor zover bekend met deze plannen, maakt bezwaar tegen de erg massale nieuwbouw aan de Franse school alsmede de aantasting van het gebied beschermd stadsgezicht en het overkluizen van de historische gracht voor het realiseren van deze plannen. De bond stelt de Kapel voor als alternatieve locatie. N.B. een plan van een commerciële ontwikkelaar voor de Kapel is door het college afgewezen omdat dit te duur zou zijn (6 miljoen euro).
23 januari 2009	Artikel in de Culemborgse courant: 'Kom op gemeenteraad, heb eens lef!' Overzicht van reacties van lezers op eerdere artikelen, met nieuwe reacties.
23 januari 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Bestuurslid Fransche School zet 'feiten op een rijtje' Publicatie van eerdere reactie Karin van Londen, met nieuwe reacties. Grotendeels herhaling van eerdere argumenten.
26 januari 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Ingezonden: De soap rondom het theater 'Script' van de 'soap' rondom DFS, geschreven door een direct betrokkene.
27 januari 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Ingezonden: waarom geen theater in de Kapel? Artikel n.a.v. ingezonden reactie van Ans van den Berg, die in het AD van 20 oktober 2009 heeft gelezen dat De Waal beheer de gemeente Culemborg zou hebben aangeboden om de Kapel te transformeren tot theater, raadszaal en vergadercentrum. De redactie vraagt zich af waarom de gemeente niet op dit aanbod ingaat.
28 januari	Artikel in de Culemborgse courant: Theaterdebat op site

2009	De gemeenteraad neemt op 29 januari een besluit over de verbouw en nieuwbouw van theater De Fransche School. Voorafgaand aan het debat in de gemeenteraad is er een voorbespreking over de toekomst van de Kapel. Het college heeft het contract met de ontwikkelaar van een hotel en grand café in de Kapel beëindigd en wil nu van de gemeenteraad weten hoe de toekomst van het gebouw alsnog veilig kan worden gesteld. Bij de Fransche School kwamen meer dan 1.500 steunbetuigingen binnen n.a.v. een digitale petitie. De meerderheid van de pollstemmers (56,4%) vindt dat de verbouwing van het theater moet worden afgeblazen.
29 januari 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Theater haalt volledige bedrag voor de verbouwing binnen In een brief d.d. 28 januari aan de raad laat stichting DFS weten het volledige bedrag van 433.000 euro aan sponsorgeld te hebben zeker gesteld. Het theater verwacht daarom dat niets een positief besluit tot verbouwing van Theater de Fransche School meer in de weg staat. Uit de reacties blijkt dat lezers twijfelen aan de 'zekerheid' van deze toezeggingen.
29 januari 2009	Raadsbesluit en motie De raad stemt in meerderheid in met de verbouwing en uitbreiding van De Fransche School, maar neemt ook unaniem een motie aan waarin het college wordt opgedragen onderzoek te doen naar alternatieve locaties voor het geval de verbouwing toch niet haalbaar blijkt door bezwaren van omwonenden. Ook acht de raad het wenselijk dat de haalbaarheid van een multifunctioneel theater nader wordt onderzocht en dat daarbij ook andere initiatieven uit de Culemborgse samenleving worden meegenomen.
30 januari 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Raad alsnog akkoord met theaterplan Met 12 stemmen voor en 8 tegen heeft het plan voor de verbouw en nieuwbouw van theater De Fransche School het toch gered. Of het plan op de locatie aan de Havendijk gerealiseerd kan worden, hangt af van mogelijke bezwaren. De VVD wil hierop niet wachten en vroeg het college op zoek te gaan naar mogelijke alternatieven. Een motie hiertoe kreeg raadsbrede steun. Ook het college zei zich te kunnen vinden in de motie.
12 maart 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Verbouwing theater start in juli 2010 De verbouwing van theater de Fransche School is bepaald op juli 2010. Naar verwachting zal de vrij ingewikkelde vergunningenprocedure dan zijn afgerond.
16 mei 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Muziektheater De Lek presenteert haar nieuwe theater Stichting Muziektheater De Lek presenteert haar eerste impressie van het nieuw te bouwen muziektheater in Culemborg. (...) 'Cultureel ondernemen waarbij De Lek marktgericht cultureel onderneemt en exploiteert. (...) Volgens Van de Wiel zijn er constructieve gesprekken met de wethouder van Culemborg over de locatie. (...) 'De tekening is nog geen definitief ontwerp'(...) 'maar de basis is gelegd.'
23 juni 2009	Collegebesluit uitstel kredietaanvraag verbouwing DFS - het college besluit de agendacommissie via één gecombineerde informatienotitie over aanpassing van de raadstermijnagenda te informeren - betreffende informatienotitie combineren met die over andere onderwerpen van de RTA (waterplan, Werk aan 't Spoel en krediet Fransche School). Uit het advies blijkt dat het uitstel van de kredietaanvraag te maken heeft met extern advies over de risico's en het onderzoek naar alternatieve locaties.

juli 2009	Raadsbesluit herziene cultuurnota De cultuurnota 2003 is op een aantal punten verouderd, maar biedt nog voldoende basis. Om die reden is geen nieuwe nota opgesteld, maar is een actualisering van de nota uit 2003 gemaakt. Over onderwerpen waarvoor geen actualisering nodig is, is in de nota geen tekst opgenomen. Voor die onderwerpen blijft de cultuurnota uit 2003 van toepassing. Voor de onderwerpen die in deze actualisering wel aan de orde komen, geldt dat de tekst van de actualisering leidend is. Omdat er geen middelen beschikbaar zijn, is gekozen voor beleidsvoornemens die geen extra middelen vergen. De raad stelt deze nota vast als aanvulling op de bestaande cultuurnota 2003. De raad doet daarbij één toevoeging (zie volgend artikel). De prioriteiten van het cultuurbeleid worden samengevat in de begrippen 'basaal' en 'integraal'. Onder basaal wordt in deze context de culturele infrastructuur van Culemborg bedoeld. Met integraal wordt de samenwerking aangeduid tussen culturele instellingen onderling, maar ook tussen culturele instellingen en organisaties daarbuiten. Daarnaast wordt ook de samenwerking tussen de verschillende beleidsvelden binnen de gemeente bedoeld. De huidige financiële kaders zijn leidend. Door keuzes te maken in de visie op cultuur en slimme verbindingen te maken met andere beleidsterreinen is het mogelijk om met de huidige financiële kaders een boeiend en uitdagend cultureel klimaat te bewerkstelligen. In relatie tot de omliggende gemeenten is Culemborg een stad waar de belangstelling voor cultuur groot is. In de nota "Cultuur in Culemborg" is vooral het samenbindende karakter van cultuur benadrukt. In de visie van de gemeente worden de bibliotheek, het museum en het theater als stedelijke voorzieningen gezien die zo optimaal mogelijk in het centrum van de stad gehuisvest moeten zijn. Over de huisvesting van het theater is onlangs door de gemeenteraad het besluit genomen om op de huidige locatie een ingrijpende verbouwing te laten plaatsvinden. Wat betreft het gebruik moet het nieuwe theater het podium van de stad zijn. Lokale organisaties moeten goed gebruik kunnen maken van het theater als podium. Het theater hanteert daarvoor een cultureel tarief. De bekostiging van dit tarief kan, indien noodzakelijk, via de aanvullende activiteitsubsidie voor amateurkunst geschieden. Na de verbouwing van het stadhuis aan de markt en het theater, zal de stad beschikken over prachtige faciliteiten. Door samenwerking zal worden voorkomen dat onderlinge concurrentie optreedt.
15 juli 2009	Artikel in de Culemborgse courant: 'Cultureel ondernemerschap biedt kansen' "Gesubsidieerde cultuuraanbieders moeten samenwerken met bestaande en nieuwe niet-gesubsidieerde partijen op de cultuurmarkt zodat cultureel ondernemerschap wordt bevorderd". Met uitzondering van Groen Links ging de raad donderdagavond akkoord met deze toevoeging aan de cultuurnota. Harry Velders sprak namens muziektheater De Lek er zijn ongenoegen over uit dat alleen de vier oudbakken 'grootverdieners' (= <i>gesubsidieerde instellingen, waaronder DFS, PW</i>) mochten meespreken over de actualisering van de cultuurnota. Volgens Harry Velders verplicht de nieuwe cultuurnota nu dus de oudgedienden verder te gaan kijken dan hun culturele neus lang is.
13 oktober 2009	Collegebesluit: dekking exploitatietekort Het college: - verstrekt een incidentele subsidie van 45.000 euro voor het exploitatietekort van 2008 - verleent het bestuur vrijstelling van de verplichting om de jaarrekening van 2008 vóór 1 juli 2009 in te dienen - informeert het bestuur van het theater dat met ingang van 2010 geen aanvullende subsidie meer verstrekt zal worden voor het dekken van exploitatietekorten.
13 oktober	Artikel in de Culemborgse courant: Fransche school de dupe van

2009	bezuinigingsslag B&W biedt de gemeenteraad een sluitende meerjarenbegroting aan. Om dat te realiseren heeft de kaassschaafmethode plaatsgemaakt voor enkele grote ingrepen. De meest in het oog springende en tevens zwaarste bezuiniging is de van de Franse School. Het college stelt de raad voor de subsidie geleidelijk te verminderen met €50.000 in 2011 oplopend tot €180.000 in 2013. Marjan Huijstee schetst een scenario waarin het theater na de verbouwing (die moet starten in september 2010) de helft van de tijd leeg staat. Wethouder Stegeman houdt voor dat de Fransche School zou kunnen kiezen voor meer commerciële voorstellingen. Het theater wordt gevaagd met een voorstel te komen, bijvoorbeeld een vermindering van het aantal niet-kostendekkende voorstellingen. Marjan van Huijstee zegt dat daar de kosten niet in zitten en dat de subsidie nodig is voor het betalen van het personeel. Zij zegt er alles aan te zullen doen om de raadsfracties er van te overtuigen dat de door het college gekozen richting niet de juiste is.
20 oktober 2009	Brief college aan bestuur DFS inzake exploitatietekort - subsidieverzoek voor €64.200, gehonoreerd voor €45.000 - dekking uit reserve voor verbouwing theater - bij behandeling najaarsnota op 5 november definitieve uitspraak over subsidie kantoorkosten (=restant) - omdat nog niet duidelijk is of het theater verbouwd dan wel verhuisd wordt dient DFS op korte termijn een structurele oplossing te vinden voor het exploitatietekort. Miv 2010 zal geen aanvullende exploitatiesubsidie meer worden verstrekt.
20 oktober 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Bezuiniging theater geen vooropgezet plan Tijdens een voorbespreking van de begrotingsbehandeling heeft wethouder Stegeman aangegeven dat de keuze om fors te bezuinigen op DFS een keuze uit armoede is. 'Het was geen vooropgezet plan. Toch hebben we dit heel bewust wel gedaan. De grootste kostenpost wordt gevormd door de personeelslasten. Het is niet onmogelijk om daar op te bezuinigen. Er zijn theaters in Nederland die voor een andere wijze van exploiteren kiezen' (Deurne wordt daarbij genoemd). De wethouder meldt verder dat DFS het initiatief heeft genomen met onder andere stichting Muziektheater De Lek te overleggen over mogelijke samenwerking. Ook benadrukte hij dat de verbouwing, die in september 2010 van start gaat, gewoon doorgaat. Muziektheater De Lek geeft in een persbericht aan dat niet DFS maar zichzelf het initiatief hebben genomen voor een gesprek over samenwerking.
3 november 2009	Collegebesluit inzake aanschaf nieuwe geluidsinstallatie Het college stemt in met de aanschaf van een nieuwe geluidsinstallatie ad. €23.000.
4 november 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Theater neemt de regie in eigen handen Het bestuur van stichting DFS heeft geconcludeerd dat het verbouwingsplan niet langer haalbaar is, omdat het met een gehalveerd subsidiebudget niet mogelijk is het theater te exploiteren. De stichting wil een plan uitwerken voor een andere culturele voorziening met een nieuwe opzet. Deze zou gerealiseerd moeten worden samen met een aantal (commerciële) partners op een andere locatie. Er vindt een verkennend gesprek plaats met de stichting Muziektheater aan de Lek. De gemeenteraad wordt gevraagd DFS hiervoor de tijd te gunnen door de geplande bezuinigingen drie jaar uit te stellen.
5 november 2009	Amendement bij de begrotingsbehandeling m.b.t. subsidie DFS Zie volgende artikel voor toelichting. Het college zegt de raad een informatienotitie toe over de huidige verbouwplannen, een quick scan naar alternatieve locaties en

	bezuinigingen op de exploitatiesubsidie.
6 november 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Minder drastische bezuinigingen voor theater Fransche School Bij de behandeling van de begroting 2010 blijkt dat de raad de bezuinigingsvoorstellen van het college voor DFS te drastisch vindt. Er wordt een amendement aangenomen om de bedragen waarmee de subsidie wordt afgebouwd te verlagen naar 25.000 euro in 2011 (was 50.000), in 2012 naar 60.000 euro (was 110.000) en in 2013 naar 110.000 euro (was 180.000). Over het algemeen zijn de raadsleden het er over eens dat het theater moet zoeken naar samenwerkingspartners. Door minder te bezuinigen dan voorgesteld, wordt deels tegemoetgekomen aan het verzoek van het bestuur van DFS om de bezuiniging uit te stellen. Deze periode kan gebruikt worden door college en bestuur van het theater als overgangperiode naar een op andere wijze gebruikt (multifunctioneel) en geëxploiteerd theater.
15 november 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Ingezonden: theater in gebouw Kunst & Kracht? Voorstel van een bewoner van de Havendijk (Nicoline van de Beek) om het theater te huisvesten in het te koop staande pand van gymnastiekvereniging Kunst en Kracht en hier een breder georiënteerd cultureel centrum van te maken met o.a. ook ruimte voor amateurkunst.
19 november 2009	Artikel in de Culemborgse courant: Plannen Havendijk in de koelkast N.a.v. overleg met de gemeente over de (financiële) mogelijkheden heeft het bestuur van DFS besloten geen medewerking meer te verlenen aan de verbouwing van de Havendijk 1. De gemeente heeft hierop besloten om dit plan te bevriezen. In het theaterseizoen 2010/2011 kan het publiek nog in het huidige gebouw terecht. Het bestuur van DFS verwacht in het voorjaar van 2010 de grove contouren van een realistisch plan voor een nieuw cultureel concept te kunnen presenteren.
25 november 2009	Collegebesluit: vaststelling informatienotitie voor de raad Het college stelt een informatienotitie voor de raad vast m.b.t. de verbouwplannen, de quick scan naar alternatieve locaties en de bezuinigingen op de exploitatiesubsidie.
25 november 2009	Brief college aan DFS m.b.t. uitkomst vaststelling gemeentebegroting 2010 in relatie tot bezuinigingsoperatie. Bevat: - oorspronkelijk voorstel inzake functie theater - gemeenteraad wil een minder vergaande bezuiniging - besluit om geen subsidie meer te verstrekken voor exploitatietekort wordt herzien - subsidiebedragen voor de komende jaren
2 december 2009	Informatienotitie voor de raad - Ver- en uitbouw pand Havendijk is haalbaar; bezwaren omwonenden worden naar verwachting ongegrond verklaard - Op verzoek van de raad wordt de herziening van het bestemmingsplan Centrum niet versneld en worden voorlopig geen budgetten besteed aan de verbouwing - De quick scan heeft uitgewezen dat locaties bij het station en de voorzieningskavel Lanxmeer mogelijk haalbare alternatieven zijn; nieuwbouw is mogelijk bij een investering van 5,5-6,5 miljoen; zonder partners is dit geen optie; - Het bestuur van DFS twijfelt aan het nut van een verbouwing bij een lagere exploitatiesubsidie - Het college wil door met planvorming voor een theater met een ander karakter en eventueel een combinatie met muziektheater aan de Lek

	- Het college acht het noodzakelijk om pas op de plaats te maken en de verbouwingsplannen stil te leggen. Het bestemmingsplan centrum wordt wel gewijzigd maar de subsidie van de provincie komt mogelijk te vervallen - Het college komt indien mogelijk begin 2010 met een voorstel voor een haalbaarheidsonderzoek naar nieuwbouw op alternatieve locaties en een exploitatievoorstel m.i.v. 2011.
16 december 2009	Collegebesluit informeren GS Het college informeert GS over de voortgang van de (ver)bouwplannen van het theater DFS i.v.m. verleende subsidie.
22 december 2009	Collegebesluit subsidie 2010 De budgetsubsidie wordt vastgesteld op € 346.418 en er wordt met terugwerkende kracht voor 2009 een incidentele subsidie verleend voor verhuiskosten en huur kantoor van € 19.200. M.b.t. het toekomstperspectief van het theater wordt in het advies gesteld dat de koers die het theater tot nu toe heeft gevaren niet voortgezet kan worden. De inhoudelijke discussie over de toekomst van het theater is op dit moment nog niet afdoende gevoerd. Het bestuur van het theater heeft aangegeven met de huidige locatie op geen enkele manier een sluitende exploitatie te kunnen realiseren. De enige manier waarop het theater een theaterzaal in een nieuwbouwproject kan exploiteren is door commerciële partners te zoeken. Qua huisvesting lijkt de huidige locatie (met wellicht een beperkte verbouwing om de arbo-knelpunten op te lossen) het meest reële scenario. De vraag is vervolgens wat er moet gebeuren in het theater zodat er toch een sluitende exploitatie ontstaat. Gegeven deze ontwikkelingen is het op dit moment niet mogelijk om het theater een duidelijke opdracht te geven. De gemeenteraad zal zich moeten uitspreken over de toekomstige rol die zij ziet voor een theater in de stad. Als deze rol duidelijk is, ontstaat ook meer duidelijkheid over de benodigde huisvesting. Als de gemeenteraad zich heeft uitgesproken, kan het bestuur van het theater kijken in hoeverre zij zich kan vinden in deze rol. Als blijkt dat de visie van de gemeenteraad en de visie van de stichting te ver uit elkaar liggen, kan het zijn dat de relatie met de stichting wordt beëindigd. In dat geval moet gezocht worden naar initiatiefnemers die wel bereid zijn invulling te geven aan de visie van de gemeenteraad.
28 december 2009	Informatienotitie voor de raad inzake de ontwikkeling van de subsidie In de programmabegroting 2010 is besloten de budgetsubsidie voor theater DFS met ingang van 2011 af te bouwen van € 323.418 naar € 213.418 in 2013. Gevolg is dat het theater op een andere leest geschoeid moet worden om een sluitende exploitatie te realiseren. In mei 2010 wordt een informatieavond voor de raad georganiseerd, waarna er aan het bestuur van het theater een opdracht wordt meegegeven.
1 februari 2010	Artikel in de Culemborgse courant: Overeenkomst ontwikkeling spoorzone Culemborg Het college van B&W van de gemeente Culemborg sluit een overeenkomst met NS Poort en Bouwbedrijf In den Eng waarin afspraken worden gemaakt over de ontwikkeling van de Spoorzone Culemborg. In dit gebied zou ook ruimte moeten zijn voor alternatieve huisvesting van theater De Fransche School. De externe kosten worden gedeeld door NS en In den Eng. De bijdrage van de gemeente bestaat uit de inzet van capaciteit. Het college van B&W legt het voorstel voor aan de gemeenteraad. Na akkoord van de raad kan de overeenkomst getekend worden. <u>Reactie mvdheijde</u> Dat is frappant, Muziektheater de Lek had bouwplannen aan de Parallelweg west of de oude Gelderlander. Die locaties werden door zowel wethouder Geertsen als wethouder Stegeman afgeschoten omdat deze locaties niet aan de bestemmingsplannen voldeden

	en het veel te gevaarlijk was aan het spoor te bouwen. Daar stond MT de Lek dan met zijn locatie, bouwtekening, bestek en projectontwikkelaar. MT de Lek was er klaar voor maar kreeg geen toestemming. Nu het wat moeilijker blijkt te gaan met de verbouwingsplannen van ons stadstheater, kunnen bestemmingsplannen wel aangepast worden. Muziektheater de Lek zal op zijn zachtst gezegd “NOT AMUSED” zijn!
Maart 2010	Cultuurnotitie Muziektheater de Lek Stichting Muziektheater de Lek publiceert een cultuurnotitie waarin de eisen en wensen van diverse cultuuraanbieders in Culemborg zijn verwoord. De centrale vraag van de notitie is: Wat kan en moet anders in Culemborg? De belangrijkste bevindingen zijn: - de passie en gedrevenheid van de Culemborgse cultuuraanbieders maakt dat zij allen, ondanks de beperkte middelen die zij hebben, willen werken aan het presenteren van hun programma aan de Culemborgse bevolking. - De kosten om een voorstelling of evenement te organiseren in de bestaande gemeentelijke accommodaties zijn zo hoog dat de aanbieders financieel in de problemen (kunnen) komen waardoor de frequentie waarmee men zich presenteert dreigt te verminderen of al is verminderd. - Uit kostenoverwegingen zijn cultuuraanbieders constant op zoek naar vervangende accommodaties die helaas geen identieke faciliteiten hebben. - Door diverse tegenwerkingen ontstaat moedeloosheid en verdwijnt de wil om een trede hoger te gaan. - Het gevoel van “wij doen er niet toe” maakt zich regelmatig meester van de cultuuraanbieders. - De huidige accommodaties zijn niet altijd geschikt of gewenst vanwege huurprijs, grootte en met name facilitaire ongeschiktheid. - Afspraken (met het ambtelijk apparaat) zijn niet consequent en blijken inwisselbaar. Een belangrijke reden voor onzekerheid en een gevoel van willekeur. - De Culemborgse horeca wil betrokken worden bij horecamomenten binnen het theater en ruimere mogelijkheden krijgen. - Scholen zoeken een vorm van samenwerking waarin zij behalve de mogelijkheid tot het vertonen van hun productie in een groter theater ook kunnen bijdragen aan het leveren van leerlingen in een leertraject. Momenteel maken weinig lokale cultuuraanbieders gebruik van het huidige theater. Als oorzaken hiervoor worden genoemd: - het culturele tarief van het huidige theater wordt als bijzonder hoog ervaren - gebrek aan financiën om de huurprijs per dagdeel te betalen - het niet willen betalen voor een theater dat reeds gesubsidieerd wordt en veel leeg staat - de aversie om naast de huur ook apart te moeten betalen voor ‘vrijwilligers’ van het theater - inflexibiliteit van de theaterorganisatie - ingewikkelde afspraken t.a.v. recette en bargelden bij verhuur - een scheefgroei in prijs/prestatie - een te klein vloeroppervlakte voor de productie - een te kleine ambiance om veel bezoekers te kunnen herbergen waardoor er meerdere dagen opgetreden moet worden die ook betaald moeten worden - een te kleine foyer. Aanbieders hebben geen behoefte aan inhoudelijke bemoeienis door de gemeente. Wel verlangen zij: - eenduidigheid - gelijke behandeling - waardering - juiste verdeling van culturele subsidies - goedkopere accommodaties met duidelijkere afspraken - betrokken worden binnen de Culturele Nota - afstemming.

	Muziektheater de Lek adviseert de gemeente Culemborg: - projectsubsidies te verstrekken (dit in tegenstelling tot de huidige exploitatiesubsidies) - ga bij de bouw van een theater uit van een toekomstige exploitatielast voor cultuuraanbieders - stel kaders, maar vermijd inhoudelijke bemoeienis - faciliteer - schrijf beleid mét en niet óver cultuuraanbieders - stimuleer samenwerking - verbreed de culturele horizon - betrek Culemborg in de breedste zin des woords bij de bouw en exploitatie van een nieuw te bouwen theater en zorg voor een correcte inbedding in het Culemborgs ondernemersklimaat. Een theater voor en door Culemborg. De belangrijkste conclusie is dat men snakt naar een proactieve houding ten aanzien van cultuur in Culemborg en dat de reactieve houding verdwijnt. <i>N.B. Onduidelijk is of deze notitie mede namens DFS is geschreven. Gezien de kritiek op DFS lijkt dit niet het geval.</i>
19 mei 2010	Artikel in de Culemborgse courant: Fransche School klaar voor nieuw seizoen In een interview met Marian van Huijstee wordt gerefereerd aan de ontwikkelingen rondom de huisvesting. Mevrouw Van Huijstee noemt het toekomstperspectief van DFS 'vrij positief'. 'In de loop van het jaar zal de richting duidelijk worden. Marjan van Huijstee, directeur van De Fransche School, gaf een aantal weken geleden in deze krant aan dat het doek niet zal vallen voor het theater. Even werd daarvoor gevreesd nadat in november vorig jaar het College van Burgemeester en Wethouders de gemeenteraad had voorgesteld fors te bezuinigen op de subsidie aan De Fransche School. De langgekoesterde verbouwingsplannen werden in een mum van tijd in de ijskast gezet en worden daar waarschijnlijk niet meer uitgehaald. Het bestuur streeft een nieuw theater na in een gebouw dat wordt gedeeld met andere partijen zodat het is te exploiteren binnen de nieuwe financiële kaders.'
22 februari 2011	Artikel in de Culemborgse courant: Gemeente gaat breed bezuinigen De gemeente start in 2012 met een bezuinigingsmaatregel van ongeveer een miljoen euro. Vanaf 2015 wordt er jaarlijks drie miljoen gekort. Theater DFS in één van de voorzieningen die 10% minder financiële steun zal krijgen.

Aan de rekenkamercommissie Culemborg
t.a.v. de heer P.H. de Jong, voorzitter
Postbus 136
4100AC CULEMBORG

UW KENMERK

UW BRIEF VAN 5 juli 2011

ONS KENMERK 20549

DATUM 28 juli 2011

CONTACTPERSOON G. Hofman

ALGEMEEN NUMMER 0345-477700

AFDELING Stadsontwikkeling

ONDERWERP Onderzoeksrapport Theater de Fransche School.

Geachte heer De Jong,

Naar aanleiding van het door u uitgebrachte rapport over de besluitvorming betreffende de toekomstige huisvesting van het Theater de Fransche School merken wij als eerste op dat wij blij zijn met het onder uw verantwoordelijkheid opgestelde rapport. De uitkomst van dit rapport kan een wezenlijke bijdrage leveren aan het ontwikkelen van een nieuwe visie op de podiumkunsten in Culemborg zoals weergegeven in de perspectiefnota 2012-2015.

Het betreft hier een *voorlopige* reactie gezien het feit dat ons College door de vakantieperiode op dit moment niet voltallig is en een goede afweging dient te worden gemaakt in het bijzijn van de eerstverantwoordelijke portefeuillehouder. Na de vakantieperiode –medio augustus a.s.- ontvangt u een aanvullende reactie.

Het college onderschrijft in algemene zin de conclusies van het onderzoek en de samenvatting waarbij u vooral aandacht vraagt voor het scheppen van een helder beleidskader, draagvlak en een verzakelijking van de relatie met het bestuur van de Fransche School.

Wij hebben nota genomen van de door u genoemde leerpunten.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Culemborg
De loco-secretaris

L. Vonk

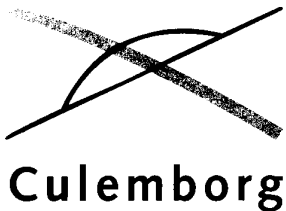
De burgemeester

R. van Schelven

Gemeente Culemborg
Ridderstraat 250
Postbus 136
4100 AC Culemborg
tel 0345 477 700
fax 0345 477 950
info@culemborg.nl
www.culemborg.nl

DE GEMEENTE CULEMBORG GEBRUIKT UW GEGEVENS IN HET KADER VAN DE WET BESCHERMING PERSOONSgegevens ALLEEN VOOR DE IN DEZE BRIEF GENOEMDE DOELEN.

bank BNG 28.50.01.728

Aan de rekenkamercommissie Culemborg
t.a.v. de heer P.H. de Jong, voorzitter
Postbus 136
4100 AC Culemborg

UW KENMERK

UW BRIEF VAN 5 juli 2011

ONS KENMERK 25529/20549

DATUM 24 augustus 2011

CONTACTPERSOON M.J. Hoogheid-van Houte

ALGEMEEN NUMMER 0345-477700

AFDELING Stadsontwikkeling

ONDERWERP Onderzoeksrapport Theater de Fransche School

Geachte heer De Jong,

Graag maakt het college gebruik van de mogelijkheid tot een aanvullende reactie ten aanzien van het door u uitgebrachte rapport inzake de Fransche school.

Hoewel het college veel elementen van uw rapportage herkent, hebben wij enkele opmerkingen over de onderzoeksaanpak en de getrokken conclusies.

Het college realiseert zich dat het onmogelijk is om alle betrokkenen te spreken voor een dergelijk onderzoek. Dat is ook niet noodzakelijk om een globaal beeld te krijgen. Wij missen echter wel een aantal relevante "stakeholders". U heeft er voor gekozen een oud wethouder van financiën te interviewen, maar niet de oud wethouders van cultuur. Zij zijn direct betrokken geweest bij de inhoudelijke en kaderstellende keuzes die gemaakt zijn door college en raad. Ook is de meest betrokken ambtenaar in de periode rond 2004 en 2005 niet geïnterviewd. In deze periode is echter het belangrijke besluit genomen door de raad om het beschikbare investeringsbudget bij te stellen.

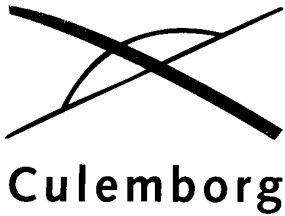
Inhoudelijk kunnen wij ons niet geheel vinden in de stelling dat er geen kaders waren en dat de raad onvoldoende geïnformeerd was, cq. zich heeft laten informeren. In 2004 is het beschikbare budget door de gemeenteraad verlaagd, maar de cultuurnota uit 2003 en de opdracht de huisvesting van het bestaande theater te herzien bleven onveranderd. Deze opdracht heeft het college uitgevoerd. Pas toen een oplossing gevonden was die binnen de financiële kaders paste, is de raad opnieuw geïnformeerd. Dat de raad niet betrokken is bij elke stap in het zoekproces en zich derhalve niet heeft uitgesproken over enkele onhaalbare alternatieven, zoals de garage Ulrich, is niet ongebruikelijk.

De kaders waarbinnen de huisvesting van het bestaande theater de Fransche school moest plaats vinden, is in de herziening van de cultuurnota bevestigd. Het theater met als exploitant de stichting de Fransche school is daarin één van de beschikbare podia, naast de evenementenhal Parijsch en aula's van scholen. Bij de herziening is, anders dan u in uw conclusie aangeeft, sprake geweest van gesprekken met culturele

Gemeente Culemborg
Ridderstraat 250
Postbus 136
4100 AC Culemborg
tel 0345 477 700
fax 0345 477 950
info@culemborg.nl
www.culemborg.nl

bank BNG 28.50.01.728

Scan nummer 2 van 2 - Scanpagina 1 van 2

instellingen in Culemborg. Van een alternatieve aanbieder van podiumactiviteiten was toen nog geen sprake. Helaas heeft deze eenmalige bijeenkomst niet geleid tot stadsgesprekken die cultuurbeleid en instellingen nader tot elkaar moeten brengen. Daarvoor verwachten we met de Culturele Raad wel een juist middel te krijgen.

Het is correct dat het college de raad niet heeft gevraagd om principieel over de theaterfunctie te discussiëren toen de budgetsubsidie werd verlaagd en binnen de investeringsbudgetten alleen een verbouwing of uitbreiding op de huidige locatie mogelijk bleek. Echter, met een actuele cultuurnota en een theatergebouw waarmee voldaan kan worden aan de minimale programmatische eisen van de gemeente en waar binnen de financiële randvoorwaarden gewerkt kan worden, werd voldaan aan de opdracht van de gemeenteraad: een adequate huisvesting voor de podiumfunctie. De centrale thema's uit de cultuurnota gaan uit van aanbod t.b.v. cultuureducatie (amateurkunst) en doelgroepen. In dat licht hebben we naar de podiumfunctie willen kijken. De stichting de Fransche School heeft echter een veel bredere visie op theater, waar professionele podiumkunsten een centrale rol spelen. Het aanbod wat de stad heeft gekregen en nog steeds krijgt, is breed, veelzijdig en van een kwalitatief hoog niveau. Dat draagt bij aan de hoge waardering van het theater.

De vraag van het college aan de stichting op welke wijze zij een theater willen exploiteren binnen de (nieuwe) kaders is nog niet beantwoord.

Het college herkent als centraal probleem dat achtereenvolgende colleges omstandigheden (m.n. budgetten) hebben aangepast en op die momenten de bestaande opdracht hadden kunnen teruggeven, i.p.v. de huisvestingsvraag binnen de nieuwe budgetten op te willen lossen. Een alternatief was geweest dat op dat moment de inhoudelijke visie op een podiumfunctie bijgesteld was.

Tot slot. Met bovenstaande commentaar wil het college niets af doen aan de waarde van het rapport. De wisseling van raadsleden, vrijwilligers en bestuurders, maar ook de veranderende omstandigheden door nieuwe organisaties, andere budgetten, met ander woorden de lange looptijd van een proces, vragen om zorgvuldige informatievoorziening.

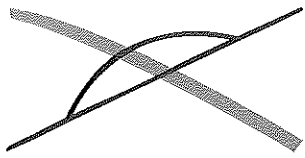
De drie centrale aanbevelingen u naar aanleiding van het rapport heeft opgesteld nemen wij zeer ter harte. Bij het doorlopen van complexe besluitvormingsprocessen is goede informatievoorziening, een heldere visie en goede samenwerking met de gemeenteraad onontbeerlijk om die processen tot een goed einde te brengen.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Culemborg
De secretaris

De loco-burgemeester

F. van der Veer

H. van Oorschot

Culemborg

Rekenkamercommissie Culemborg

Aan de raad van de gemeente Culemborg

Datum 29 augustus 2011

Onderwerp NAWOORD Rapport "Huisvesting theater De Fransche School"

Geachte leden van de raad,

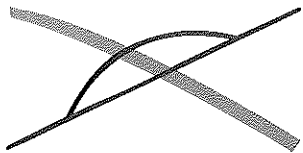
De Rekenkamercommissie heeft met de brief van het college van B. en W. van 28 juli 2011 een eerste en voorlopige reactie ontvangen op het rapport.

In deze voorlopige reactie onderschrijft het college in algemene zin de conclusies van het onderzoek en de samenvatting waarbij de rekenkamercommissie vooral aandacht vraagt voor het scheppen van een helder beleidskader, draagvlak en een verzakelijking van de relatie met het bestuur van de Fransche School. Verder schrijft het college dat de uitkomst van dit rapport een wezenlijke bijdrage kan leveren aan een nieuwe visie op de podiumkunsten in Culemborg.

De in de brief van 28 juli 2011 vermelde tweede en aanvullende reactie hebben wij op 24 augustus 2011 ontvangen. Het college schrijft aan het slot van de brief de drie centrale aanbevelingen zeer ter harte te nemen. Veel elementen in het rapport worden door het college van B. en W. herkend. Het college heeft wel enkele aanvullingen op het door ons gepresenteerde feitenmateriaal in het rapport. Wij stellen vast dat deze aanvullingen voor ons geen aanleiding zijn onze conclusies en aanbevelingen te herzien.

Wij willen onze conclusies nog eens onderstrepen.

CONCLUSIES
• Er was – en in zekere zin is – sprake van een groot gebrek aan kaderstelling (ambtelijk voorbereid, uitgedragen door het college).
• De raad is niet steeds goed geïnformeerd in gesprek geweest.
• Het proces is een voor veel betrokkenen onnodig lang, wispelturig en frustrerend geheel geworden.

Culemborg

Het onderzoek heeft de volgende drie aanbevelingen in de vorm van leerpunten opgeleverd. In onze aanbiedingsbrief van 5 juli 2011 zijn deze leerpunten verder toegelicht.

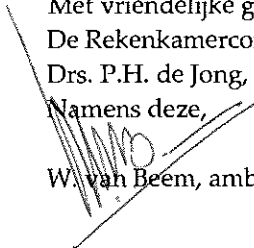
AANBEVELINGEN
• <i>Wacht</i> met het voorbereiden van concrete besluitvorming totdat de beleidsmatige context van het dossier en de daaruit voortkomende ambities <i>werkelijk</i> helder zijn.
• <i>Vraag</i> om heldere en volledige informatie om die ambities en om die kaders, in het belang van zowel de raad als het college, als er onduidelijkheden zijn en/of als het informatiebeeld voelbaar niet volledig is.
• <i>Stel</i> debat, laat staan besluitvorming per definitie <i>uit</i>, als de informatiepositie niet optimaal is.

Om als raad uw rol beter te kunnen vervullen is het nodig dat het college stappen gaat zetten:

- Schep een beleidskader (cultuurnota);
- zet pro actief alternatieven op een rij;
- schep draagvlak en
- verzakelijk de relatie met het bestuur van de Fransche School.

De commissie legt deze leerpunten aan het gemeentebestuur voor met de intentie dat deze door de gemeenteraad worden besproken en aanknopingspunten bieden tot het evalueren en doorlopend verbeteren van het functioneren van Burgemeester en Wethouders, het ambtelijk apparaat en de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,
De Rekenkamercommissie Culemborg,
Drs. P.H. de Jong, voorzitter,
Namens deze,

W. van Beem, ambtelijk secretaris